

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 9000

F: 01 478 9021

E: gp.mko@gov.si

www.mko.gov.si

Številka: 007-39/2014

Ljubljana, 28. marec 2014

EVA 2014-2330-0084

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave – predlog za obravnavo – NOVO GRADIVO ŠT. 1

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08 in 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13 in 47/13 – ZDU-1G) je Vlada Republike Slovenije na seji dne sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave (EVA 2014-2330-0084) in ga pošlje v obravnavo Državnemu zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku.

Tanja Šarabon
generalna sekretarka

Prejmejo:

– ministrstva in vladne službe

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Predlagamo, da Državni zbor Republike Slovenije sprejme predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave po skrajšanem postopku na podlagi prve in tretje alineje prvega odstavka 142. člena Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 79/12 Odl. US). Gre namreč za manjše spremembe veljavne zakonodaje, potrebne zaradi odprave administrativnih ovir in povečanja učinkovitosti delovanja državnih organov ob hkratnem doseganju zastavljenih ciljev varstva narave. Predlagane spremembe in dopolnitve zakona uvajajo rešitve, katerih posledica bo razbremenitev več ravni odločanja na različnih ravneh zakona. Uvedba predlaganih rešitev bo pomenila dolgoročno poenostavitev oziroma zmanjšanje števila postopkov, odpravljajo se administrativne ovire, ki so bile zaznane v praksi, opravljajo se tudi uskladitve z drugo sistemsko zakonodajo ter postopki. Opravi se tudi ena manjša uskladitev z evropskimi predpisi.

Področje urejanja vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju je sicer obsežnejše, vendar gre v tem primeru za že veljavno pravno ureditev na nivoju podzakonskega predpisa, to je Uredbe o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95 in 35/01), ki se samo posodablja in dviguje na zakonski nivo, zaradi česar menimo, da so tudi v tem primeru podani razlogi za skrajšani postopek.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Andreja Jerina, državna sekretarka,
- mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje,

<ul style="list-style-type: none"> - dr. Marija Markeš, vodja Sektorja za ohranjanje narave Direktorata za okolje, - mag. Jelka Kremesec Jevšenak, sekretarka.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Ni bilo primera.
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
<ul style="list-style-type: none"> - mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje, - mag. Andreja Jerina, državna sekretarka, - mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje, - dr. Marija Markeš, vodja Sektorja za ohranjanje narave Direktorata za okolje, - mag. Jelka Kremesec Jevšenak, sekretarka, - mag. Jana Vidic, sekretarka, - Eva Polanc, podsekretarka.
5. Kratak povzetek gradiva:
<p>Zakon o ohranjanju narave je začel veljati leta 1999 in je bil nazadnje noveliran leta 2004, zaradi uskladitve slovenskega pravnega reda s pravom Evropske unije na področju varstva narave. Ker se je v času uporabe zakona pokazalo, da je mogoče za učinkovito varstvo narave nekatere administrativne postopke tudi poenostaviti z namenom odprave administrativnih ovir in bremen in z namenom povečanja učinkovitosti ukrepov varstva narave, je bil pripravljen predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o ohranjanju narave. Cilj predlaganega zakona je zagotovitev boljše zakonodaje ob hkratnem doseganju zastavljenih ciljev varstva narave.</p> <p>Predlagani zakon se vsebinsko nanaša zlasti na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpravo administrativnih ovir in bremen na naslednjih področjih: odprava podvajanja pri priglasitvah živali, pooblastilo za odpravo očitnih napak podatkov o naravnih vrednotah v registru, možnost izdaje naravovarstvenega soglasja s pogoji, razširitev možnosti določitve primerov, ko se naravovarstveno soglasje ne izda, naravovarstveno soglasje se nadomesti z okoljevarstvenim soglasjem, skrajšanje roka za uveljavljanje predkupne pravice, odprava potrdila v postopku soglasja upravne enote pri prometu z zemljišči v zavarovanih območjih; - povečanje učinkovitosti ukrepov varstva narave s poenostavitvami postopkov in deregulacijo z naslednjimi ukrepi: ureditev posebnega dogovora o izvajanju ukrepov varstva naravnih vrednot državnega pomena s strani lokalnih skupnosti, poenostavitve na področju sklepanja skrbniških pogodb, poenostavitve na področju sprejemanja odločitev o obnovitvah, kot ukrepu varstva, ureditve možnosti za začasno zavarovanje tudi pri naravnih vrednotah; - poenostavitve pri sprejemanju akta o ustanovitvi zavarovanega območja in pri izvajanju javne službe ohranjanja narave: pooblastitev ministrstva, pristojnega za varstvo narave, za določitev besedila osnutka akta o zavarovanju in izvedbo seznanitve javnosti z osnutkom – odprava dveh postopkov na Vladi RS, ureditev možnosti, da je ožje zavarovano območje lahko brez posebnega upravljavca in možnosti, da lahko en javni zavod upravlja z več zavarovanimi območji; - poenostavitve in deregulacija na področju varstva premične naravne dediščine – varstva mineralov in fosilov tako, da se varstvo omeji pretežno na varstvo na nahajališčih in varstvo nahajališč, urejajo se pravila in omejitve odvzema z nahajališča, pravila ravnanj ob najdbah mineralov in fosilov in pravila ravnanj ob najdbah mineralov ali fosilov, ki so naravna vrednota; - deregulacija in povečana učinkovitost ukrepov varstva narave z delno sprostivijo prometa z zemljišči v državni lasti na naravnih vrednotah in dopustitev možnosti prodaje zemljišča v zavarovanih območjih in na naravnih vrednotah pod zakonsko določenimi pogoji; - druge poenostavitve: odprava potrjevanja programov dela in letnih poročil javnih zavodov na Vladi Republike Slovenije, ukinitve ločevanja poslovodne in strokovne funkcije pri vodenju zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in ureditev posebnih evidenc o škodnih dogodkih za škodo, ki jo storijo živali zavarovanih vrst, ki vsebujejo tudi osebne podatke; - manjša uskladitev s pravom Evropske unije, ker slovenska ureditev ne dosega zahtevane skladnosti z evropskimi predpisi, na kar je bila Republika Slovenija opozorjena s strani Evropske

komisije z EU - pilotom 1308/2010 – Presoja vplivov na okolje za izgradnjo biatlonskega centra na Pokljuki, zaradi česar je treba to zakonsko rešitev uskladiti in sicer se določa obveznost pridobitve pravnomočnega naravovarstvenega soglasja za izdajo gradbenega dovoljenja;

- uskladitve z drugimi sistemskimi zakoni na področju prekrškov, inšpekcijskega in carinskega nadzora.

Področje vožnje z vozili na motorni pogon je v naravnem okolju v Republiki Sloveniji urejeno že od leta 1995 dalje z Uredbo o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95 in 35/01). To področje delno ureja tudi Zakon o gozdovih. Tako je zdaj zadevno področje urejeno tako z zakonom, kakor tudi s podzakonskimi akti, kar lahko povzroča nejasno pravno stanje ob tem, da uveljavljene prepovedi tudi niso ustrezno nadzorovane. Zaradi potrebe po ureditvi tega področja je bil oblikovan osnutek posebnega zakona, ki naj bi uredil to področje. Ker pa to področje vsebinsko sodi na področje ohranjanje narave in ker je res že skrajni čas, da se ga uredi, so določbe, ki urejajo vožnjo z motornimi vozili v naravnem okolju, vključene v naslovni predlog zakona.

S predlaganim zakonom se zaradi vzpostavitve učinkovitega nadzora nad vožnjo v naravnem okolju uvaja nova evidenca vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cesti, in njihovo označevanje.

Pojasnila glede sprememb v novem gradivu št. 1:

- popravljen 4. in 19. člen zaradi uskladitve z mnenjem Informacijskega pooblaščenca,
- popravljen 7. in 39. člen zaradi uskladitve z Ministrstvom za finance;
- popravljeni 38., 39. 40. in 41. člen zaradi uskladitve višine glob in načina izrekanja glob
- v gradivu so bili izvedeni še redakcijski popravki zaradi uskladitve z Službo Vlade RS za zakonodajo in dodane manjše dopolnitve in pojasnila pri obrazložitvi členov.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	uskajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	+2.000		+180.000	+10.000
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
ARSO	2523-11 -0005 Izplačevanje odškodnin za škodo na premoženju	354410 - Nadomestila in odškodnine	+2.000	
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

Sprejem predpisa bo povzročil povečanje izdatkov državnega proračuna zlasti v delu, ki se nanaša na ureditev vožnje z motornimi vozili v naravnem okolju.

1.1 Nova ureditev, ki nalaga imetnikom vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah, obvezno evidentiranje in označitev vozila, bo povzročila naslednje finančne posledice:

1. Vzpostavitev samostojne evidence vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah:
 - evidenca se kot samostojna evidenca lahko vzpostavi v okviru matičnega registra vozil in listin (MRVL) ali izven tega okvira kot popolnoma samostojna evidenca z ustreznimi povezavami za izvajanje vpisa v evidenco in izvajanje ustreznega nadzora (pristojne inšpekcije, policija, pristojna ministrstva ter prekrškovni organi) – 150.000 euro v letu 2016;
 - vzdrževanje evidence – 10.000 euro na leto;
 - kadrovska okrepitev ministrstva pristojnega za promet, ki bo upravljal z evidenco, z enim dodatnim delavcem – 30.000 euro na leto v letu 2016;
 - povečan obseg dela na UE zaradi vpisa v evidence cca 10.000 vozil v letu 2016, vendar dodatnih kadrovskih potreb za izvedbo vpisa v evidenco glede na ocenjeno število vozil ni pričakovati;
 - v nadaljnjih letih ocenjujemo, da bo okoli 300 vpisov oz. prepisov vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah, na leto.

2. Označevanje vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah:
 - vozila morajo biti ustrezno označena, da bo možna identifikacija vozila in s tem tudi lastnika, ki bo v primeru kršitev določb tega zakona, odgovoren za prekršek; stroški za označitev bodo bremenili lastnika vozila. Načina tehnične izvedba označitve vozila se bo določil na podlagi tehničnih možnosti same označitve in za to potrebnih finančnih sredstev.

Za izvedbo vzpostavitve evidence in označevanja v okviru predpisov, ki urejajo javna naročila, je ocenjen čas enega leta, kar pomeni, da bodo vzpostavljeni pogoji za dejansko vzpostavitev evidence v enem letu po uveljavitvi pravilnika iz šestega odstavka 28.č člena predloga zakona, za izvajanje evidentiranja in označevanja pa najpozneje do 31. decembra 2016.

Predlagana kadrovska okrepitev, ki pomeni oblikovanje novega delovnega mesta v državnem organu, ki bo pristojen za vzpostavitev evidence, se bo prednostno poskušala zagotoviti s prerazporeditvijo znotraj državne uprave, če pa to ne bo mogoče, pa z dodatno zaposlitvijo, ki bo načrtovana pri pripravi kadrovskih načrtov za naslednje proračunsko obdobje.

Predlagana rešitev

Predlagana ureditev obveznega evidentiranja in označevanja vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah, je nova in jo je treba umestiti v ustrezni resor. Ustrezna umestitev mora izhajati iz vsebinskih utemeljitev, izpolnjevati pa mora tudi zahteve po čim večji učinkovitosti, ki pomeni, da se bo nova naloga izvajala z najmanjšimi finančnimi in drugimi sredstvi. Stališče Ministrstva za kmetijstvo in okolje je, da je najprimernejši resor za izvajanje te naloge ministrstvo, pristojno za promet, ker sodijo v njegovo pristojnost vsa motorna in druga vozila, ki so sicer namenjena vožnji po cesti, a so to vendarle vozila na motorni pogon. Poleg tega pa je to ministrstvo že pristojno za registracijo motornih vozil in ima za to vzpostavljeno ustrezno bazo podatkov oziroma ustrezno evidenco motornih vozil.

Predlagana je rešitev, da je za vzpostavitev in upravljanje nove evidence, pri čemer je to lahko nova samostojna evidenca ali pa lahko postane del že obstoječe evidence, odvisno od tega, kaj bi bilo bolj

učinkovito in izvedljivo, pristojno Ministrstvo za infrastrukturo in prostor.

Ker na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor za izvajanje te naloge nimajo ustreznega projekta predlagamo, da se v namen izvajanja predloga zakona v delu, ki se nanaša na 28.č člen zakona, odpre nov projekt in doda nova proračunska vrstica, na kateri se bodo zagotovila sredstva v zgoraj navedeni višini.

Zaradi zapletene problematike in potrebnih aktivnosti pred izdajo za to potrebnega pravilnika ministra ter vzpostavitvijo evidence je bila oblikovana prehodna določba (43. člen), ki odmika rok uveljavitve določbe 28.č člena zakona do 31. decembra 2016.

1.2 Morebitno povečanje izdatkov na področju izvajanja nadzora nad ureditvijo voženj v naravnem okolju bo odvisno od politike izvajanja nadzora nad izvajanjem tega dela predpisa, in sicer tako na kadrovskem kakor tudi na materialnem področju, pri čemer se to nanaša na obdobje po vzpostavitvi evidence iz 28.č člena predloga zakona.

Kadrovske okrepitve služb nadzora so prav tako odvisne od politike izvajanja nadzora, pri čemer ocenjujemo, da bi bile te pri izvedbi nadzora zanemarljive.

Finančni odhodki za zagotovitev materialnih sredstev za zagotovitev nadzora bodo bremenili v delu, ki se nanaša na Inšpektorat za kmetijstvo in okolje ter naravovarstvene nadzornike, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, v delu, ki se nanaša na Policijo, pa Ministrstvo za notranje zadeve, na podlagi sprejetih finančnih načrtov za naslednje proračunsko obdobje v okviru tam načrtovanih finančnih sredstev.

II. Finančne posledice za državni proračun

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Za nadgradnjo evidence o oškodovancih, izvedenih zaščitah in ukrepih ter sklenjenih sporazumih o odškodninah na podlagi novega 93. a člena zakona je ocenjena višina dodatnih izdatkov državnega proračuna 2.000 EUR, ki se bo zagotovila v okviru ukrepa 2523-11 -0005 Izplačevanje odškodnin za škodo na premoženju pri proračunskem uporabniku ARSO s proračunske postavke 354410 – Nadomestila in odškodnine.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA

Datum objave: 24. januar 2014

V postopku javne obravnave osnutka predpisa so bila podana mnenja, ki so se v glavnem nanašala na naslednje vsebine:

- vožnjo z vozili v naravnem okolju, kjer so si bile pripombe diametralno nasprotujoče, od nasprotovanja umestitvi kakršnegakoli omejevanja takšne vožnje v materijo zakona, kot tudi do podpore čim bolj rigorozni ureditvi. Posebej je izstopal odziv na del, ki se je nanašal na

vožnjo s kolesi v naravnem okolju. Pripombe k tem vsebinam so podali: društvo Ekologi brez meja, DONDES, Kolesarski klub Postojna, Združenje ljubiteljev terenske vožnje, javni zavod Triglavski narodni park, Lovska zveza Slovenije, Kolesarska zveza Slovenije, Društvo Novo mesto, Slovenska kolesarska mreža, turnokolesarski odsek Planinskega društva Litija, Planinska zveza Slovenije, AMZS, Meddruštveni odbor planinskih društev Podravja, združenje Pohodništvo in kolesarjenje GIZ, Društvo za trajnostni razvoj Slovenskih goric Mi za vse nas, Skupnost občin Slovenije in številni posamezniki;

- druge vsebine, med katerimi izpostavljamo:
 - o zadrževanje živali v ujetništvu (Društvo za zaščito živali Ljubljana)
 - o minerale in fosile (Društvo DONDES, geološki krožek KAMENKOST, javni zavod Triglavski narodni park)
 - o ustanavljanje in upravljanje zavarovanih območij (Javni zavod Triglavski narodni park, Skupnost občin Slovenije)
 - o evidenco o oškodovancih, izvedenih zaščitah in ukrepih za zavarovanje premoženja oškodovancev (Društvo DONDES, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij)
 - o naravovarstvene pogoje in soglasja (društvo Ekologi brez meja)
 - o promet z nepremičninami na zavarovanih območjih (Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, Skupnost občin Slovenije)
 - o pristojnosti nadzornih organov in izvajalcev neposrednega nadzora v naravi (Javni zavod Triglavski narodni park, Društvo VINTGAR)
 - o prekrške (Javni zavod Triglavski narodni park);
- vsebine, zoper katere so bile podane pripombe, vendar pa niso predmet osnutka tega predpisa (ne gre za odpravo administrativnih ovir in bremen ampak za predloge novih oziroma drugačnih sistemskih rešitev). Pripombe k tem vsebinam so podali: društvo Dinaricum, inštitut LUTRA, Društvo DONDES, Javni zavod Triglavski narodni park, Društvo za zaščito živali Ljubljana in posamezniki.

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- **delno**,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Bistveni razlog za neupoštevanje prejetih pripomb je, da v predlogih ni šlo za odpravo administrativnih ovir, marveč predloge sistemskih rešitev, ki se s to novelo ne urejajo. Nekatere pripombe so bile sistemsko neskladne, nekatere pripombe pa se niso upoštevale zaradi izločitve dela materije iz osnutka novele zakona (npr. vožnja s kolesi v naravnem okolju).

Obvestilo z obrazložitvijo načina upoštevanja pripomb bo objavljeno po uveljavitvi predpisa.

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o varstvu okolja.

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA

**ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OHRANJANJU NARAVE
EVA 2014-2330-**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

1.1 Ocena stanja

Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – Zdru-1 in 8/10 – ZSKZ-B, v nadaljnjem besedilu: zakon) določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave. Zakon je vzpostavil sistem ohranjanja narave, ki se kot del pravnega sistema varstva okolja vključuje v slovenski pravni red. Sistem ohranjanja narave vključuje določitev pravno-normativnega sistema ohranjanja narave, subjektov ohranjanja narave, programov in strategij na področju ohranjanja narave, organizacijo ohranjanja narave in financiranje ohranjanja narave. Vsebinsko se sistem ohranjanja narave nanaša na ohranjanje biotske raznovrstnosti, kamor sodi splošno varstvo prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst, njihovega genskega materiala, življenjskih prostorov in ekosistemov in varstvo naravnih vrednot, ki celovito ureja varstvo naravne dediščine na Slovenskem.

Od uveljavitve zakona julija leta 1999 potekajo aktivnosti v zvezi z njegovim izvajanjem na vseh omenjenih področjih. Zadnja novela zakona je bila sprejeta aprila 2004 tik pred vstopom Republike Slovenije v Evropsko unijo in se je večinoma nanašala na uskladitev slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije.

Pri izvajanju zakona se je pokazalo, da:

- določene zakonske rešitve niso več v celoti ustrezne in so preobremenjujoče za uporabnike in tudi izvajalce, z enostavnejšimi rešitvami pa bi lahko zagotavljali varstvo narave v najmanj enakem obsegu in kakovosti;
- se določene zakonske rešitve zaradi zahtevnosti še niso začele izvajati, je pa cilje varstva narave, s katerimi naj bi jih dosegli, treba uresničiti in je to mogoče doseči z enostavnejšimi rešitvami;
- prihaja do podvajanja nekaterih zakonskih rešitev v zvezi z izvajanjem ratificiranih mednarodnih konvencij in evropskih predpisov, kar je treba odpraviti;
- ena zakonska rešitev ni v skladu z evropskimi predpisi, na kar smo bili s strani Evropske komisije opozorjeni z EU pilotom 1308/2010 – Presoja vplivov na okolje za izgradnjo biatlonskega centra na Pokljuki, zato je treba to zakonsko določbo uskladiti;
- je treba zaradi sprememb sistemskih rešitev na drugih povezanih področjih (prekrški, pristojnosti carinskih organov in drugo) ustrezno uskladiti zakonske določbe.

Zgornje ugotovitve se nanašajo zlasti na:

- podvajanje z uredbami Evropske unije in ratificiranimi mednarodnimi konvencijami v zvezi z dovoljenji za zadrževanje v ujetništvu za v ratificiranih mednarodnih pogodbah določene vrste: Evropska unija še ni podpisnica Konvencije CITES (Gaboronska sprememba), so pa to vse njene države članice, tudi Republika Slovenija. Ne glede na to izvajanje konvencije CITES in usklajeno ukrepanje vseh držav članic Evropske skupnosti zagotavljajo temeljni uredbi Uredba Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L št. 61 z dne 3. 3. 1997, str. 1) in Uredba Komisije (ES) št. 865/2006 z dne 4. maja 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L št. 166 z dne 19. 6. 2006, str. 1) (ter nekatere druge uredbe),

ki se neposredno uporabljajo, ne da bi bila za to potrebna kakršnakoli zakonska ali uskladivena prilagoditev domače zakonodaje (možne so določene izvedbene obveze). Glede na to, da je pristojni upravni organ (Agencija Republike Slovenije za okolje) že zdaj neposredno zavezan izdajati ustrezna dovoljenja in potrdila na podlagi omenjenih uredb, dodatno enako zavezovanje v domačem pravnem redu ni ne le nepotrebno, marveč celo nedopustno (pri čemer je treba ugotoviti, da Republika Slovenija v času uveljavitve zakona niti še ni bila polnopravna članica Evropske unije, je pa ustrezno varstvo teh vrst kljub temu zagotavljala tudi na upravni ravni – ko zadevne uredbe EU v domačem pravnem redu še niso bile neposredno uporabljive – kar pomeni, da je njen pravni red *de facto* že ustrezen);

- vodenje registra naravnih vrednot, v katerem je popraviljanje podatkov tudi zaradi očitnih napak izjemno obsežno delo, saj sedanji sistem organu, ki vodi register, ne dopušča odprave napak, ne da bi prej prišlo do spremembe v predpisu, ki je podlaga za vsebine, ki se v registru vodijo. To seveda pomeni dodatno administrativno in tudi finančno breme, zaradi vsakokratne objave izjemno obsežnih celotnih spremenjenih prilog tega predpisa;
- postopke v zvezi z ustanavljanjem zavarovanih območij, ki so dokaj zamudni in so pri sedanjem izvajanju dodatno administrativno breme za upravne organe;
- določila v zvezi z odvzemom, hranjenjem, trgovino, izvozom in nekaterimi drugimi ravnanji s premičnimi minerali in fosili, ki so odvzeti z nahajališča, ki predvidevajo sprejem treh podzakonskih aktov, uvedbo štirih upravnih postopkov ter vzpostavitev in vodenje dveh evidenc, kar pa do danes ni izvedeno;
- skrbniške pogodbe za zagotavljanje varstva naravnih vrednot, ki se po veljavnem zakonu sklepajo vedno lahko samo na podlagi izvedenega javnega razpisa za izbiro skrbnika, kar pa je zamuden postopek, ki terja mnogo administrativnega dela, zato se ta sicer ustrezni inštitut dejansko skorajda ne izvaja;
- evidentiranja izvedenih ukrepov in izplačanih odškodnin za škodo, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst, ter pomanjkanje ustrezne pravne podlage za vodenje zbirk podatkov, ki vključujejo osebne podatke oškodovancev;
- razpolaganje z zemljišči v lasti države, na katerih so naravne vrednote, in z zemljišči na zavarovanih območjih, na katerih ni objektov. Po veljavnem zakonu razpolaganje z zemljišči v lasti države v teh primerih ni mogoče. V praksi se je pokazala potreba, da bi bile tudi v teh primerih mogoče izjeme, če so za to utemeljeni razlogi;
- neustrezno ureditev, ko je le dokončnost naravovarstvenih soglasij, na podlagi katerih je mogoče izvesti posege oziroma pridobiti nadaljnja dovoljenja, dovolj za poseganje v naravo. Evropska komisija je v EU pilotu 1308/2010 – Presoja vplivov na okolje za izgradnjo biatlonskega centra na Pokljuki opozorila, da taka ureditev ni ustrezna in da je primernejša ureditev pravnomočnosti zadevnih upravnih odločb. Poleg tega po veljavnem zakonu časovne omejitve veljavnosti teh dovoljenj ni, pri čemer je narava dinamična in se pogoji za poseg, če se ta v določenem času ne izvede, lahko bistveno spremenijo;
- neustreznost veljavne ureditve pri naravovarstvenem soglasju, ki ne omogoča izdajanja soglasja pod pogoji, kar je za poenostavitev postopkov in hkratno doseganje ciljev varstva narave nujno potrebno;
- postopke v zvezi s predlaganjem programov dela in poročil s strani izvajalcev javnih služb ohranjanja narave: glede na obstoječo ureditev so tako ZRSVN kakor tudi upravljavci zavarovanih območij – javni zavodi in koncesionarji – zavezani svoje programe dela in poročila za preteklo leto uskladiti z ustanoviteljem, torej Vlado Republike Slovenije, kar pomeni določeno podaljšanje postopkov: izvedbo vladnega gradiva s strani pooblaščenega predlagatelja, medresorsko usklajevanje in uvrstitev na sejo vlade. V letu 2012 je začel veljati zakon, ki ureja uravnoteženje javnih financ, ki je na zakonski ravni posredno določil, da so pristojna ministrstva oziroma ministri telo, pristojno za veljavno potrditev teh dokumentov oziroma se postopek na tej ravni tudi konča. Kljub temu je zakon predpis, za katerega bi v primeru, če predlagana odprava bremena ne bi bila sprejeta, glede na pravilo za razlago, da posebni predpis razveljavlja splošnega, še naprej veljala obstoječa ureditev;

- ureditev upravljanja zavarovanih območij in nekatere s tem povezane poenostavitve, zlasti omogočanje lokalnim skupnostim sprejemanje ukrepov varstva za naravne vrednote državnega pomena na podlagi posebnega dogovora med ministrstvom in zainteresirano lokalno skupnostjo;
- pristojnosti in področje dela Carinske uprave Republike Slovenije, saj veljavna ureditev v zakonu carinskemu organu ne omogoča uvedbe postopka zaradi prekrška, temveč mu daje le pristojnost, da uvedbo tega postopka predlaga;
- inšpekcijske postopke in prekrške, saj je veljavna ureditev v določenem delu neusklajena s poznejšimi sistemskimi rešitvami, pokazala pa se je tudi potreba, da se uredijo določene dodatne pristojnosti inšpekcijskih organov. Predpisane globe (ki so še vedno v tolarjih) za prekrške so po veljavnem zakonu prenizke.

V Republiki Sloveniji je vožnja z vozili v naravnem okolju urejena že od leta 1995 dalje z Uredbo o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95 in 35/01) za omejitev vožnje v naravnem okolju, če vožnja ni povezana z družbeno koristnimi nalogami. V zadnjem desetletju se je zelo povečalo število ljubiteljev ter različnih oblik športa in rekreacije z motornimi vozili, ki omogočajo tudi vožnjo izven cest. S tehnološkim napredkom in dostopnostjo teh vozil širšemu krogu ljudi se je število voženj povečalo, infrastruktura pa za take vožnje ni urejena. Posledica tega je, da se število voženj izven cest, v naravi, stalno povečuje, s tem pa se sorazmerno povečujejo motnje v naravi in pritiski na okolje, neurejeno pa je tudi evidentiranje vozil za vožnjo v naravnem okolju, ki jih ni treba registrirati, ker niso namenjeni vožnji po cestah, kazni pa niso sorazmerne s kršitvami. Aktivnosti v zvezi s pravno ureditvijo tega področja potekajo že od leta 2010, načrtovan je bil tudi poseben zakonski predpis, ker se je izkazalo, da je področje vožnje v naravnem okolju urejeno v več zakonih, in sicer v zakonu, ki ureja gozdove, in v zakonu, ki ureja planinske poti. Tako pravno stanje je povzročalo nejasnosti, katera ureditev pravzaprav velja. Do ureditve tega področja s posebnim zakonom ni prišlo, med drugim tudi zaradi tega, ker je bilo ocenjeno, da je to vsebina, ki večinoma sodi na področje ohranjanja narave, zaradi česar je ta vsebina tudi vključena v pripravljene predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.2 Predpisi, ki urejajo to področje

1. Predpisa, ki neposredno urejata področje ohranjanja narave oziroma varstva okolja kot dela narave, sta:

- zakon s podzakonskimi predpisi,
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 70/08, 57/12 in 92/13) s podzakonskimi predpisi.

2. Drugi zakoni, ki v Republiki Sloveniji urejajo področje ohranjanja narave oziroma zavarovana območja, so:

- Zakon o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04 in 61/06-ZDru-1) s podzakonskimi predpisi,
- Zakon o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/10) s podzakonskimi predpisi,
- Zakon o regijskem parku Škocjanske jame (Uradni list RS, št. 57/96, 7/99-ZVKD in 110/02-ZGO-1) s podzakonskimi predpisi,
- Zakon o spominskem parku Trebče (Uradni list SRS, št. 1/81 in 42/86, Uradni list RS, št. RS, št. 8/90, 110/02-ZGO-1 in 119/02-ZON-A) s podzakonskimi predpisi in
- Zakon o določitvi zavarovanega območja za reko Sočo s pritoki (Uradni list SRS, št. 7/76, 8/76-popr. in 29/86, Uradni list SFRJ, št. 83/89, Uradni list SRS, št. 5/90, Uradni list RS, št. 10/91, 171/91-I-ZUDE, 55/92-ZVDK, 13/93-ZP-G, 66/93-ZP-H, 66/93-ZVDK-A, 31/00-ZP-L in 110/02-ZGO-1).

1.3 Predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja

1. Direktive Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja, so:

- Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (kodificirana različica) (UL L št. 20 z dne 26. 1. 2010, str. 7), nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju okolja zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 193),
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L št. 206 z dne 22. 7. 1992, str. 7), nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju okolja zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 193),
- Direktiva Sveta 83/129/EGS z dne 28. marca 1983 o uvozu kož nekaterih tjulenjih mladičev in izdelkov iz njih v države članice (UL L št. 91 z dne 9. 4. 1983), nazadnje spremenjena z Direktivo Sveta 89/370/EGS z dne 8. junija 1989 o spremembi Direktive 83/129/EGS o uvozu kož nekaterih tjulenjih mladičev in izdelkov iz njih v države članice (UL L št. 163 z dne 16. 6. 1989),
- Direktiva Sveta 99/22/EGS z dne 29. marca 1999 o zadrževanju prostoživečih živali v živalskih vrtovih (UL L št. 94 z dne 9. aprila 1999).

2. Na področje urejanja neposredno vplivajo tudi drugi predpisi Evropske unije:

- Uredba Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L št. 61 z dne 3. 3. 1997, str. 1), nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 101/2012 z dne 6. februarja 2012 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L št. 39 z dne 11. 2. 2012, str. 133), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 338/97/ES),
- Uredba Komisije (ES) št. 865/2006 z dne 4. maja 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L št. 166 z dne 19. 6. 2006, str. 1), nazadnje spremenjena z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 792/2012 z dne 23. avgusta 2012 o določitvi pravil za obliko dovoljenj, potrdil in drugih dokumentov iz Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi ter o spremembi Uredbe Komisije (ES) št. 865/2006 (UL L št. 242 z dne 7. 9. 2012, str. 13) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 865/06/ES),
- Uredba Sveta št. 3254/91/EGS z dne 4. novembra 1991 o prepovedi uporabe stopalk v Skupnosti in vnosa v Skupnost kožuhov in izdelanega blaga iz nekaterih prosto živečih živalskih vrst, ki izvirajo iz držav, v katerih jih lovijo s stopalkami ali z načini lova s pastmi, ki ne izpolnjuje mednarodnih standardov humanega lova s pastmi (UL L št. 308 z dne 9. 11. 1991, str. 1), nazadnje spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 35/97 z dne 10. januarja 1997 o določbah za izdajanje potrdil za kože in blago, ki jih ureja Uredba Sveta (EGS) št. 3254/91 (UL L št. 8 z dne 11. 1. 1997, str. 2),
- Uredba (ES) št. 1007/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o trgovini z izdelki iz tjulnjev (UL L št. 286 z dne 31. 10. 2009, str. 36) in
- Uredba Komisije (EU) št. 737/2010 z dne 10. avgusta 2010 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 1007/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o trgovini z izdelki iz tjulnjev (UL L št. 216 z dne 17. 8. 2010, str. 1).

3. Na področje urejanja vplivajo tudi drugi predpisi Evropske unije, ki so v slovenski pravni red

preneseni (direktive) z drugimi sistemskimi predpisi, predvsem s tistimi, ki urejajo varstvo okolja.

1.4 Mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja

Nekateri ključni mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje normativnega urejanja ohranjanja narave v Republiki Sloveniji, so:

- Konvencija o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah, v slovenskem pravnem redu ratificirana z Zakonom o ratifikaciji Konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 17/04),
- Konvencija o varstvu prostoživečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov, v slovenskem pravnem redu ratificirana z Zakonom o ratifikaciji Konvencije o varstvu prostoživečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe št. 17/99),
- Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami, v slovenskem pravnem redu ratificirane z Zakonom o ratifikaciji Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami, spremembe konvencije ter dodatkov I, II, III in IV h konvenciji (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 31/99),
- Konvencija o biološki raznovrstnosti, v slovenskem pravnem redu ratificirana z Zakonom o ratifikaciji Konvencije o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 30/96).

1.5 Razlogi, ki utemeljujejo potrebo po dopolnitvi obstoječega predpisa

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona uvajajo rešitve, katerih posledica bo razbremenitev več ravni odločanja na različnih ravneh zakona. Uvedba predlaganih rešitev bo pomenila dolgoročno poenostavitev oziroma zmanjšanje števila postopkov, odpravila administrativne ovire, ki so bile zaznane v praksi, in pomenila uskladitev z drugo sistemsko zakonodajo in postopki, pri čemer se povečuje učinkovitost posameznih ukrepov varstva narave in ohranja zagotavljanje javnega interesa ohranjanja narave v najmanj enakem obsegu in kakovosti.

Predlagana sprememba upošteva izhodišča Sklepa Vlade Republike Slovenije številka 01005-2/2013/11 z dne 3. 10. 2013, s katerim je bil sprejet enotni dokument za zagotovitev boljšega zakonodajnega in poslovnega okolja ter dvig konkurenčnosti, in Sklepa o ustanovitvi stalne medresorske delovne skupine Vlade Republike Slovenije za zagotovitev boljšega zakonodajnega in poslovnega okolja ter dvig konkurenčnosti.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilji predlaganega zakona so:

- povečanje učinkovitosti ukrepov varstva narave z racionalizacijo in deregulacijo na področju ukrepov varstva narave in organiziranosti na področju varstva narave,
- udejanjenje načela sobivanja človeka z naravo,
- odprava administrativnih ovir in bremen ob ohranitvi namena ohranjanja narave,
- ureditev vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju.

2.2 Načela

Predlog zakona upošteva vsa načela, ki jih je na področju varstva okolja uveljavil zakon, ki ureja varstvo okolja, in sicer: načela celovitosti, sodelovanja, preventive, odgovornosti povzročitelja

obremenitve, plačila za obremenjevanje, obveznega zavarovanja, obveznega subsidiarnega ukrepanja, spodbujanja, javnosti in varstva pravic. Ob tem predlog zakona upošteva tudi v zakonu že uveljavljena načela ohranjanja narave, ki so:

- načelo ohranjanja biotske raznovrstnosti;
- načelo trajnostne rabe sestavin biotske raznovrstnosti;
- načelo ohranjanja naravnih procesov;
- načelo varstva naravnih vrednot;
- načelo obnovitve.

2.3 Poglavitne rešitve

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona uvajajo rešitve, katerih posledica bo razbremenitev več ravni odločanja. Uvedba predlaganih rešitev bo pomenila dolgoročno poenostavitev oziroma zmanjšanje števila postopkov, odpravila administrativne ovire, ki so bile zaznane v praksi, ter zagotovila uskladitve z drugo sistemsko zakonodajo in postopki, pri čemer mora biti varstvo narave zagotovljeno v najmanj enakem obsegu in kakovosti.

Predlagana sprememba upošteva izhodišča Sklepa Vlade Republike Slovenije številka 01005-2/2013/11 z dne 3. 10. 2013, s katerim je bil sprejet enotni dokument za zagotovitev boljšega zakonodajnega in poslovnega okolja ter dvig konkurenčnosti, in Sklepa o ustanovitvi stalne medresorske delovne skupine Vlade Republike Slovenije za zagotovitev boljšega zakonodajnega in poslovnega okolja ter dvig konkurenčnosti.

Predlagane spremembe in dopolnitve zakona se na podlagi navedenega nanašajo zlasti na:

1. odpravo administrativnih ovir in bremen na naslednjih področjih:

1.1 priglasi tve pridobitve živali – prihaja do podvajanja z uredbami Evropske unije, pri čemer se črta določba, ki predpisuje obvezno priglasi tve pridobitve velikih sesalcev, ptičev in plazilcev ter živali vrst, ki so določene v ratificiranih mednarodnih pogodbah za zadrževanje v ujetništvu. Določilo se podvaja z določili Uredbe o ravnanju in načinih varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami (Uradni list RS, št. 39/08, s spremembami), s katero se izvajata Uredba Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi in Uredbe Komisije (ES) št. 865/2006 z dne 4. maja 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi. Zaradi podvajanja se določilo črta;

1.2 vodenje registra naravnih vrednot – zaradi poenostavitve in zmanjšanja števila potrebnih postopkov zaradi izvedbe popravkov očitnih napak se pooblasti upravljavca zadevnega registra, da lahko odpravi očitne napake podatkov o naravnih vrednotah neposredno v registru in za to ni več potrebna sprememba pravilnika, s katerim se naravne vrednote določajo (register, ki se oblikuje na podlagi podatkov iz pravilnika, obsega okoli 16 000 enot s podatki o imenu, kratki oznaki, zvrsti in legi v prostoru ter pomenu naravne vrednote). Primere in pogoje, pod katerimi se bodo lahko očitne napake odpravljale neposredno v registru, bo določal poseben pravilnik ministra;

1.3 izdajanja naravovarstvenih soglasij – uredi se možnost izdaje naravovarstvenega soglasja s pogoji in razširi se možnosti določitve primerov, ko se naravovarstveno soglasje ne izda, kar bo posledično povzročilo zmanjšanje števila postopkov. Hkrati se ureja tudi omejitev časovne veljavnosti teh soglasij, kar se smiselno nanaša tudi na naravovarstvene pogoje. Uredi se tudi primer, ko se v primeru izdaje okoljevarstvenega soglasja za isti poseg v naravo, naravovarstveno soglasje ne izdaja;

1.4 uveljavljanje zakonite predkupne pravice države - rok za uveljavitev predkupne pravice države do nakupa zemljišč v zavarovanih območjih se s 60 dni skrajša na 30 dni;

1.5 pridobivanja soglasij pristojnih upravnih enot pri prometu z zemljišči v zavarovanih območjih –

odpravi se potrdilo o tem, da soglasje v posebnih primerih ni potrebno.

2. povečanje učinkovitosti ukrepov varstva narave s poenostavitvami postopkov in deregulacijo z naslednjimi ukrepi:

2.1 ureditev posebnega dogovora o izvajanju ukrepov varstva naravnih vrednot državnega pomena s strani lokalnih skupnosti - lokalne skupnosti so že večkrat izrazile interes za skrb za naravne vrednote državnega pomena, ki so po veljavni ureditvi v izključni pristojnosti države, zaradi česar tega ni bilo mogoče uresničiti. Predlagana ureditev to možnost uvaja in predpisuje poseben dogovor med državo in zainteresirano lokalno skupnostjo, s katerim se uredijo medsebojna razmerja;

2.2 poenostavitve na področju sklepanja skrbniških pogodb – predpisani postopek javnega razpisa za izbiro skrbnika po veljavnem zakonu se s predlagano spremembo nadomesti z javno objavo o nameri sklenitve skrbništva ter pogojih o usposobljenosti za opravljanje skrbništva. S tem se poenostavlja postopek sklenitve skrbniške pogodbe za zagotavljanje varstva naravnih vrednot, v primerih, ko na podlagi predpisov, ki urejajo javno naročanje, javni razpis ni potreben, ker je vsebina skrbniške pogodbe praviloma izvedba posameznih varstvenih dejavnosti manjših finančnih vrednosti. S tem se bo zmanjšal obseg administrativnega dela pri vodenju postopkov javnih razpisov, ukrep skrbništva pa bo postal bolj operativen in učinkovit;

2.3 poenostavitve na področju sprejemanja odločitev o obnovitvah, kot ukrepu varstva - s predlagano spremembo se poenostavlja ukrep obnove naravne vrednote. Uvede se možnost, da o izvedbi manjšega ukrepa obnove naravne vrednote državnega pomena, odloči ministrstvo namesto vlade, pri čemer ministrstvo obveznost izvedbe ukrepa obnove uredi z izvajalcem javne službe na področju ohranjanja narave v letnem programu dela. S predlagano rešitvijo se zmanjšuje število postopkov potrjevanja ukrepov obnove na vladi, hkrati pa tudi na ministrstvu, saj zaradi vključitve ukrepov obnove v letne programe dela ni več posebnih postopkov potrjevanja. S tem se dodatno zmanjšuje število postopkov na vladi;

2.4 ureditev možnosti za začasno zavarovanje tudi pri naravnih vrednotah - ukrep začasnega zavarovanja se dopolni, in sicer tako, da je dana možnost začasnega zavarovanja tako za dele narave, za katere se domneva, da imajo lastnosti naravne vrednote, kakor tudi za naravne vrednote. Dopolnitev je pomembna zaradi zagotavljanja varstva neposredno ogroženih naravnih vrednot, s čimer se odpravlja pomanjkljivost, saj ni utemeljeno, da se interventni ukrep varstva v primeru ogroženosti, ne bi mogel zagotoviti za naravne vrednote, katerih varstvo je sicer obvezujoče. Administrativno breme se s predlagano spremembo ne povečuje.

3. poenostavitve pri sprejemanju akta o ustanovitvi zavarovanega območja in pri izvajanju javne službe ohranjanja narave:

3.1 pooblastitev ministrstva, pristojnega za varstvo narave, za določitev besedila osnutka akta o zavarovanju in izvedbo seznanitve javnosti z osnutkom – odprava dveh postopkov na vladi;

3.2 ureditev možnosti, da je ožje zavarovano območje lahko brez posebnega upravljavca, če se s tem dosega cilji varstva;

3.3 ureditev možnosti, da lahko en javni zavod upravlja z več zavarovanimi območji.

4. poenostavitve in deregulacija na področju varstva premične naravne dediščine – varstva mineralov in fosilov - varstvo mineralov in fosilov se s predlagano spremembo ureja tako, da se določila nanašajo predvsem na varstvo mineralov in fosilov na nahajališčih v naravi. Veljavna določila zakona v zvezi z odvzemom, hranjenjem, trgovino, izvozom in nekaterimi drugimi ravnanji s premičnimi minerali in fosili, ki so odvzeti z nahajališča, predvidevajo sprejem treh podzakonskih aktov, uvedbo štirih upravnih postopkov ter vzpostavitev in vodenje dveh evidenc, kar pa doslej ni bilo izvedeno, s predlagano spremembo zakona pa se ukinja. Ob upoštevanju dejanskih kadrovske in finančne možnosti je zato varstveni poudarek v okviru ohranjanja narave preusmerjen na varovanje mineralov in fosilov na nahajališčih in varstvo nahajališč, urejajo se pravila in omejitve odvzema z nahajališča, pravila ravnanj ob najdbah mineralov in fosilov in pravila ravnanj ob najdbah mineralov ali fosilov, ki so naravna vrednota.

5. deregulacija in povečana učinkovitost ukrepov varstva narave z delno sprostitvijo prometa z

zemljišči v državni lasti na naravnih vrednotah in dopustitev možnosti prodaje zemljišča v zavarovanih območjih in na naravnih vrednotah pod zakonsko določenimi pogoji.

6. druge poenostavitve:

6.1 odprava potrjevanja programov dela in letnih poročil javnih zavodov na vladi;

6.2 ukinitvev ločevanja poslovodne in strokovne funkcije pri vodenju Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave;

6.3 ureditev posebnih evidenc o škodnih dogodkih za škodo, ki jo storijo živali zavarovanih vrst, ki vsebujejo tudi osebne podatke.

7. manjša uskladitev s pravom Evropske unije - ker slovenska ureditev ne dosega zahtevane skladnosti z evropskimi predpisi, na kar je bila Republika Slovenija bila opozorjena s strani Evropske komisije v zadevi EU PILOT 1308/2010 – Presoja vplivov na okolje za izgradnjo biatlonskega centra na Pokljuki, ko je Evropska komisija izrecno zahtevala vključitev pravnomočnosti naravovarstvenega soglasja v Zakon o ohranjanju narave na enak način, kot je to urejena za okoljevarstveno soglasje v Zakonu o varstvu okolja. Republika Slovenija se je v svojih stališčih zavezala, da bo to spremembo izvedla ob prvi spremembi Zakona o ohranjanju narave.

8. uskladitve z drugimi sistemskimi zakoni na področju prekrškov, inšpekcijskega in carinskega nadzora:

8.1 delo carinskih organov se uredi tako, da se jim omogoči uvedbo postopka zaradi prekrška (in ne več le predlog za uvedbo tega postopka), ki imajo za to vse ustrezne pristojnosti;

8.2 inšpekcijski postopki in prekrški se s predlaganim zakonom usklajujejo sistemsko, urejajo se določene dodatne pristojnosti inšpekcijskih organov. Predvsem pa so predlagane globe za prekrške višje, pri čemer se predlaga tudi možnost, da inšpektor v hitrem postopku izreče globo v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, če je globa predpisana v razponu, upoštevajoč okoliščine prekrška;

8.3 ustrezno se uredijo pristojnosti v zvezi z ukrepanjem naravovarstvenih nadzornikov in njihovimi pooblastili v okviru izvajanja neposrednega nadzora v naravi, ki izrecno vključuje navedbo, da so pravne osebe, ki izvajajo neposredni nadzor, prekrškovni organi.

9. uskladitev aktov o ustanovitvi zavarovanih območij z določbami zakona zaradi poenotenja pravnega sistema.

10. V predlogu zakona se ureja vožnja z vozili na motorni ali drug lasten pogon vozila v naravnem okolju. Namen zakona je, da se tudi v naravnem okolju vožnja omeji le na utrjene površine oziroma prometno infrastrukturo, vožnja izven cest pa v celoti prepove in ustrezno kaznuje. Zakon kot naravno okolje določa območja izven naselij in cestnega omrežja, območja, ki so s prostorskimi akti določena kot površine za rekreacijo in šport in ki vključujejo tudi rabo za namene vožnje z vozili na motorni pogon, objekte in omrežja gospodarske javne infrastrukture in območij rudarskih operacij. Namen predlagane rešitve je, da se tovrstna vozila preusmerijo iz naravnega okolja v urejena območja za rekreacijo in šport (poligoni) oziroma da se to področje uredi tako, da se lahko vozila na motorni ali drug lasten pogon uporabljajo samo na območjih, določenih za ta namen. Zakon določa tudi izjeme od prepovedi vožnje pri opravljanju dejavnosti, ki se izvajajo v tem okolju (službene vožnje vseh vrst, gozdarjenje, kmetovanje, vzdrževalna dela na objektih, nadzor in drugo), ter v primeru pomoči pri akcijah zaščite in reševanja. Z preventivno delovanje zakona so v predlogu zakona predvidene povišane kazenske sankcije, med drugimi tudi možnost zasega vozila. Za izvajanje zakona bo izjemno pomembno zagotavljanje nadzora nad vožnjami v naravnem okolju, in sicer inšpekcijskih služb, policije in naravovarstvenega nadzora. Temu ustrezna so tudi velika pooblastila, ki bodo podeljena izvajalcem nadzora. Ureja se tudi nova izjema od prepovedi vožnje z vozili na motorni pogon, ki se nanaša na organiziranje javnih prireditev. Predlog ureditve se umešča v veljavno ureditev, ki je sicer urejena z zakonom, ki ureja

javna zbiranja. Tako je možno pod določenimi pogoji (časovne in prostorske omejitve) organizirati javne prireditve z vozili na motorni pogon v naravnem okolju, pri čemer je ob tem predvideno predhodno soglasje organizacije, pristojne za ohranjanje narave. Soglasje se poda s pogoji, ti pogoji pa so del dovoljenja za javno prireditev.

Nova je tudi ureditev_obveznosti evidentiranja in označevanja za vozila na motorni pogon, ki niso namenjena za vožnjo po cesti, in zaradi tega niso označena in jih ni mogoče identificirati. Za izvajanje zadevnih določb zakona bo treba vzpostaviti in upravljati ustrezno evidenco, ki za vozila na motorni pogon še ne obstaja. Ta ureditev bo omogočila ustrezen nadzor tega področja in zagotovila izvajanje zakonskih določb, pri čemer je za podrobnejšo ureditev vpisovanja in način upravljanja te evidence predviden sprejem novega podzakonskega predpisa.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

Sprejem predpisa bo povzročil povečanje izdatkov državnega proračuna zlasti v delu, ki se nanaša na ureditev vožnje z motornimi vozili v naravnem okolju.

1.1 Nova ureditev, ki nalaga imetnikom vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah, obvezno evidentiranje in označitev vozila, bo povzročila naslednje finančne posledice:

Vzpostavitev samostojne evidence vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah:

- evidenca se kot samostojna evidenca lahko vzpostavi v okviru matičnega registra vozil in listin (MRVL) ali izven tega okvira kot popolnoma samostojna evidenca z ustreznimi povezavami za izvajanje vpisa v evidenco in izvajanje ustreznega nadzora (pristojne inšpekcije, policija, pristojna ministrstva ter prekrškovni organi) – 150.000 EUR v letu 2016;
- vzdrževanje evidence – 10.000 EUR na leto;
- kadrovska okrepitev ministrstva pristojnega za promet, ki bo upravljal z evidenco, z enim dodatnim delavcem – 30.000 EUR na leto v letu 2016;
- povečan obseg dela na UE zaradi vpisa v evidence cca 10.000 vozil v letu 2016, vendar dodatnih kadrovskih potreb za izvedbo vpisa v evidenco glede na ocenjeno število vozil ni pričakovati;
- v nadaljnjih letih ocenjujemo, da bo okoli 300 vpisov oz. prepisov vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah, na leto.

Označevanje vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah:

- vozila morajo biti ustrezno označena, da bo možna identifikacija vozila in s tem tudi lastnika, ki bo v primeru kršitev določb tega zakona, odgovoren za prekršek; stroški za označitev bodo bremenili lastnika vozila. Načina tehnične izvedbe označitve vozila se bo določil na podlagi tehničnih možnosti same označitve in za to potrebnih finančnih sredstev.

Za izvedbo vzpostavitve evidence in označevanja v okviru predpisov, ki urejajo javna naročila, je ocenjen čas enega leta, kar pomeni, da bodo vzpostavljeni pogoji za dejansko vzpostavitev evidence v enem letu po uveljavitvi pravilnika iz šestega odstavka 28.č člena predloga zakona, za izvajanje evidentiranja in označevanja pa najpozneje do 31. decembra 2016.

Predlagana kadrovska okrepitev, ki pomeni oblikovanje novega delovnega mesta v državnem organu, ki bo pristojen za vzpostavitev evidence, se bo prednostno poskušala zagotoviti s prerazporeditvijo znotraj državne uprave, če pa to ne bo mogoče, pa z dodatno zaposlitvijo, ki bo načrtovana pri pripravi kadrovskih načrtov za naslednje proračunsko obdobje.

Predlagana rešitev

Predlagana ureditev obveznega evidentiranja in označevanja vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah, je nova in jo je treba umestiti v ustreznih resor. Ustrezna umestitev mora izhajati iz vsebinskih utemeljitev, izpolnjevati pa mora tudi zahteve po čim večji učinkovitosti, ki pomeni, da se bo nova naloga izvajala z najmanjšimi finančnimi in drugimi sredstvi. Stališče Ministrstva za kmetijstvo in okolje je, da je najprimernejši resor za izvajanje te naloge ministrstvo, pristojno za promet, ker sodijo v njegovo pristojnost vsa motorna in druga vozila, ki so sicer namenjena vožnji po cesti, a so to vendarle vozila na motorni pogon. Poleg tega pa je to ministrstvo že pristojno za registracijo motornih vozil in ima za to vzpostavljeno ustrezno bazo podatkov oziroma ustrezno evidenco motornih vozil.

Predlagana je rešitev, da je za vzpostavitev in upravljanje nove evidence, pri čemer je to lahko nova samostojna evidenca ali pa lahko postane del že obstoječe evidence, odvisno od tega, kaj bi bilo bolj učinkovito in izvedljivo, pristojno Ministrstvo za infrastrukturo in prostor.

Ker na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor za izvajanje te naloge nimajo ustreznega projekta predlagamo, da se v namen izvajanja predloga zakona v delu, ki se nanaša na 28.č člen zakona, odpre nov projekt in doda nova proračunska vrstica, na kateri se bodo zagotovila sredstva v zgoraj navedeni višini.

Zaradi zapletene problematike in potrebnih aktivnosti pred izdajo za to potrebnega pravilnika ministra ter vzpostavitvijo evidence je bila oblikovana prehodna določba (43. člen), ki odmika rok uveljavitve določbe 28.č člena zakona do 31. decembra 2016.

1.2 Morebitno povečanje izdatkov na področju izvajanja nadzora nad ureditvijo voženj v naravnem okolju bo odvisno od politike izvajanja nadzora nad izvajanjem tega dela predpisa, in sicer tako na kadrovskem kakor tudi na materialnem področju, pri čemer se to nanaša na obdobje po vzpostavitvi evidence iz 28.č člena predloga zakona.

Kadrovske okrepitve služb nadzora so prav tako odvisne od politike izvajanja nadzora, pri čemer ocenjujemo, da bi bile te pri izvedbi nadzora zanemarljive.

Finančni odhodki za zagotovitev materialnih sredstev za zagotovitev nadzora bodo bremenili v delu, ki se nanaša na Inšpektorat za kmetijstvo in okolje ter naravovarstvene nadzornike, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, v delu, ki se nanaša na Policijo, pa Ministrstvo za notranje zadeve, na podlagi sprejetih finančnih načrtov za naslednje proračunsko obdobje v okviru tam načrtovanih finančnih sredstev.

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Za nadgradnjo evidence o oškodovancih, izvedenih zaščitah in ukrepih ter sklenjenih sporazumih o odškodninah na podlagi novega 93.a člena zakona je ocenjena višina dodatnih izdatkov državnega proračuna 2.000 EUR, ki se bo zagotovila v okviru ukrepa 2523-11 -0005 Izplačevanje odškodnin za škodo na premoženju pri proračunskem uporabniku ARSO s proračunske postavke 354410 – Nadomestila in odškodnine.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH

SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za nadgradnjo evidence o oškodovancih, izvedenih zaščitah in ukrepih ter sklenjenih sporazumih o odškodninah na podlagi novega 93.a člena zakona je ocenjena višina dodatnih izdatkov državnega proračuna 2.000 EUR, ki se bo zagotovila v okviru ukrepa 2523-11 -0005 Izplačevanje odškodnin za škodo na premoženju pri proračunskem uporabniku ARSO s proračunske postavke 354410 – Nadomestila in odškodnine.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Primerjalni prikaz pravnih ureditev v drugih državah Evropske unije je usmerjen na primerljive pravne institute glede zavarovanih območij. Posebej so prikazani pravni instituti, ki se nanašajo na ureditev vožnje v naravnem okolju, ki je sistemska novost zakona (četudi ne novost v slovenskem pravnem redu).

Glede zavarovanih območij je v pravnem redu Evropske unije mogoče zaznati različne sisteme njihovega upravljanja, pri čemer to vpliva na uspešnost doseganja ciljev teh območij in vlogo različnih deležnikov v sistemu. Tako so na eni strani sistemi, v katerih je upravljavec država s svojimi oblastnimi organi, na drugi strani pa sistemi, kjer je upravljanje prepuščeno zasebnikom, ki morajo seveda ustrezno spoštovati in izvajati zavezujočo zakonodajo. Ti sistemi se lahko tudi mešajo in prepletajo, tako da vsebujejo lastnosti enega in drugega skrajnega modela.

5.1 Zavarovana območja

VELIKA BRITANIJA

Temeljni zakon, ki je na državni ravni urejal vsebino varstva narave, je zakon o narodnih parkih in dostopu do podeželja (The National Parks and Access to the Countryside Act, v nadaljnjem besedilu: NPACA) iz leta 1949. Na njegovi podlagi je bila ustanovljena komisija za narodne parke, pozneje komisija za podeželje in agencija za podeželje, ki se je pozneje preoblikovala v vladno posvetovalno (strokovno) telo Naravna Anglija (Natural England).

NPACA je postavil temelje za razglašanje narodnih parkov in območij izjemne naravne lepote v Angliji in Walesu.

NPACA je bil pozneje spremenjen z

- zakonom o okolju (The Environment Act) iz leta 1995, katerega 62. člen nalaga upravljavskim telesom parka obveznost, da si prizadevajo za ekonomsko in socialno dobrobit lokalnih skupnosti znotraj narodnega parka, ne da bi pri tem ustvarjale znatne stroške, in v ta namen sodelujejo z lokalnimi oblastmi in javnimi organizacijami, katerih naloge vključujejo spodbujanje ekonomskega in socialnega razvoja območja narodnega parka. Narodne parke upravljajo samostojna upravljavska telesa (National Park Authority, v nadaljnjem besedilu: NPA), ki so vključena v strukturo oziroma delujejo v okviru pristojnosti posameznih lokalnih oblasti. Delo NPA poteka na podlagi načrta upravljanja;
- zakonom o podeželju in pravici do prostega prehoda (The Countryside and Rights of Way Act) iz leta 2000, ki je veljavna pravna podlaga za ustanavljanje območij izjemne naravne lepote v Angliji in Walesu (na Škotskem je pravni temelj The National Scenic Act);
- zakonom o naravnem okolju in podeželskih skupnostih (The Natural Environment and Rural Communities Act) iz leta 2006, s katerim sta bila vzpostavljena posvetovalno telo Naravna Anglija in komisija podeželskih skupnosti.

FINSKA

Finska ima sistemski zakon o ohranjanju narave iz leta 1996, ki pozna več vrst območij zaščitene narave: poleg narodnih parkov še naravne parke in druga območja zaščitene narave. Narodni in naravni parki se ustanovijo in njihov namen določi z zakonom. Ustanovitev drugih območij zaščitene narave, določitev njihovega namena in za ta območja veljavnih pravil za zagotavljanje miru se določijo s predpisom vlade ali – če gre za ozemlje, katerega površina ne presega 100 ha – aktom gozdne uprave.

Narodni park se lahko ustanovi le na območju, ki je v lasti države. Večino zavarovanih območij, ki so v lasti države, upravlja organizacijska enota znotraj gozdne uprave.

Gozdna uprava je pod upravno pristojnostjo ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo za državno gozdno gospodarstvo delujoča gospodarska organizacija, ki je v vprašanjih, povezanih z zaščito narave, pod programskim vodstvom ministrstva.

HRVAŠKA

Hrvaški zakon o varstvu narave (zakon o zaščiti prirode) iz leta 2013 vsebuje določbe o zavarovanih območjih v Republiki Hrvaški. Medtem ko narodne in naravne parke razglašata hrvaški sabor z zakonom, stroge in posebne rezervate razglašata vlada z uredbo. Regijske parke in pomembne krajine, naravne spomenike, parke, gozdove in spomenike parkovne infrastrukture razglašata po predhodnem soglasju pristojnih državnih organov predstavniško telo regionalno pristojne lokalne samouprave.

Z zavarovanimi območji upravljajo javne ustanove, ki so za narodne in naravne parke ustanovljene z uredbo vlade, za druga zavarovana območja pa z odlokom predstavniškega telesa regionalno pristojne lokalne samouprave. Organ upravljanja javne ustanove je upravni odbor, ki ima največ pet članov, njegovo delovanje pa se uredi s statutom.

Zavarovana območja se upravljajo na podlagi načrta upravljanja, ki se sprejme za deset let in se nato lahko dopolni še za nadaljnjih pet let.

Financiranje javnih ustanov se zagotavlja iz državnega proračuna, prihodkov od rabe zavarovanih območij, pristojbin in drugih s tem zakonom oziroma drugimi predpisi določenih virov.

Javne ustanove morajo vsako leto pripraviti finančno poročilo o svojem poslovanju.

5.2. Vožnja v naravnem okolju

Povzetek: ureditev v Italiji, Avstriji in na Hrvaškem

Italija, dežela Piemont:

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven prometnic,
- izjeme za službene vožnje,
- občine lahko določijo trase, ki so izjeme,
- globe od 50 do 300 EUR, za organizacijo 20.000 EUR.

Italija – avtonomna dežela Aosta:

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven prometnic,
- izjeme za službene vožnje,
- izjeme za športna območja,
- globe od 103 do 464 EUR.

Avstrija – dežela Koroška:

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven prometnic,
- izjeme za službene vožnje,

- globa do 7260 EUR.

Avstrija – dežela Štajerska:

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven prometnic,
- izjeme za službene vožnje (izjemna dovoljenja, zanje so obvezne identifikacijske tablice),
- izjema za športne prireditve in treninge (izjemna, časovno omejena dovoljenja),
- globa 1453 EUR, možen odvzem vozila.

Avstrija – dežela Tirolska:

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven naselij, prometnic,
- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili na območjih mokrišč, območij miru in območjih varovanja narave,
- izjema za službene vožnje,
- dovoljenje za poligone,
- dovoljenje za druge izjeme.

Hrvaška:

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven naselij, prometnic,
- izjema za službene vožnje,
- dovoljenje za druge izjeme,
- globe od 140 do 28.500 EUR.

Bavarska:

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven javnih prometnic, kolesarjenje na zasebnih poteh je dopustno, če pot to omogoča (prednost ima pešec),
- izjema za službene vožnje.

Podrobna ureditev: motorna vozila – splošno

ITALIJA

DEŽELA PIEMONT:

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven prometnic,
- izjeme za službene vožnje,
- občine lahko določijo trase, ki so izjeme,
- globe od 50 do 300 EUR, za organizacijo 20.000 EUR.

S predpisom je (*Norme per la conservazione del patrimonio naturale e dell'assetto ambientale*) je prepovedana vožnja z motornimi vozili izven cest. Prepoved velja tudi za planinske poti in mulatiere ter smučišča in gozdne ceste, ki so označene v skladu z deželnim zakonom 27/1981. Občine po posvetovanju z gorskimi skupnostmi v 180 dneh od uveljavitve tega zakona določijo trase za turistične in športne potrebe, ki so ustrezno označene, čeprav je to v nasprotju s prepovedmi 1. in 2. odstavka 11. člena predpisa.

Pokrajinske in občinske uprave lahko prepovejo prehod motoriziranih sredstev, ki so v njihovem upravljanju, če je to potrebno zaradi varstva okolja.

Prepovedano je parkirati vozila na travnikih, na območju gozdov in kmetijskih zemljiščih; prepovedano je hoditi po travnikih, ki so namenjeni košnji, in tudi na zemljiščih, ki so obdelana, pa čeprav niso označena in ograjena. Izjeme določa regionalni zakon 60/1979.

Prepoved ne velja za vozila za potrebe kmetijstva in gozdarstva, urejanja smučišč, urejanja hudournikov, prve pomoči, nadzora nad požarno varnostjo gozdov, javne varnosti in vozila javnega prometa. Smučanje po travi je dovoljeno le na območjih, ki so temu namenjena.

Globe so od 50 do 300 EUR, za organizacijo dogodkov z motornimi vozili 20.000 EUR.

V narodnem parku Gran Paradiso je vožnja motornih vozil, vključno s sanmi, izven cest prepovedana. Prepoved vključuje tudi gozdne ceste, mulatiere, pohodne poti. Izjema velja za vožnje za potrebe kmetijstva, gozdarstva, za kar je treba pridobiti dovoljenje, ki mora biti med vožnjo vidno.

AVTONOMNA DEŽELA AOSTA:

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven prometnic,
- izjeme za službene vožnje,
- izjeme za športna območja,
- globe od 103 do 464 EUR.

Na podlagi uredbe (*Regolamento di polizia per la circolazione dei veicoli a motore sul territorio della Regione*) je prepovedano voziti in parkirati izven javnih cest ter dovoznih cest do javnih površin in športnih zgradb.

Izjema velja za lastnike in najemnike zemljišč ter za vožnje zaradi bivanja, dela ali storitev.

Za izjeme za vožnje na drugih cestah je potrebno dovoljenje, ki je časovno omejeno in ki določa potek in namen vožnje.

Za športe lahko na predlog uprave deželni svet določi območja z režimi.

Globe: za vožnjo po terenu, mulatierah ali poteh nad nadmorsko višino 2000 m od 206 do 464 EUR, po terenu pod 2000 m: 154 do 309 EUR, po mulatierah in poteh pod 2000 m: od 103 do 216 EUR.

DEŽELA BOLZANO:

Na podlagi zakona (*Landesgesetz - Bestimmungen über den Kraftfahrzeugverkehr in Gebieten, die aus hydrogeologischen Gründen geschützt sind*) je na območjih varstva voda in območjih varstva krajine vožnja z motornimi vozili prepovedana. Za izjeme je potrebno dovoljenje.

AVSTRILJA

Zvezni zakon o gozdovih (*Forstgesetz*) določa, da v gozdovih, ki nimajo rekreacijske funkcije, gozdnih cest ni dovoljeno zapuščati.

DEŽELA KOROŠKA

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven prometnic,
- izjeme za službene vožnje,
- globa do 7260 EUR.

Zakon o varstvu narave v 14. členu določa:

V odprti pokrajini, izven površin, ki so namenjene tekočemu ali mirujočemu prometu, se je prepovedano voziti z motornimi vozili, motornimi sanmi ali podobnimi terenskimi vozili ali jih tam parkirati. Dovoljeno je puščati motorna vozila ob robu ceste.

Ta prepoved ne velja za vožnje policije, vojske, gasilcev, sodstva, uprave in pastorage; za vožnje zaradi pomoči, zaščite pred plazovi, vodami; kmetovanja in gozdarjenja; gojitve divjadi; dostavo ljudi in predmetov do naprav, stanovanjskih hiš, gospodarskih poslopij, zavetišč, planinskih domov, planinskih postojank, če drugače niso dostopne; za vzdrževanje smučišč in tekaških prog za organizacijo športnih prireditev; za parkiranje vozil v zvezi s posebnimi prireditvami tam, kjer prireditelj določi površine za parkiranje.

V primeru gornjih izjem je površine za promet dopustno zapustiti le v nujnem obsegu, pri čemer je treba paziti, da po možnosti ni ovirana počitniška funkcija pokrajine.

Globa: do 3630 EUR, ob ponovnih kršitvah do 7260 EUR.

Zakon o ustanovitvi narodnega parka in biosfernega parka (*Gesetz über die Errichtung von Nationalparks - und Biosphärenparks*) določa, da je v osrednjem območju parka uporaba motornih vozil prepovedana.

DEŽELA ŠTAJERSKA:

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven prometnic,
- izjeme za službene vožnje (izjemna dovoljenja, zanje so obvezne identifikacijske tablice),
- izjema za športne prireditve in treninge (izjemna, časovno omejena dovoljenja),
- globa 1453 EUR, možen odvzem vozila.

Zakon o uporabi motornih vozil na prostem/na terenu določa, da je uporaba motornih vozil zunaj javnih cest ali zunaj utrjenih vozniških poti na prostem prepovedana.

Ta prepoved ne velja za vožnje za potrebe organov dežele, vojske, carinskega nadzora, poštne in

telekomunikacijske službe, geodetske službe, službe železnice, službe za kontrolo zračnega prometa; reševalne službe in službe za pomoč pri naravnih nesrečah; na območju rudarstva in industrijskih obratov, vključno z dovoznimi potmi; gradbene dejavnosti; urejanje, vzdrževanje in nadzor zemljišč, ki so namenjena zimskemu športu ali rekreaciji (npr. smučarske proge, sankališča, smučarske tekaške proge, pešpoti); za zdravniško, porodničarsko in dušnopastirsko oskrbo ter za veterinarsko oskrbo; za gradnjo in vzdrževanje naprav za preskrbo z energijo in vodo.

Prepoved ne velja za uporabo terenskih vozil razen motornih sani za vožnje pri gospodarjenju s kmetijskimi in gozdarskimi zemljišči; v okviru lovskega in ribiškega gospodarstva za lovske ali ribiške upravičence ali osebe, ki jih ta imenuje pri okrajnem upravnem organu; sosedov oziroma mejašev na poteh, ki vodijo do stanovanjskih in gospodarskih zgradb.

Zakon določa pogoje za izdajo izjemnega dovoljenja in za identifikacijske tablice. Za športne prireditve in treninge določa pogoje in zahteva dovoljenja (največ za 2 leti).

Globa: 1.453 EUR, v primeru neizterljivosti z zaporom do 4 tednov, ob ponavljajočih kršitvah denarna in zaporna kazen, možnost odvzema terenskega vozila.

DEŽELA SALZBURG:

Zakon o ustanovitvi narodnega parka Visoke Ture v deželi Salzburg (*Gesetz über die Errichtung des Nationalparkes Hohe Tauern im Land Salzburg*) prepoveduje vožnjo z motornimi vozili v robnem območju parka, razen za kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo, zavetišča in gostinstvo.

Zakon o gozdovih (*Forstgesetz*) prepoveduje vožnjo na gozdnih cestah. Lastniki lahko – na primer zaradi izvajanja pravic lova – dovolijo promet po njih.

DEŽELA TIROLSKA:

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven naselij, prometnic,
- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili na območjih mokrišč, območij miru in območjih varovanja narave,
- izjema za službene vožnje,
- dovoljenje za poligone,
- dovoljenje za druge izjeme.

Zakon o varstvu narave (*Tiroler Naturschutzgesetz 2005*) določa, da je prepovedano izvajati športna tekmovanja z motornimi vozili izven naselij in območij, za katera je bilo izdano dovoljenje za ureditev zemljišč za redno izvajanje motornih športov, ter izven območij, za katera je bilo izdano dovoljenje za rabo motornih vozil izven prometnih površin in stavbnih zemljišč. Izjema so službene vožnje.

Zakon določa tudi, da je potrebno pridobiti dovoljenje za rabo motornih vozil na območjih mokrišč, območij miru in območjih varovanja narave.

HRVAŠKA

- splošna prepoved vožnje z motornimi vozili izven naselij, prometnic,
- izjema za službene vožnje,
- dovoljenje za druge izjeme,
- globe od 140 do 28.500 EUR.

Zakon o varovanju narave določa, da je za vožnjo vozil na motorni pogon in za organiziranje vožnje izven naselij, cest, poljskih poti, urejenih prog za vožnjo in poligonov za vožnjo potrebno dovoljenje ministrstva. Dovoljenje ni potrebno za kmetijsko, gozdarsko in druge dovoljene dejavnosti.

Globe: za organiziranje voženj od 25.000 KN (3570 EUR) do 200.000 KN (28.500 EUR), za druge kršitve 1.000 KN (140 EUR).

Motorne sani

ŠVICA

Motorne sani so na podlagi zakona o cestnem prometu (*Strassenverkehrsgesetz*) dovoljene na

cestah, na katerih ni splošne prepovedi vožnje ali prepovedi vožnje za motorje, če so te zaradi zimskih razmer odprte. Na vseh drugih poteh in smučiščih so na splošno prepovedane, občina pa lahko posamezno cesto ali smučišče odpre za vožnjo s sanmi. Izjema so službe na smučiščih, prevoz do koč. Za prostočasne vožnje izjem ni.

Za vožnjo z motornimi sanmi je potrebno dovoljenje, ki ga izda kantonalni urad za ceste tistemu, ki lahko dokaže nujno potrebo za vožnjo (npr. počitniška hiša brez cestne povezave), opredelita se namen in potek vožnje.

Motorne sani je treba registrirati pri kantonalni upravi, lastnik prejme tablico s številko.

AVSTRIJA – DEŽELA VORARLBERG

Uporaba motornih sani izven cest za javni promet je na podlagi uredbe (*Verordnung der Vorarlberger Landesregierung über die Neukundmachung des Sportgesetzes, 6. člen*) dovoljena le na podlagi dovoljenja.

ITALIJA – DEŽELA PIEMONT

Motorne sani, štirikolesniki in podobna vozila je v zimskem obdobju dovoljeno uporabljati le na območjih ali trasah, ki so jih določile občine, ne pa na smučiščih. Uporaba drugod je dovoljena ob upoštevanju odločb iz 3. odstavka tudi izven tras, ki so določene v 4. členu, in sicer za pristojne za nudenje pomoči, nadzor in gasilce, osebju, ki nudijo primarne storitve, za občinsko, državno policijo, finančnike, gozdno policijo in državne policijo ter za uslužbence občine pri opravljanju njihovih storitev ter za osebje, zaposleno na žičnicah.

Dovoljenje za uporabo motornih sani in njihovih dodatkov ter podobnih vozil na občinskih trasah izda občina prebivalcem s stalnim bivališčem, lastnikom in upravljavcem ter oskrbnikom nepremičnin in za objekte, ki niso dostopni po javnih cestah, ter za nepremičnine z dejavnostjo transporta.

Če take trase prečkajo smučišče, dovoljenje izda občina po usklajevanju z upraviteljem smučišča in izključno za čas, ko smučišče ne deluje.

Javi dostop do teh območij ali tras iz 6. odstavka dovoli občina po predhodnem pregledu skladnosti s standardi in priporočili deželne vlade.

Deželni svet v 60 dneh po sprejemu tega zakona po predhodnem posvetovanju s pristojno komisijo deželnega sveta z uredbami in pravilniki določi uporabo motornih sani ali podobnih sredstev.

AVSTRIJA – DEŽELA SALZBURG

Zakon o motornih saneh (*Motorschlittengesetz*) določa njihovo rabo izven javnih cest. Vožnja s sanmi je prepovedana. Izjema velja za državne in deželne organe in javne službe (varstvo pred plazovi ipd.).

Za posamezne primere in za največ 3 leta se izda dovoljenje za izjeme, ki so: urejanje smučišč in smučarskih prog, ter gospodarska raba (kmetijstvo, gozdarstvo, divjad, oskrba zavetišč). Sani morajo biti označene.

Za največ dve leti je mogoče dobiti dovoljenje za poskusne vožnje, ki jih je treba izvajati na smučiščih. Dovoljenje dobi le izdelovalec (za največ 5 sani) ali trgovec z motornimi sanmi (za največ ene). Sani morajo biti označene s številko za poskusno vožnjo.

Globe: do 2.200 EUR, za hude, zlasti ponavljajoče kršitve je mogoč zaseg.

Usklajenost s pravnimi akti EU

Z naslovnim zakonom se v slovenski pravni red prenaša del tretjega odstavka 6. člena Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L št. 206 z dne 22. 7. 1992, str. 7), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju okolja zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 193).

Prenos je izveden s spremembo prvega odstavka 105. člena Zakona o ohranjanju narave / 20. člen predloga zakona z določbo o obveznosti pridobitve »pravnomočnega naravovarstvenega

soglasja» kot pogoja za izdajo gradbenega dovoljenja. Do te spremembe je prišlo na podlagi zahteve Evropske komisije v zadevi EU PILOT 1308/2010 – Presoja vplivov na okolje za izgradnjo biatlonskega centra na Pokljuki, ko je Evropska komisija izrecno zahtevala vključitev pravnomočnosti naravovarstvenega soglasja v Zakon o ohranjanju narave na enak način, kot je to urejena za okoljevarstveno soglasje v Zakonu o varstvu okolja. Republika Slovenija se je v svojih stališčih zavezala, da bo to spremembo izvedla ob prvi spremembi Zakona o ohranjanju narave.

Izjava o skladnosti

Korelacijska tabela

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona z novim 28.č členom uvaja nov upravni postopek evidentiranja vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah, in obvezno označitev teh vozil. Razlog za uvedbo novega postopka je v ugotovitvah inšpekcijskih in drugih služb nadzora, da brez možnosti nedvoumne identifikacije vozila na motorni pogon v povezavi z njegovim lastnikom, ni mogoče nadzorovati zakonsko določenih razmerij. Nadzorne službe že vrsto let nadzirajo spoštovanje prepovedi voženj z vozili na motorni pogon v naravnem okolju in pri tem ugotavljajo, da nadzor brez uvedbe obveznega označevanja in evidentiranja teh vozil, ni izvedljiv. Razlog za uvedbo novega upravnega postopka je v javnem interesu ohranjanja narave.

Predvideva se kadrovska okrepitev enega javnega uslužbenca za upravljanje evidence, ki se bo po možnosti zagotovila s prerazporeditvijo v okviru državne uprave.

Predlog zakona s spremembo 105 in 105.a člena, kjer uvaja naravovarstveno soglasje s pogoji in razširja možnosti, da na območjih s statusom, na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave, naravovarstveno soglasje ni potrebno, zmanjšuje število upravnih postopkov na tem področju.

S spremembami postopka seznanjanja javnosti v primeru ustanavljanja zavarovanih območij se z generalnim pooblastilom pristojnemu ministrstvu razbremenjuje vlado, da ji ne bo treba dvakrat odločati o isti stvari.

Spremembe, ki se nanašajo na področje ukrepov varstva narave, poenostavljajo postopke pri tistih ukrepih, ki zahtevajo bistveno manj sredstev za izvedbo ob enakem učinku na področju varstva narave, zaradi česar bo varstvo narave učinkovitejše.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Ni primera!

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlagani zakon bo imel ugoden vpliv na doseganje varstvenih ciljev na področju ohranjanja narave, pri čemer sta temeljna predmeta varstva narave ohranitev biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot. Ob temeljnem namenu predloga zakona, to je odpravi administrativnih ovir in bremen ter poenostavitvah postopkov, se pri vseh zakonskih rešitvah upošteva in zasleduje doseganje večje učinkovitosti ukrepov varstva narave, kamor se zlasti uvrščajo rešitve, povezane z naravovarstvenimi soglasji in ukrepi varstva narave, zlasti ukrep zavarovanja.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Na gospodarstvo predlog zakona nima neposrednih vplivov.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona ne vpliva na zaposlenost in trg dela ter druga socialna področja.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic v zvezi z dokumenti razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

- ciljnim skupinam (seminarji, delavnice), za vsebine, ki se nanašajo na:
 - vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju: spletna predstavitev za zainteresirane organizacije, fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo z organiziranjem in izvajanjem voženj ali s prodajo motornih vozil za vožnjo v naravnem okolju;
 - varstvo mineralov in fosilov: spletna predstavitev za zainteresirane organizacije, fizične in pravne osebe, ki se ukvarjajo s hranjenjem, z zbiranjem mineralov in fosilov ter prometom z njimi;
 - promet z nepremičninami na zavarovanem območju: pisna seznanitev upravnih enot;
- širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve), za vsebine, ki se nanašajo na:
 - vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju: spletna predstavitev – splošna, tiskana zloženka in predstavitev v medijih (radio, TV);
 - prigrasitev živali za zadrževanje v ujetništvu: spletna informacija na ARSO spletni strani;

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje sprejetega predpisa bo spremljalo ministrstvo, pristojno za varstvo narave, na podlagi programov in poročil izvajalcev upravnih nalog, javne službe ohranjanja sestavin biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot ter upravljanja zavarovanih območij, inšpekcijskega nadzora in neposrednega nadzora v naravi; na podlagi poročil zastopnikov interesov ohranjanja narave in društev, ki delujejo v javnem interesu ohranjanja narave; na podlagi poročil upravnih enot.

V okviru spremljanja izvajanja predpisa bo upoštevan odziv javnosti glede spodbujanja, usmerjanja ali omejevanja ravnanj, ki vplivajo na naravo, v povezavi z dejavniki ogrožanja narave. Metoda za spremljanje doseganja ciljev bo zlasti analitična primerjava med dogovorjenimi varstvenimi cilji ohranjanja sestavin biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot, med dejanskim stanjem ohranjenosti sestavin biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot, s ključnimi dejavniki ogrožanja in med učinki zavarovanih območij in drugih izvedenih ukrepov varstva narave. Metoda za ugotovitev racionalizacije in učinkovitosti odprave administrativnih ovir bo tudi analitična primerjava števila in časa trajanja postopkov in drugih nalog varstva narave pred in po sprejemu zakona.

Merila za ugotavljanje doseganja ciljev bodo kazalniki stanja ohranjenosti sestavin biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot, upoštevaje varstvene cilje, določene z evropskimi predpisi ter mednarodnimi konvencijami in drugimi dogovori ter priporočili Svetovne zveze za varstvo narave ter drugih mednarodnih organizacij in zvez. Merila za doseganja ciljev bodo tudi številčni kazalniki zmanjšanja in časovni kazalniki skrajšanja postopkov in nalog varstva narave.

Smiselni časovni okvir za spremljanje je tri leta po sprejemu zakona, za pripravo poročil pa vsako leto v tem obdobju.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen,
- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe,
- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja,
- seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte),
- bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti,
- bistvena mnenja, predlogi in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje.

Predpis je bil objavljen na spletnem naslovu

<https://e-uprava.gov.si/e-uprava/zakonodajalskanje.euprava;jsessionid=7c2add83f2fa65084b108dee09ec16f5b487eb1ed65006812460470011021194.e34ObNyPc3eOai0Lc30Sb30MbxQe0?naziv=zakon+o+spremembah+in+dopolnitvah+zakona+o+ohranjanju+narave&min=&vrsta=&podrocje=&status=&leto=>

in

http://www.mko.gov.si/si/zakonodaja_in_dokumenti/predpisi_in_dokumenti_v_pripravi_okoljski_predpisi/

Javna predstavitve je bila za sporočanje mnenj, predlogov in pripomb javnosti odprta od 24. 1. 2014 do 24. 2. 2014.

Poleg javne predstavitve na spletu z objavo osnutka predpisa na portalu E-demokracija in spletni strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje so bile organizirane še naslednje javne obravnave:

- javna obravnava osnutka novele predpisa s poudarkom na delu, ki se nanaša na vožnjo z vozili na motorni in drug lasten pogon vozila, dne 26. 2. 2014, v prostorih Agencije Republike Slovenije za okolje, Ljubljana,
- javna obravnava osnutka novele predpisa s poudarkom na delu, ki se nanaša na varstvo mineralov in fosilov, dne 6. 2. 2014, v prostorih Oddelka za geologijo NTF, Ljubljana.
- javna obravnava osnutka novele predpisa s poudarkom na delu, ki se nanaša na pristojnosti lokalnih skupnosti, dne 4. 3. 2014, v prostorih Ministrstva za kmetijstvo in okolje.

V okviru javne predstavitve so svoja mnenja, pripombe oziroma predloge podali:

- preko portala E-demokracija: Skupnost občin Slovenije, Lovska družina Jezersko, Planinska zveza Slovenije, Ekologi brez meja, Kolesarski klub Postojna, Združenje ljubiteljev terenske vožnje, Društvo Dinaricum, Društvo Novo mesto, turnokolesarski odsek Planinskega društva Litija, Avto-moto zveza Slovenije, Meddruštveni odbor planinskih društev Posavja, Ribiška zveza Slovenije, Društvo DONDES, Geološki krožek KAMENKOST, Jamarska zveza Slovenije, Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS, Javni zavod Triglavski narodni park, Kolesarska zveza Slovenije, inštitut LUTRA, Ski&sea d.o.o., Slovenska kolesarska mreža, Društvo VINTGAR, Društvo za zaščito živali Ljubljana, Zveza društev za varstvo okolja, Društvo za trajnostni razvoj Slovenskih goric Mi za vse nas, Lovska zveza Slovenije in fizične osebe.

- na javnih obravnavah: Ski&sea d.o.o., Off road zveza 4x4 Slovenije, Združenje terenskih voznikov, Avto-moto zveza Slovenije, Moto klub Fortuna, Javni zavod Triglavski narodni park, Inženirska zbornica Slovenije, Skupnost občin Slovenije, Občina Trbovlje, E-net okolje d.o.o., Ekosfera d.o.o., Slovensko geološko društvo in fizične osebe.

V postopku javne obravnave osnutka predpisa so bila podana mnenja, ki so se v glavnem nanašala na naslednje vsebine:

- vožnjo z vozili v naravnem okolju, kjer so si bile pripombe diametralno nasprotujoče, od nasprotovanja umestitvi kakršnegakoli omejevanja takšne vožnje v materijo zakona, kot tudi do podpore čim bolj rigorozni ureditvi. Posebej je izstopal odziv na del, ki se je nanašal na vožnjo s kolesi v naravnem okolju;
- druge vsebine, med katerimi izpostavljamo:
 - zadrževanje živali v ujetništvu, in sicer na dovolitev zadrževanja živali domorodnih in tujerodnih vrst v ujetništvu zgolj z namenom znanstveno-raziskovalne dejavnosti, izobraževanja sli posebnimi pogoji, ki jih mora izpolnjevati živalski vrt oziroma zatočišče v javnem interesu, obvezno prigrasitev pridobitve katerekoli prostoživeče živali ali rastline v roku 72-ih ur od pridobitve, ne glede na razlog, natančnejšo opredelitev dovoljenega namena za prikazovanje živali domorodnih ali tujerodnih vrst javnosti ter črtanje izjeme od obveznega vodenja evidence o trgovini z živalmi (Društvo za zaščito živali Ljubljana),
 - minerale in fosile, in sicer predlog, da se ohrani obstoječa ureditev (Društvo DONDES), sprostitev prepovedi odvzema mineralov in fosilov z nahajališč (Geološki krožek KAMENKOST) ter predlog, da je o najdbi mineralov in fosilov treba poleg organizacije, pristojne za ohranjanje narave, obvestiti tudi upravljavca zavarovanega območja (Javni zavod Triglavski narodni park),
 - ustanavljanje in upravljanje zavarovanih območij, in sicer na opredelitev, kdo krije stroške v zvezi z izvajanjem ukrepov varstva naravnih vrednot državnega pomena s strani lokalne skupnosti, vključitev upravljavca zavarovanega območja v ugotavljanje usposobljenosti za izvajanje skrbništva, podrobnejša opredelitev meril za določitev zavarovanih območij, ki nimajo upravljavca ter preveritev rešitev v zvezi s sestavo sveta javnega zavoda, ki upravlja z več širšimi zavarovanimi območji (Javni zavod Triglavski narodni park), nujnost opredelitve, kdo financira prenos upravljanja zavarovanih območij na občine in obveščanje lastnikov nepremičnin in občin s predlogi ukrepov za odpravo neskladij pri programiranju in planiranju na področju varstva naravnih vrednot in sprejemanju ukrepov varstva (Skupnost občin Slovenije),
 - evidenco o oškodovancih, izvedenih zaščitah in ukrepih za zavarovanje premoženja oškodovancev in sicer dopolnitev predlagane novelacije ter javno objavo evidence (Društvo DONDES, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij),
 - naravovarstvene pogoje in soglasja in sicer kot popravek predlagane novelacije ob siceršnjem vsebinskem ne nasprotovanju (društvo Ekologi brez meja),
 - promet z nepremičninami na zavarovanih območjih in sicer v smislu sprostitev zakonske prepovedi prodaje zemljišč v državni lasti na zavarovanih območjih (Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS) in ureditev menjave zemljišč znotraj meja občin (Skupnost občin Slovenije),
 - pristojnosti nadzornih organov in izvajalcev neposrednega nadzora v naravi in sicer okrepitev pristojnosti oziroma pooblastil naravovarstvenih nadzornikov (Javni zavod Triglavski narodni park) ter realizacijo in okrepitev izvedbe tega nadzora (Društvo VINTGAR),
 - prekrške in sicer kot njihovo vsebinsko dopolnitev (Javni zavod Triglavski narodni park);
- vsebine, zoper katere so bile podane pripombe, vendar pa niso predmet osnutka tega

predpisa (ne gre za odpravo administrativnih ovir in bremen ampak za predloge novih oziroma drugačnih sistemskih rešitev). Pripombe k tem vsebinam so podali: društvo Dinaricum, inštitut LUTRA, Društvo DONDES, javni zavod Triglavski narodni park, Društvo za zaščito živali Ljubljana in posamezniki.

Bistveni razlog za neupoštevanje nekaterih prejetih pripomb je, da v predlogih ni šlo za odpravo administrativnih ovir, marveč predloge sistemskih rešitev, ki se s to novelo ne urejajo. Nekatere pripombe so bile sistemsko neskladne, nekatere pa se niso upoštevale zaradi izločitve dela materije iz osnutka novele zakona (npr. vožnja s kolesi v naravnem okolju).

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo in okolje,
- mag. Andreja Jerina, državna sekretarka,
- mag. Tanja Bolte, generalna direktorica Direktorata za okolje,
- dr. Marija Markeš, vodja Sektorja za ohranjanje narave Direktorata za okolje,
- mag. Jelka Kremesec Jevšenak, sekretarka,
- mag. Jana Vidic, sekretarka,
- Eva Polanc, podsekretarka.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OHRANJANJU NARAVE

1. člen

V Zakonu o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1 in 8/10 – ZSKZ-B) se za tretjim odstavkom 1. člena doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) S tem zakonom se v pravni red Republike Slovenije prenašajo:

1. Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L št. 20 z dne 26. 1. 2010, str. 7), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju okolja zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 193),
2. Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L št. 206 z dne 22. 7. 1992, str. 7), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju okolja zaradi pristopa Republike Hrvaške (UL L št. 158 z dne 10. 6. 2013, str. 193),
3. Direktiva Sveta z dne 28. marca 1983 o uvozu kož nekaterih tujnih mladičev in izdelkov iz njih v države članice 83/129/EGS (UL L št. 91 z dne 9. 4. 1983, str. 30), zadnjič spremenjena z Direktivo Sveta z dne 8. junija 1989 o spremembi Direktive 83/129/EGS o uvozu kož nekaterih tujnih mladičev in izdelkov iz njih v države članice (UL L št. 163 z dne 14.6.1989, str. 37) in
4. Direktiva Sveta 1999/22/ES z dne 29. marca 1999 o zadrževanju prosto živečih živali v živalskih vrtovih (UL L št. 94 z dne 9. 4. 1999, str. 24).«.

2. člen

Drugi odstavek 19. člena se črta.

Dosedanji tretji odstavek, ki postane drugi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za veterinarstvo, predpiše ustrezne bivalne razmere in ustrezno oskrbo iz prejšnjega odstavka.«.

3. člen

V 24. členu se v 4. točki pika nadomesti z vejico, za vejico pa se doda besedilo »in ravnanja v zvezi z omejevanjem in preprečevanjem širjenja ter zmanjševanjem in preprečevanjem negativnega vpliva tujerodnih vrst na naravo, zlasti invazivnih vrst;«.

Za 4. točko se doda nova 5. točka, ki se glasi:

»5. ravnanja in omejitve v zvezi z dejavnostmi, posegi ali aktivnostmi, ki posledično vsaka zase ali ena v povezavi z drugo povzročajo ogroženost rastlinskih ali živalskih vrst, njihovih habitatov ali ekosistemov.«.

4. člen

Za 28. členom se dodajo nov 28.a člen, nov pododdelek in novi 28.b do 28.č člen, ki se glasijo:

»28.a člen
(usmeritve za aktivnosti v naravi)

(1) Človekove aktivnosti v naravi se izvajajo tako, da ne obremenjujejo habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst do stopnje ogroženosti vrste in ne ogrožajo stabilnosti naravnih procesov.

(2) Aktivnosti iz prejšnjega odstavka so aktivnosti, ki ne sodijo med gospodarske dejavnosti iz petega odstavka 14. člena tega zakona, povzročajo pa povečan hrup, svetlobno onesnaževanje, mehansko obremenitev tal s škodljivimi posledicami oziroma fragmentacijo habitatov rastlinskih in živalskih vrst in druge vrste motenj v naravnem okolju, ki so vsaka zase ali ena v povezavi z drugo, dejavniki ogrožanja. Te aktivnosti naj se praviloma izvajajo v času, ki je za ohranitev živalskih in rastlinskih vrst ugoden, na način, da so vplivi na naravne procese nebistveni, in na območjih, kjer je človekov vpliv prisoten že dalj časa in v večji meri.

2.1.1 Ureditev vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju

28.b člen
(vožnja z vozili na motorni ali drug lasten pogon vozila v naravnem okolju)

(1) V naravnem okolju je prepovedano voziti, ustaviti, parkirati ali organizirati vožnje z vozili na motorni ali drug lasten pogon vozila.

(2) Vozila na motorni ali drug lasten pogon vozila iz prejšnjega odstavka so vsa motorna vozila, kolesa s pomožnim motorjem in druga prevozna sredstva, ki omogočajo gibanje, hitrejšo od hoje pešca, z močjo lastnega motorja ali z močjo drugega lastnega pogona vozila (v nadaljnjem besedilu: vozila na motorni pogon).

(3) Naravno okolje iz prvega odstavka tega člena obsega živo in neživo naravo nekega območja, ki ga ni ustvaril človek, nanj pa vpliva, ga oblikuje in uporablja. To so vsa območja izven:

- naselij;
- javnih in nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, v skladu s predpisi, ki urejajo ceste, ter drugih prometnih površin, ki so namenjene za vožnjo, ustavljanje in parkiranje v skladu s predpisi, ki urejajo ceste in varnost cestnega prometa;
- gozdnih cest v skladu s predpisi, ki urejajo gozdove;
- območij, ki so s prostorskimi akti določena kot površine za rekreacijo in šport in namenjene tudi vožnji z vozili na motorni pogon v skladu s predpisi, ki urejajo prostor;
- omrežij gospodarske javne infrastrukture in
- območij rudarskih operacij, ki so določena v skladu s predpisi, ki urejajo prostor in rudarstvo.

(4) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena je dovoljena ustavitev ali parkiranje vozil na motorni pogon v pasu petih metrov izven vozišča, če je ustavljanje ali parkiranje v skladu s predpisi, ki urejajo cestni promet, in če temu ne nasprotuje lastnik zemljišča, ter na območju, ki je namenjeno za začasno parkiranje za namene javnih shodov in javnih prireditvev, organiziranih v skladu z zakonom, ki ureja javna zbiranja, pri čemer to območje šteje za prireditveni prostor.

(5) Določbe prvega odstavka tega člena se ne uporabljajo pri:

1. službenih vožnjah za opravljanje občinske redarske službe, javne gozdarske, kulturovarstvene, naravovarstvene, zdravstvene, reševalne in veterinarske službe, lovskočuvajske in ribiškočuvajske službe, inšpekcijskega nadzora, nalog obrambe, zaščite in reševanja, nalog policije, gorskih in jamskih reševalcev ter gasilcev, nalog neposrednega nadzora v naravi in pri delu preiskovalnih sodnikov in državnih tožilcev;
2. gospodarjenju z gozdovi in upravljanju z divjadjo in ribami;
3. opravljanju kmetijskih del;
4. opravljanju čebelarških del;
5. opravljanju geodetskih del;
6. opravljanju geoloških del;
7. opravljanju znanstveno-raziskovalnih del;
8. odpiranju in raziskovanju podzemnih jam;
9. urejanju vodotokov in hudourniških območij;
10. vzdrževanju in gradnji infrastrukturnih objektov;
11. zaščiti, reševanju in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah;
12. izvajanju nalog Slovenske vojske;
13. pripravi in vzdrževanju vseh vrst smučarskih prog na zasneženi površini ter pri izvajanju nadzora na smučiščih.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek je treba pri opravljanju dejavnosti iz prejšnjega odstavka, razen v primeru iz 11. in 12. točke prejšnjega odstavka, ravnati v skladu s prvim odstavkom tega člena, če je kraj dogodka oziroma območje opravljanja dejavnosti ali posega v primerljivem času dostopno po javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet.

(7) Če v primeru iz prejšnjega odstavka dostop do kraja dogodka oziroma območja opravljanja dejavnosti ali posega ni mogoč po javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, je treba za dostop uporabiti nekategorizirane ceste, ki se ne uporabljajo za javni cestni promet.

28.c člen

(dovoljenje za javno prireditev vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju)

(1) Ne glede na določbe prvega odstavka prejšnjega člena in predpise, ki urejajo gozdove, ter predpise, ki urejajo kmetijska zemljišča, je v naravnem okolju izven območij, ki imajo na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, poseben status, in območij, ki so posebej varovana na podlagi predpisov, ki urejajo gozdove, dovoljeno organizirati javne prireditve voženj z vozili na motorni pogon v naravnem okolju (v nadaljnjem besedilu: javna prireditev), v skladu z določbami zakona, ki ureja javna zbiranja, na podlagi predhodnega soglasja organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

(2) Organizator javne prireditve mora vlogo za izdajo predhodnega soglasja vložiti pri

organizaciji, pristojni za ohranjanje narave, najmanj 30 dni pred dnevom javne prireditve. V vlogi za izdajo predhodnega soglasja mora navesti program prireditve, datum in čas trajanja prireditve in predvideno število udeležencev, kraj prireditve z navedbo načina ureditve trase javne prireditve, ki poteka v naravnem okolju, in priložiti skico trase, po kateri namerava organizirati javno prireditev.

(3) Organizacija, pristojna za ohranjanje narave, izda predhodno soglasje iz prvega odstavka tega člena, če:

1. je kraj javne prireditve, ki vključuje tudi traso za vožnjo v naravnem okolju, dostopen po javnih cestah ali nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet;
2. na istem kraju prireditve še nista bili v tekočem koledarskem letu organizirani dve javni prireditvi, pri čemer se za isti kraj prireditve šteje trasa, ki v 50 odstotkih poteka po trasi, kjer je bila v tekočem koledarskem letu že organizirana javna prireditev;
3. se javna prireditev organizira v času, ko so škodljivi vplivi javne prireditve na sestavine biotske raznovrstnosti čim manjši;
4. so vplivi javne prireditve na habitate ogroženih in zavarovanih rastlinskih ali živalskih vrst ali na habitatne tipe, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, nebitveni za ohranitev teh vrst in habitatnih tipov;
5. se javna prireditev organizira izven habitatnih tipov barij in močvirij ter habitatnega tipa oligotrofni mokrotni travniki z modro stožko in sorodne združbe;
6. trajanje javne prireditve ne presega treh dni in
7. Zavod za gozdove Slovenije za javno prireditev, ki se izvaja v gozdnem prostoru, oziroma kmetijsko - svetovalna služba za javno prireditev, ki se izvaja na kmetijskih zemljiščih, izda predhodno pozitivno mnenje za javno prireditev.

(4) Predhodno pozitivno mnenje za javno prireditev, ki se izvaja na kmetijskih zemljiščih, se izda, če se javna prireditev organizira izven kmetijskih zemljišč, ki so glede na evidenco dejanske rabe kmetijskih in gozdnih zemljišč, ki jo določa zakon, ki ureja kmetijstvo, uvrščena v skupino dejanske rabe njive in vrtovi ali v skupino dejanske rabe trajni nasadi. Predhodno pozitivno mnenje za javno prireditev, ki se izvaja v gozdnem prostoru, se izda, če prireditev ne bo bistveno negativno vplivala na funkcije gozda.

(5) Organizacija, pristojna za ohranjanje narave, lahko v predhodnem soglasju iz prvega odstavka tega člena določi tudi pogoje, pod katerimi se izvedba javne prireditve lahko dovoli in se nanašajo zlasti na čas javne prireditve, predvideno traso, trajanje javne prireditve in način izvedbe sanacijskih ukrepov po zaključku javne prireditve.

(6) Zavod za gozdove Slovenije oziroma kmetijsko - svetovalna služba mora podati mnenje iz 7. točke tretjega odstavka tega člena organizaciji, pristojni za ohranjanje narave, v 14 dneh od prejema vloge za izdajo predhodnega soglasja. Če mnenje iz 7. točke tretjega odstavka tega člena ni dano v tem roku, se šteje, da je dano pozitivno mnenje.

(7) Organizator javne prireditve je po končani prireditvi dolžan stanje prireditvenega prostora v naravnem okolju v največji možni meri vrniti v stanje, kakršno je bilo pred javno prireditvijo.

28.č člen

(evidenca in označitev vozil na motorni pogon)

(1) Vozila na motorni pogon, ki niso registrirana v skladu s predpisi, ki urejajo motorna

vozila, ker niso namenjena vožnji po cestah (motorne sani, štirikolesniki, motorna kolesa in druga vozila), morajo biti z namenom omogočanja opravljanja učinkovitega nadzora nad vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju vpisana v evidenco vozil na motorni pogon in označena na način, ki omogoča identifikacijo vozila na motorni pogon.

(2) Evidenca vozil na motorni pogon vsebuje:

- datum vpisa vozila na motorni pogon v evidenco,
- podatke o vozilu na motorni pogon, in sicer: podatke o znamki in tipu vozila ter tehnične podatke o vrsti vozila in
- podatke o lastniku vozila na motorni pogon, in sicer: ime in priimek oziroma firmo, EMŠO oziroma matično številko ter naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedež.

(3) Evidenco vozil na motorni pogon kot upravljavec vzpostavi, upravlja, vzdržuje in nadzoruje ministrstvo, pristojno za promet.

(4) Podatki v evidenci vozil na motorni pogon se obdelujejo elektronsko.

(5) Za vpis v evidenco vozil na motorni pogon in izdajo potrdil o vpisu vozil v evidenco vozil na motorni pogon, ki vsebujejo tudi podatke o lastniku vozila na motorni pogon iz tretje alineje drugega odstavka tega člena so pristojne upravne enote.

(6) Ministrstvo, pristojno za promet, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ministrstvo, policija, državni organi, ki opravljajo inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona, in naravovarstveni nadzorniki imajo pri svojem delu pravico do dostopa do podatkov iz evidence vozil na motorni pogon, ki jih potrebujejo pri opravljanju svojih nalog. Dostop je brezplačen. Tem organom se zagotavlja dostop do podatkov in te evidence z neposredno računalniško povezavo oziroma z možnostjo dostopa do teh podatkov z uporabo ustrezne tehnologije.

(7) Podatki iz evidence iz prvega odstavka tega člena se hranijo dve leti po izbrisu vozila na motorni pogon iz evidence vozil na motorni pogon. Po poteku tega roka se ti podatki hranijo kot arhivsko gradivo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhive.

(8) Minister, pristojen za promet, predpiše podrobnejši način vpisa v evidenco vozil na motorni pogon, vsebino vloge za vpis v evidenco vozil na motorni pogon, vključno z načini dokazovanja lastništva vozila na motorni pogon, način upravljanja evidence, obrazec potrdila o vpisu v evidenco vozil na motorni pogon in podrobnejši način označitve vozil na motorni pogon.«.

5. člen

Šesti odstavek 39. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Minister predpiše podrobnejše podatke, ki se vodijo o naravnih vrednotah, način vodenja in upravljanja registra naravnih vrednot ter določi primere in pogoje, pod katerimi so dopustni popravki očitnih napak podatkov o naravnih vrednotah v registru naravnih vrednot.«.

6. člen

Za 46. členom se doda nov 46.a člen, ki se glasi:

»46.a člen

(izvajanje ukrepov varstva naravnih vrednot državnega pomena s strani lokalne skupnosti)

(1) Ne glede na določbe drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena se lahko ena ali več lokalnih skupnosti in država dogovorijo, da ena ali več lokalnih skupnosti izvedejo ukrep varstva za naravno vrednoto državnega pomena, ki je na njihovem območju, razen ukrepa varstva iz 50. člena tega zakona.

(2) Pobudo za sklenitev dogovora iz prejšnjega odstavka lahko poda ministrstvo ali ena ali več lokalnih skupnosti, na katerih območju je naravna vrednota državnega pomena.

(3) Ministrstvo in zainteresirane lokalne skupnosti sklenejo dogovor iz prvega odstavka tega člena v pisni obliki.

(4) Dogovor iz prvega odstavka tega člena vsebuje zlasti:

- navedbo naravne vrednote državnega pomena, za katero je organizacija, pristojna za ohranjanje narave, podala predlog za izvedbo ukrepa varstva;
- vrsto ukrepa varstva, ki naj se izvede, in bistvene sestavine ukrepa varstva;
- obveznosti seznanjanja organizacije, pristojne za ohranjanje narave, s sprejetimi ukrepi varstva in z izvajanjem dejavnosti, potrebnih za doseganje ciljev varstva, vključno z navedbo fizične ali pravne osebe, ki to seznanjanje izvaja.

(5) Če se vrsta ukrepa varstva nanaša na ustanovitev zavarovanega območja, mora ministrstvo pred sklenitvijo dogovora iz prvega odstavka tega člena s pobudo za njegovo sklenitev seznaniti ministrstvo, pristojno za prostor.

(6) Lokalna skupnost oziroma upravljavec zavarovanega območja mora seznanjati organizacijo, pristojno za ohranjanje narave, o izvajanju ukrepa varstva naravne vrednote državnega pomena na način, določen v dogovoru iz prvega odstavka tega člena.

(7) Organizacija, pristojna za ohranjanje narave, v okviru strokovnega nadzora ugotavlja strokovno ustreznost in učinkovitost izvajanja ukrepa varstva glede na namen in cilje varstva, pri čemer ji mora lokalna skupnost oziroma upravljavec zavarovanega območja iz prejšnjega odstavka dopustiti vpogled v dokumentacijo o izvajanju ukrepa varstva in ogled naravne vrednote.

(8) Če organizacija, pristojna za ohranjanje narave, v okviru strokovnega nadzora iz prejšnjega odstavka ugotovi, da lokalna skupnost ni izvedla obveznosti v skladu z dogovorom iz četrtega odstavka tega člena, da izvedeni ukrepi varstva niso ustrezni ali da se cilji in nameni varstva ne dosegajo, predlaga lokalni skupnosti dopolnilne ukrepe in rok, v katerem jih je treba izvesti. Če lokalna skupnost ne izvede dopolnilnih ukrepov ali jih ne izvede v določenem roku, mora organizacija, pristojna za ohranjanje narave, predlagati državi, da sprejme ukrepe varstva naravnih vrednot državnega pomena.

(9) Če lokalna skupnost sprejme kot ukrep varstva na podlagi prvega odstavka tega člena akt o ustanovitvi zavarovanega območja, se za uveljavljanje predkupne pravice uporablja sedmi odstavek 84. člena tega zakona.«.

7. člen

V prvem odstavku 48. člena se besedilo »Na podlagi opravljenega javnega razpisa« nadomesti z besedilom »Če se varstvo naravne vrednote lahko zagotovi s sklenitvijo pogodbe o skrbništvu«.

V drugem odstavku se besedilo »razpisne pogoje« nadomesti z besedilom »pogoje o usposobljenosti«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Ministrstvo ali pristojni organ lokalne skupnosti izbere skrbnika naravne vrednote v skladu z zakonom, ki ureja javno naročanje. Za naročila, za katera ni treba izvesti postopka javnega naročanja po zakonu, ki ureja javno naročanje, pa ministrstvo ali pristojni organ lokalne skupnosti na spletni strani ali na drug ustrezen način objavi namero o sklenitvi pogodbe o skrbništvu. Namera o sklenitvi pogodbe o skrbništvu mora vsebovati najmanj naravno vrednoto oziroma zemljišče na zavarovanem območju, ki je predmet skrbništva, podrobnejše pogoje o usposobljenosti za opravljanje skrbništva iz drugega odstavka tega člena, naloge skrbništva in trajanje skrbništva.

Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Pogodba o skrbništvu mora vsebovati najmanj sestavine iz drugega odstavka prejšnjega člena.«.

8. člen

Za šestim odstavkom 50. člena se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Akt o začasnem zavarovanju se sprejme na način in v primerih, določenih s tem členom, tudi za ohranitev naravne vrednote državnega ali lokalnega pomena.«.

9. člen

Četrti odstavek 52. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Ne glede na določbo drugega odstavka tega člena ministrstvo sprejme odločitev o obnovitvi naravne vrednote državnega pomena, ki je strokovno manj zahtevna in se sredstva za njeno izvedbo lahko zagotovijo v okviru letnih finančnih sredstev za opravljanje javne službe ohranjanja narave. Obnovitev naravne vrednote državnega pomena mora biti vključena v letni program dela upravljavca zavarovanega območja ali organizacije, pristojne za ohranjanje narave.«.

Za četrtim odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo za čiščenje onesnaženih podzemnih jam in drugih naravnih vrednot.«.

10. člen

Za 58.a členom se doda nov 58.b člen, ki se glasi:

»58.b člen

(pooblastilo ministrstvu za določitev besedila osnutka akta o ustanovitvi zavarovanega območja in izvedbo seznanitve javnosti)

(1) Ne glede na določbe 57., 58. in 58.a člena tega zakona izvede seznanitev javnosti z osnutkom akta o ustanovitvi zavarovanega območja, ki ga ustanavlja država, ministrstvo, ki tudi določi besedilo osnutka akta o ustanovitvi zavarovanega območja.

(2) Seznanitev javnosti z osnutkom akta o ustanovitvi zavarovanega območja, ki ga ustanavlja lokalna skupnost, iz 57., 58. in 58.a člena tega zakona izvedejo lokalne skupnosti v skladu s svojimi splošnimi akti.«.

11. člen

V prvem odstavku 72. člena se beseda »okameneli« nadomesti z besedo »okamneli«.

V četrtem odstavku se črta besedilo »za namene in«.

12. člen

73. člen se spremeni tako, da se glasi:

»73. člen
(odvzem mineralov in fosilov iz narave)

(1) Minerale in fosile je dovoljeno odvzeti iz narave tako, da se pri odvzemu ne poškodujejo oziroma uničijo.

(2) Minerale in fosile na nahajališčih, ki so določena za naravno vrednoto s predpisom iz šestega odstavka 37. člena tega zakona, je dovoljeno odvzeti iz narave, če se prosto nahajajo v naravi kot izoliran kos kamnine ali sedimenta in se iz narave lahko odvzamejo prostoročno, brez fizičnega poseganja v kamnino, kot je izkopavanje, lomljenje, odbijanje, vrtanje, drobljenje, rezanje, miniranje ali drugačno poseganje v kamnino.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo na podlagi strokovnega mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave, dovoli odvzem mineralov in fosilov iz narave s fizičnim ali drugačnim poseganjem v kamnino iz prejšnjega odstavka, zaradi raziskovalnih, izobraževalnih ali razstavnih namenov, če se s tem bistveno ne spremenijo vrednostne lastnosti naravne vrednote. Vloga za izdajo dovoljenja za izjemni odvzem mineralov in fosilov mora vsebovati ime in priimek vlagatelja, utemeljitev namena odvzema mineralov in fosilov, predvideno vrsto in število odvzetih mineralov in fosilov, predvideno mesto, čas in način odvzema.

(4) Minerale in fosile na nahajališčih, ki so zavarovana na podlagi 49. in 53. člena tega zakona, je prepovedano odvezati iz narave, razen če je z aktom o zavarovanju določeno drugače.

(5) Minerali in fosili, odvzeti iz narave, ki so inventarizirani kot del zbirke muzeja, se varujejo na podlagi predpisov, ki urejajo varstvo kulturne dediščine.«.

13. člen

74. člen se spremeni tako, da se glasi:

»74. člen
(najdba mineralov in fosilov)

(1) Fizična ali pravna oseba, ki izvaja poseg ali dejavnost, med katero je prišlo do najdbe minerala ali fosila, mora začasno ustaviti dela, najdbo zaščititi in o najdbi nemudoma obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave.

(2) Organizacija, pristojna za ohranjanje narave, mora najpozneje v roku sedmih dni po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka izdati varstvene usmeritve za nadaljnja ravnanja. Če te varstvene usmeritve niso izdane v roku sedmih dni, se šteje, da varstvene usmeritve niso potrebne in se dela iz prejšnjega odstavka lahko nadaljujejo.

(3) Varstvene usmeritve iz prejšnjega odstavka vsebujejo napotila za ureditev ali zaščito nahajališča, če je nahajališče mogoče ohraniti. Če pa nahajališča ni mogoče ohraniti, vsebujejo varstvene usmeritve iz prejšnjega odstavka napotila za strokovni odzem mineralov ali fosilov z nahajališča in morebitno oddajo v hrambo strokovno usposobljeni organizaciji ter morebitno obveznost zagotovitve strokovnega nadzora za čas ureditve, zaščite ali odvzema in za čas nadaljevanja del.

(4) Za strokovno usposobljeno organizacijo iz prejšnjega odstavka se štejejo organizacije, ki so registrirane za opravljanje muzejske dejavnosti oziroma za varstvo premične kulturne dediščine. Organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ponudi tem organizacijam odvzete minerale in fosile v hrambo.

(5) Minister, pristojen za kulturno dediščino, določi strokovne organizacije iz prejšnjega odstavka.

(6) Fizična ali pravna oseba, ki je odgovorna za izvedbo posega ali dejavnosti iz prvega odstavka tega člena, mora zagotoviti izvedbo varstvenih usmeritev iz tretjega odstavka tega člena in lahko nadaljuje delo, ko organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ugotovi, da so varstvene usmeritve ustrezno izvedene.«.

14. člen

75. člen se spremeni tako, da se glasi:

»75. člen
(varstvo izjemnih ali redkih mineralov in fosilov, ki so naravna vrednota)

(1) Minerali in fosili, ki so izjemni ali redki, se na podlagi predpisa iz šestega odstavka 37. člena tega zakona kot vrsta ali tip minerala in fosila določijo za naravno vrednoto. Šteje se, da so naravna vrednota vsi primerki take vrste ali tipa minerala in fosila (v nadaljnjem besedilu: mineral ali fosil, ki je naravna vrednota).

(2) Fizična ali pravna oseba, ki najde mineral ali fosil, ki je naravna vrednota, mora o najdbi obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave, in jo seznaniti o kraju najdbe ter o kraju in načinu hrambe minerala ali fosila, ki je naravna vrednota.

(3) Fizična ali pravna oseba iz prejšnjega odstavka mora mineral ali fosil, ki je naravna vrednota, hraniti tako, da se ne poškoduje ali uniči. Če take hrambe ne more zagotoviti, ga mora ponuditi v hrambo strokovno usposobljeni organizaciji iz četrtega odstavka

prejšnjega člena.

(4) Minerala in fosila, ki je naravna vrednota, ni dovoljeno dajati v promet.

(5) Minerala in fosila, ki je naravna vrednota, ni dovoljeno izvoziti ali iznositi, razen kot del zbirke muzeja v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine.«.

15. člen

76. do 79. člen se črtajo.

16. člen

V tretjem odstavku 84. člena se število »60« nadomesti s številom »30«.

17. člen

Za 85. členom se dodata nova 85.a in 85.b člen, ki se glasita:

»85.a člen

(izjeme za pravni promet z državno lastnino na zemljiščih, na katerih so naravne vrednote)

(1) Ne glede na določbo prvega odstavka prejšnjega člena lahko ministrstvo dovoli:

1. menjavo zemljišča, ki je v lasti države, na območju naravne vrednote za drugo zemljišče na območju te ali druge naravne vrednote ali zavarovanem območju, ki je v lasti fizične ali pravne osebe, zaradi pridobitve zemljišča, ki je za varstvo naravnih vrednot pomembnejše,
2. prodajo objekta s pripadajočim zemljiščem, ki je v lasti države, na območju naravne vrednote in ne služi za namene varstva naravne vrednote, s tem da se polovica dobljene kupnine nameni za pridobitev zemljišč na območjih naravnih vrednot ali na zavarovanih območjih v lasti države,
3. prodajo zemljišča, ki je v lasti države, na območju naravne vrednote ali na zavarovanem območju, če ga noben upravljavec trajno ne potrebuje za opravljanje svojih nalog, pa to zemljišče ni namenjeno varstvu naravne vrednote oziroma doseganju namenov zavarovanja, s tem da se polovica dobljene kupnine nameni za pridobitev zemljišč na območjih naravnih vrednot ali na zavarovanih območjih v lasti države.

(2) Dovoljenje ministrstva v primeru iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka ni potrebno, če se prodaja izvede na podlagi programa, načrta oziroma drugega akta, ki ga sprejme oziroma potrdi vlada, in če s takšno prodajo predhodno soglašata ministrstvo.

85. b člen

(pomembnost zemljišča)

(1) Ministrstvo sprejme odločitev, ali je zemljišče, ki bi se pridobilo z menjavo po 1. točki drugega odstavka 85. člena tega zakona oziroma po 1. točki prvega odstavka prejšnjega člena, za doseganje namenov zavarovanja oziroma varstvo naravnih vrednot pomembnejše, na podlagi določb tega zakona, ki urejajo naravne vrednote in biotsko raznovrstnost.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek menjava zemljišč na zavarovanih območjih in zemljišč, na katerih so naravne vrednote, ki so v lasti države, ni dopustna, če gre za zemljišča, ki se uporabljajo izključno za potrebe obrambe ter zaščite in reševanja, vključno z varnostnimi območji, v skladu s predpisi, ki urejajo določitev obrambnih potreb in objektov in okolišev objektov, ki so posebnega pomena za obrambo, in ukrepov za varovanje objektov in okolišev teh objektov.«.

18. člen

Drugi odstavek 87. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Stranka v postopku izdaje soglasja iz prvega odstavka prejšnjega člena je pridobitelj nepremičnine.«.

Tretji odstavek se črta.

Dosedanji četrti odstavek postane tretji odstavek.

Dosedanji peti do sedmi odstavek, ki postanejo četrti do šesti odstavek, se spremenijo tako, da se glasijo:

»(4) Če odločba iz prejšnjega odstavka ni izdana v 30 dneh, se šteje, da odobritev ni dana.

(5) Overitev podpisov na pogodbi o odtujitvi nepremičnine na zavarovanem območju ter zemljiškoknjižni prenos lastninske pravice sta mogoča le na podlagi soglasja iz tega člena, razen če soglasje v skladu z drugim odstavkom prejšnjega člena ni potrebno.

(6) Pravni posli, sklenjeni brez soglasja, če je to potrebno, ali v nasprotju z njim, so nični.«.

19. člen

Za 93. členom se doda nov 93.a člen, ki se glasi:

»93.a člen
(upravljanje evidence)

(1) Zaradi reševanja zahtevkov in izvajanja drugih pristojnosti glede odškodnin za zavarovane živalske vrste upravlja ministrstvo evidenco o oškodovancih, izvedenih zaščitah in ukrepih ter sklenjenih sporazumih o odškodninah.

(2) V evidenci iz prejšnjega odstavka se upravljajo naslednji podatki:

- ime in priimek oškodovanca,
- davčna številka oškodovanca,
- naslov stalnega prebivališča oškodovanca,
- ime in priimek pooblaščenca,
- podatki o škodnem dogodku, povzročitelju in vrsti premoženja, na katerem je nastala škoda,
- podatki o ocenjeni višini škode,
- podatki o zahtevani in priznani odškodnini ter
- podatki o vrstah izvedene zaščite in ukrepov.

(3) Podatki iz prejšnjega odstavka se v evidenci iz prvega odstavka tega člena upravljajo in obdelujejo v elektronski obliki.

(4) Evidenca iz prvega odstavka se uporablja za reševanje odškodninskih zahtevkov, statistične namene ter za sprejemanje in izvajanje ukrepov za preprečitev nadaljnje škode na premoženju in drugih s tem povezanih dejavnosti ministrstva.

(5) Podatki iz evidence iz prvega odstavka tega člena se hranijo deset let po zaključku postopka za uveljavitev odškodnine iz prejšnjega člena. Po poteku tega roka se ti podatki hranijo kot arhivsko gradivo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhive.

(6) Minister predpiše način upravljanja evidence iz prvega odstavka tega člena.«.

20. člen

V prvem odstavku 105. člena se za besedilom »naravovarstvene pogoje in« doda beseda »pravnomočno«.

V tretjem odstavku se črta besedilo »iz prvega odstavka tega člena«.

Za četrtim odstavkom se dodajo novi peti do sedmi odstavek, ki se glasijo:

»(5) Naravovarstveni pogoji prenehajo veljati, če v dveh letih po njihovi izdaji ni vložena vloga za pridobitev naravovarstvenega soglasja, naravovarstveno soglasje pa preneha veljati, če se poseg, zaradi katerega je bilo soglasje dano, ne začne izvajati v dveh letih po njegovi pravnomočnosti. Če je za poseg v naravo treba pridobiti gradbeno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov, naravovarstveno soglasje preneha veljati, če zahteva za izdajo gradbenega dovoljenja ni vložena v dveh letih po njegovi pravnomočnosti.

(6) Ministrstvo lahko izda naravovarstveno soglasje, v katerem se na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, določijo pogoji, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati pri nadaljnji rabi objekta, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na naravo. Ministrstvo lahko izda tudi naravovarstveno soglasje, v katerem se določijo pogoji, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati v času gradnje.

(7) Če je za gradnjo objekta iz prvega odstavka tega člena predpisan postopek presoje vplivov na okolje v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja, se namesto naravovarstvenega soglasja izda okoljevarstveno soglasje.«.

21. člen

Osmi odstavek 105.a člena se spremeni tako, da se glasi:

»(8) Če je za gradnjo objekta treba izvesti omilitvene ukrepe, se način izvedbe omilitvenih ukrepov in drugi pogoji za gradnjo objekta in opravljanje dejavnosti, zaradi katere je objekt zgrajen, določijo v naravovarstvenih pogojih, pri čemer lahko v primerih iz šestega odstavka prejšnjega člena ministrstvo izda tudi naravovarstveno soglasje s pogoji.«.

22. člen

V prvem odstavku 117. člena se v 11. točki za besedo »območij« doda besedilo »tako, da spremlja pripravo načrta upravljanja, preverja njegovo skladnost s cilji in nameni zavarovanja in poda končno strokovno mnenje o sprejemljivosti načrta upravljanja

zavarovanih območij«.

V drugem odstavku se v 5. točki besedilo »nad izvajanjem naravovarstvenih nalog« nadomesti z besedilom »na področju ohranjanja narave«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Strokovni nadzor iz 5. točke prejšnjega odstavka vključuje zlasti:

- sodelovanje predstavnikov organizacije, pristojne za ohranjanje narave, v strokovnih svetih upravljavcev zavarovanih območij, če upravlja z zavarovanim območjem javni zavod, oziroma na drugačen način, ki mora biti določen v aktu o zavarovanju, če je za upravljanje zavarovanega območja podeljena koncesija ali če z zavarovanim območjem neposredno upravlja ustanovitelj;
- izvajanje strokovnega nadzora pri izvajanju posegov v naravo, kadar se pričakuje odkritje naravnih vrednot;
- potrditev ustreznosti izvedenega omilitvenega ali izravnalnega ukrepa oziroma vmesnih faz izvajanja teh ukrepov, če je tako določeno v predpisu ali konkretnem pravnem aktu;
- izvajanje strokovnega nadzora pri upravljanju zavarovanih območij glede doseganja varstvenih ciljev;
- nadzor nad uporabo strokovnih metod in postopkov pri izvajanju naravovarstvenih nalog.«.

Dosedanja tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

23. člen

120. člen se spremeni tako, da se glasi:

»120. člen
(organi zavoda)

Organi zavoda so svet zavoda, direktor in strokovni svet zavoda.«.

24. člen

Tretji odstavek 121. člena se črta.

Dosedanji četrti odstavek postane tretji odstavek.

25. člen

V prvem odstavku 122. člena se pred piko na koncu stavka doda besedilo »ter vodi strokovno delo zavoda in odgovarja za strokovnost dela zavoda«.

26. člen

V drugem odstavku 123. člena se besedilo »strokovni vodja« nadomesti z besedilom »predsednik strokovnega sveta, ki ga izmed sebe izvolijo člani strokovnega sveta zavoda«.

27. člen

124. člen se črta.

28. člen

Drugi odstavek 128. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Zavod vsako leto pripravi letni program dela in poročilo o izvajanju letnega programa dela za preteklo leto ter ju posreduje ministrstvu v soglasje.«.

29. člen

Drugi in tretji odstavek 130. člena se spremenita tako, da se glasita:

»(2) Z zavarovanim območjem lahko upravlja javni zavod ali se za upravljanje podeli koncesija ali pa ga neposredno upravlja ustanovitelj.

(3) Ustanovitelj neposredno upravlja z zavarovanim območjem tako, da ustanovi režijski obrat v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe.«.

Za petim odstavkom se dodajo novi šesti do osmi odstavek, ki se glasijo:

»(6) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena se z aktom o zavarovanju lahko določi, da ožje zavarovano območje nima posebnega upravljavca.

(7) V primerih iz prejšnjega odstavka za doseganje varstvenih ciljev in namenov zavarovanja zavarovanih območjih, ki jih je ustanovila država, skrbi organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ki v ta namen izvaja naloge in pooblastila iz 117. člena tega zakona ter posamične naloge ali pooblastila iz drugega in tretjega odstavka 133. člena tega zakona, ki se določijo v aktu o zavarovanju, ali ministrstvo, ki v ta namen sklepa pogodbe o varstvu naravnih vrednot iz 47. člena tega zakona in pogodbe o skrbništvu naravnih vrednot iz 48. člena tega zakona ter izvaja druge posamične naloge ali pooblastila iz drugega in tretjega odstavka 133. člena tega zakona, ki se določijo v aktu o zavarovanju.

(8) V primerih iz šestega odstavka tega člena za doseganje varstvenih ciljev in namenov zavarovanja zavarovanih območjih, ki jih je ustanovila lokalna skupnost, skrbi lokalna skupnost na način, določen v aktu o zavarovanju.«.

30. člen

Za tretjim odstavkom 131. člena se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Če upravlja en javni zavod več zavarovanih območij, se v aktu o ustanovitvi javnega zavoda sestava in delovanje sveta javnega zavoda določita tako, da lahko svet javnega zavoda zaseda v različnih sestavah glede na zavarovano območje, o katerem odloča, in da imajo lokalne skupnosti lahko največ eno tretjino svoji predstavnikov v svetu javnega zavoda, pri čemer soodločajo predstavniki lokalnih skupnosti samo o stvareh, ki so povezane z upravljanjem zavarovanega območja, ki je na njihovem območju.«.

Dosedanji četrti do sedmi odstavek postanejo peti do osmi odstavek.

31. člen

V drugem odstavku 133. člena se 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»2. sprejema letni program dela na podlagi načrta upravljanja in poročilo o izvajanju letnega programa dela za preteklo leto ter opravlja oziroma skrbi za opravljanje v programu dela oziroma načrtu upravljanja določenih nalog;«.

V 4. točki se za besedo »narave« dodata vejica in besedilo »biotske raznovrstnosti«.

Za 4. točko se doda nova 5. točka, ki se glasi:

»5. sodeluje pri izvajanju in izvaja ukrepe varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih v zavarovanem območju in izven njega, če so ta območja območno povezana z zavarovanim območjem;«.

Dosedanji 5. in 6. točka postaneta 6. in 7. točka.

V dosedanji 7. točki, ki postane 8. točka, se besedilo »varstvene ukrepe« nadomesti z besedilom »ukrepe varstva«.

Dosedanje 8. do 16. točka postanejo 9. do 17. točka.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Letni program dela na podlagi načrta upravljanja in poročilo o izvajanju letnega programa dela za preteklo leto upravljevec posreduje ministrstvu v soglasje.«.

Dosedanja tretji in četrti odstavek postaneta četrti in peti odstavek.

32. člen

Za prvim odstavkom 151. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Inšpekcijski nadzor nad določbami tega zakona in predpisov, konkretnih upravnih aktov oziroma ukrepov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju, opravljajo poleg inšpektorjev, pristojnih za ohranjanje narave, tudi gozdarski, lovski, ribiški in kmetijski inšpektorji.«.

Dosedanja drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

33. člen

V prvem odstavku 152. člena se v 1., 2. in 3. točki črta besedilo »ali odvzem«.

4. točka se spremeni tako, da se glasi:

»4. uvesti postopek zaradi prekrška.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Zasežene stvari iz prvega odstavka tega člena ostanejo pod carinskim nadzorom in se z njimi ravna v skladu s carinskimi predpisi.«.

34. člen

V prvem odstavku 153. člena se v 1. točki za besedilom »na stroške povzročitelja« vejica nadomesti z besedo »in«.

V 2. točki se pred podpičjem doda besedilo »ter v nasprotju z naravovarstvenimi pogoji iz osmega odstavka 105. a člena tega zakona, ki se nanašajo na izvajanje gradnje objekta in opravljanje dejavnosti, zaradi katere je objekt zgrajen«.

3. točka se spremeni tako, da se glasi:

»3. odrediti prepoved izvajanja posega ali dejavnosti, če se poseg oziroma dejavnost izvaja brez pravnomočnega naravovarstvenega soglasja ali pravnomočnega dovoljenja za poseg v naravo oziroma v nasprotju s pravnomočnim naravovarstvenim soglasjem ali pravnomočnim dovoljenjem za poseg v naravo oziroma v nasprotju z naravovarstvenimi pogoji, na podlagi katerih je bilo izdano naravovarstveno soglasje;«.

V 6. in 7. točki se črta besedilo »ali odvzem«.

Za 7. točko se doda nova 8. točka, ki se glasi:

»8. v naravnem okolju ustaviti vozilo na motorni pogon, ki vozi v nasprotju z določbami tega zakona;«.

Dosedanja 8. točka postane 9. točka.

Za četrtim odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Pri izvajanju pooblastila iz 8. točke prvega odstavka tega člena in prve alineje dvanajstega odstavka 155. člena tega zakona se smiselno uporabljajo znaki, določeni s predpisi, ki urejajo znake, ki jih dajejo policisti in druge pooblaščen osebe pri urejanju in nadzoru prometa.«.

35. člen

Za 153. členom se dodata nova 153.a in 153.b člen, ki se glasita:

»153.a člen
(zaseg vozila na motorni pogon)

(1) Policist, naravovarstveni nadzornik ali inšpektor iz drugega odstavka 151. člena tega zakona, ki je pristojen za nadzor ureditve vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju, zaseže vozniku vozilo na motorni pogon, s katerim je bil zaloten pri storitvi prekrška iz 5. točke prvega odstavka 161. člena tega zakona, če je:

1. vozilo na motorni pogon vozil v naravnem okolju nad zgornjo gozdno mejo ali na zavarovanem območju, na katerem je vožnja prepovedana z aktom o ustanovitvi zavarovanega območja;
2. bil kot voznik vozila na motorni pogon v naravnem okolju v zadnjih dveh letih najmanj trikrat pravnomočno kaznovan za prekršek iz 5. točke prvega odstavka 161. člena tega zakona.

(2) Zaseženo vozilo na motorni pogon je treba takoj oddati sodišču, ki je pristojno za postopek o prekršku.

(3) Ob zasegu registriranega vozila na motorni pogon se odvzamejo registrske tablice vozila na motorni pogon, ki se pošljejo upravni enoti, kjer ima lastnik vozila na motorni pogon prebivališče ali sedež. Upravna enota podatek o zasegu vozila na motorni pogon vnese v evidenco vozil na motorni pogon, ob vrnitvi vozila na motorni pogon lastniku pa ta

vpis izbriše.

153.b člen
(policijska pooblastila)

Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona, ki se nanašajo na vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju, izvaja poleg organov iz drugega odstavka 151. člena tega zakona tudi policija.«.

36. člen

Tretji odstavek 155. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Ukrep iz prvega odstavka 153.a člena, naloge iz 2., 3. in 4. točke prejšnjega odstavka ter naloge iz osmega in dvanajstega odstavka tega člena se opravljajo na podlagi javnega pooblastila.«.

Osmi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(8) Naravovarstveni nadzornik pri opravljanju nalog neposrednega nadzora samostojno vodi postopek in odloča o prekrških iz tega zakona.«.

Za osmim odstavkom se dodajo novi deveti do dvanajsti odstavek, ki se glasijo:

»(9) Če naravovarstveni nadzornik pri izvajanju neposrednega nadzora po tem zakonu naleti na fizični odpor ali če tak odpor lahko utemeljeno pričakuje, lahko zahteva pomoč policije.

(10) Izjave naravovarstvenih in prostovoljnih nadzornikov in materialni dokazi, ki jih zberejo glede dejanj, na podlagi katerih se ukrepa v inšpekcijskem postopku, se v postopku inšpekcijskega nadzora lahko štejejo za dokaz, pridobljen v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, če je za vodenje inšpekcijskega postopka to potrebno.

(11) Naravovarstveni nadzorniki morajo ob vsakem času preprečevati prekrške po tem zakonu in po predpisih, izdanih na njegovi podlagi, ter ukrepati in uporabiti z zakonom določena pooblastila, če grozi nevarnost uničenja ali poškodovanja naravne vrednote, sestavin biotske raznovrstnosti ali zavarovanih območij ali njihovih delov.

(12) Naravovarstveni nadzornik ima pri izvajanju nadzora vožnje v naravnem okolju in v zavarovanih območjih pooblastilo:

- ustaviti voznika vozila na motorni pogon, ki vozi v nasprotju z določbami tega zakona ali akta o zavarovanju;
- zahtevati od voznika vozila na motorni pogon vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje oziroma listino, izdano v skladu s petim odstavkom 28.č člena tega zakona, oziroma listino, s katero ugotovi istovetnost voznika. Voznik mora izročiti naravovarstvenemu nadzorniku zahtevane listine na vpogled.«.

37. člen

Za tretjim odstavkom 156. člena se dodata nova četrti in peti odstavek, ki se glasita:

»(4) Osebe iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena so prekrškovni organ, ki vodi postopke in odloča o prekrških iz tega zakona.

(5) Če osebe iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena pri izvajanju

neposrednega nadzora ugotovijo, da so kršene določbe tega zakona, ki presegajo pristojnosti naravovarstvenega nadzornika, imajo pravico in dolžnost, da predlagajo pristojnemu inšpektorju ukrepanje.«.

Dosedanja četrta in peti odstavek postaneta nova šesta in sedmi odstavek.

38. člen

160. člen se spremeni tako, da se glasi:

»160. člen
(hujši prekrški)

(1) Z globo od 50.000 do 250.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če iztrebi rastlinsko ali živalsko vrsto (prvi odstavek 14. člena);
2. če zmanjša število rastlin ali živali posameznih populacij, zoži njihove habitate ali poslabša življenjske razmere do take mere, da postane vrsta ogrožena (drugi odstavek 14. člena);
3. če namerno, brez opravičljivega razloga uniči ali poškoduje rastline, ubije ali poškoduje živali (tretji odstavek 14. člena);
4. če namerno, brez opravičljivega razloga uniči ali poškoduje habitate populacij rastlinskih ali živalskih vrst (četrta odstavek 14. člena);
5. če ravna z naravno vrednoto tako, da ogrozi njen obstoj (drugi odstavek 40. člena).

(2) Z globo od 20.000 do 100.000 evrov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 5.000 do 10.000 evrov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Z globo od 1.000 do 5.000 evrov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik.«.

39. člen

Za 160. členom se doda nov 160.a člen, ki se glasi:

»160.a člen
(prekrški)

(1) Z globo od 10.000 do 50.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če namerno, brez opravičljivega razloga, vznemiri živali (tretji odstavek 14. člena);
2. če posega v naravo v nasprotju s predpisanim načinom in pogoji (drugi odstavek 15. člena);

3. če ne rabi rastlin ali živali v skladu s predpisanimi pogoji (drugi odstavek 16. člena);
4. če rabi rastline ali živali, ki jih je prepovedano rabiti, ali jih rabi v nasprotju s predpisano omejitvijo rabe (tretji odstavek 16. člena);
5. če naseli rastline ali živali tujerodnih vrst brez dovoljenja (drugi in tretji odstavek 17. člena);
6. če goji živali domorodnih ali tujerodnih vrst brez dovoljenja (prvi odstavek 21. člena);
7. če zadržuje živali domorodnih ali tujerodnih vrst v ujetništvu v neustreznih bivalnih razmerah in brez ustrezne oskrbe (prvi odstavek 19. člena);
8. če trgovec z živalmi ne zagotovi predpisanih bivalnih razmer in ustrezne oskrbe in ne vodi predpisanih evidenc (prvi odstavek 23. člena);
9. če ravna v nasprotju z varstvenim režimom, ki ga za rastlinske ali živalske vrste, ki so varovane na podlagi ratificiranih mednarodnih pogodb, predpiše vlada (prvi odstavek 26. člena);
10. če organizira vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju (prvi odstavek 28.b člena);
11. če po končani javni prireditvi ne približa stanja prireditvenega prostora stanju, v kakršnem je bil pred prireditvijo (sedmi odstavek 28.c člena);
12. če upravlja gensko banko brez pooblastila ministra (tretji odstavek 29. člena);
13. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja pri odvzemu biološkega materiala iz narave ali z biološkim materialom v genskih bankah (šesti odstavek 29. člena);
14. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja pri odvzemu genskega materiala iz narave (četrti odstavek 30. člena);
15. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja za ohranitev ekološko pomembnih območij (peti odstavek 32. člena);
16. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja za ohranitev posebnih varstvenih območij (tretji odstavek 33. člena);
17. če brez koncesije rabi naravno vrednoto (prvi odstavek 43. člena);
18. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja ali varstvenimi režimi zavarovane naravne vrednote (drugi odstavek 49. člena);
19. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja ali varstvenimi režimi začasno zavarovane naravne vrednote (tretji odstavek 50. člena);
20. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja in varstvenimi režimi na zavarovanem območju (prvi odstavek 53. člena);
21. če izvaja posege in dejavnosti v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja ali načrtom upravljanja (prvi odstavek 54. člena);
22. če odvzame minerale ali fosile na nahajališčih, ki so določena za naravno vrednoto, na nedovoljen način (drugi odstavek 73. člena) ali brez dovoljenja ministrstva ali v nasprotju s tem dovoljenjem (tretji odstavek 73. člena);
23. če odvzame minerale ali fosile na nahajališčih, ki so zavarovana ali jih odvzame v nasprotju z aktom o zavarovanju (četrti odstavek 73. člena);
24. če daje mineral ali fosil, ki je naravna vrednota, v nedovoljeni promet (četrti odstavek 75. člena);
25. če izvozi ali iznosi mineral ali fosil, ki je naravna vrednota (peti odstavek 75. člena);
26. če ravna v nasprotju s predpisanim varstvenim režimom za ogrožene rastlinske ali živalske vrste (prvi odstavek 81. člena);
27. če ravna v nasprotju s predpisanim varstvenim režimom za varstvo izjemnega osebka, populacije ali habitata (82. člen);
28. če izvaja poseg v naravo brez predpisanega dovoljenja (prvi odstavek 104. člena);
29. če izvaja poseg v naravo v nasprotju z dovoljenjem za poseg v naravo (prvi odstavek 104. člena);
30. če izvaja poseg v prostor v nasprotju z naravovarstvenimi pogoji ali naravovarstvenim soglasjem (prvi odstavek 105. člena);

31. če izvaja poseg v prostor, za katerega ni pridobil naravovarstvenega soglasja oziroma rabi objekt, za katerega je bilo pridobljeno naravovarstveno soglasje, v nasprotju s tem soglasjem (prvi odstavek 105. člena);

32. če izvaja poseg v prostor ali rabi objekt v nasprotju s pogoji iz naravovarstvenega soglasja (šesti odstavek 105. člena);

(2) Z globo od 5.000 do 20.000 evrov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 2.000 do 5.000 evrov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Z globo od 500 do 1.500 evrov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik.«.

40. člen

161. člen se spremeni tako, da se glasi:

»161. člen
(lažji prekrški)

(1) Z globo od 5.000 do 10.000 evrov se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če ne obvesti ministrstva o nameravani doselitvi rastlin ali živali tujerodnih vrst (drugi odstavek 18. člena);

2. če doseli rastline ali živali tujerodnih vrst, ki jih je prepovedano doseliti (četrti odstavek 18. člena);

3. če zadržuje živali domorodnih ali tujerodnih vrst v ujetništvu z namenom prikazovanja javnosti brez dovoljenja (prvi odstavek 20. člena);

4. če ravna v nasprotju z obveznimi pravili varstva rastlinskih in živalskih vrst, ki jih predpiše vlada (24. člen);

5. če vozi, ustavi ali parkira vozilo na motorni pogon v naravnem okolju in vozilo ne stoji ali ni parkirano v petmetrskem pasu izven vozišča (prvi odstavek 28.b člena);

6. če je kraj dogodka oziroma območje opravljanja dejavnosti ali posega v primerljivem času dostopno po javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, pa se vozi, ustavi ali parkira in ne gre za zaščito, reševanje oziroma pomoč ob naravnih in drugih nesrečah (11. točka četrtega odstavka 28.b člena) ali za izvajanje nalog Slovenske vojske (12. točka četrtega odstavka 28.b člena);

7. če uporablja vozilo na motorni pogon, ki ni vpisano v evidenco in ni označeno (prvi odstavek 28.č člena);

8. če izvozi ali uvozi rastline ali živali, njihove dele ali izdelke iz njih brez dovoljenja ministrstva (25. člen);

9. če izvaja tranzit ali druga ravnanja z rastlinami ali živalmi, njihovimi deli ali izdelki iz njih brez dovoljenja ministrstva, če je dovoljenje predpisano (25. člen);

10. če ravna v nasprotju s predpisanimi smernicami za ohranitev ugodnega stanja habitatnih tipov (četrti odstavek 31. člena);

11. če ravna v nasprotju s predpisanimi smernicami za ohranitev biotske raznovrstnosti

(peti odstavek 35. člena);

12. če ravna v nasprotju s predpisanimi načini in pogoji poseganja v naravo (drugi odstavek 36. člena);

13. če uredi naravno vrednoto za ogledovanje in obiskovanje brez dovoljenja (prvi odstavek 42. člena);

14. če začasno ne ustavi del, ne zaščiti najdbe ali o najdbi ne obvesti organizacije, pristojne za ohranjanje narave (prvi odstavek 74. člena);

15. če nadaljuje z deli pred izdajo varstvenih usmeritev za nadaljnja ravnanja v zvezi z najdbo minerala ali fosila (drugi odstavek 74. člena);

16. če ne zagotovi izvedbe varstvenih usmeritev za nadaljnja ravnanja v zvezi z najdbo minerala ali fosila (peti odstavek 74. člena);

17. če o najdbi minerala ali fosila, ki je naravna vrednota, ne obvesti organizacije, pristojne za ohranjanje narave (drugi odstavek 75. člena);

18. če ne hrani minerala ali fosila na ustrezen način oziroma ga, če ustrezne hrambe ne more zagotoviti, ne ponudi v hrambo strokovno usposobljeni organizaciji (tretji odstavek 75. člena).

(2) Z globo od 1.000 do 5.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 1.000 do 2.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ali odgovorna oseba v državnem organu ali odgovorna oseba samoupravne lokalne skupnosti.

(4) Z globo od 150 do 500 eurov se kaznuje za prekršek iz prvega odstavka tega člena posameznik.

(5) Če je prekršek iz 5. in 6. točke prvega odstavka tega člena storjen z vozilom na motorni pogon, pa ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec, se kaznuje za prekršek lastnik ali imetnik rabe pravice uporabe vozila na motorni pogon, s katerim je bil prekršek storjen, razen če dokaže, da tega prekrška ni storil. Če je lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila, s katerim je storjen prekršek iz 5. in 6. točke prvega odstavka tega člena, pravna oseba, državni organ ali samoupravna lokalna skupnost, se kaznuje za prekršek njihova odgovorna oseba.«.

41. člen

Za 161. členom se dodata nova 161.a in 161.b člen, ki se glasita:

»161.a člen
(izrekanje globe)

Za prekrške iz 160. in 160.a člena tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom. Pri odločanju o višini globe se upošteva teža prekrška in njegove posledice za ohranitev biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot.

161.b člen
(zaseg in odvzem)

(1) Naravovarstveni nadzornik, pristojni inšpektor, carinik ali policist v okviru pristojnosti za nadzor po tem zakonu pred uvedbo postopka o prekršku lahko zasežejo predmete, ki so uporabljeni za prekršek ali namenjeni za prekršek ali so nastali s prekrškom. Z zaseženimi predmeti se ravna po predpisih, ki urejajo upravljanje z zaseženimi predmeti.

(2) Za prekrške iz 160., 160.a in 161. člena tega zakona se lahko izreče stranska sankcija odvzema predmetov, ki so uporabljeni za prekršek ali namenjeni za prekršek ali so nastali s prekrškom.

(3) Odvzame se premoženjska korist, ki je bila dosežena s prekrškom.«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

42. člen

Postopki, začeti na podlagi drugega odstavka 19. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1 in 8/10 – ZSKZ-B) pred uveljavitvijo tega zakona, se ustavijo.

43. člen

Evidenca vozil na motorni pogon iz novega 28.č člena zakona se vzpostavi najpozneje do 31. decembra 2016.

Evidenca o oškodovancih, izvedenih zaščitah in ukrepih ter sklenjenih sporazumih o odškodninah iz novega 93.a člena zakona se vzpostavi najpozneje do 31. decembra 2015.

Določbe novega 28.č člena zakona, ki se nanašajo na obveznost vpisa v evidenco vozil na motorni pogon, se začnejo uporabljati, ko je evidenca vozil na motorni pogon vzpostavljena oziroma najpozneje 1. januarja 2017.

44. člen

Postopek za izdajo gradbenega dovoljenja, ki je v teku ob uveljavitvi tega zakona in za izdajo katerega je potrebno pravnomočno naravovarstveno soglasje, se prekine do pravnomočnosti odločitve o naravovarstvenem soglasju.

45. člen

Ne glede na spremenjeni drugi odstavek 128. člena in spremenjeni 133. člen zakona Zavod Republike Slovenije za varstvo narave in upravljavci zavarovanih območij, ki morajo glede na svoje akte o ustanovitvi do uveljavitve tega zakona svoje programe dela predložiti v soglasje ustanovitelju, poročilo o izvajanju letnega programa dela za leto 2013 predložijo v soglasje ustanovitelju.

46. člen

Minister za kmetijstvo in okolje izda predpisa iz šestega odstavka spremenjenega 39. in šestega odstavka novega 93.a člena zakona v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

Minister za infrastrukturo in prostor izda predpis iz šestega odstavka novega 28.č člena zakona v enem letu od uveljavitve tega zakona.

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave uskladi statut in druge splošne akte s tem zakonom v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

47. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona se prenehajo uporabljati določbe Uredbe o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95, 56/99 – ZON in 35/01) v delu, ki se nanaša na vožnjo z vozili na motorni pogon.

48. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- peti odstavek 54. člena Zakona o divjadi in lovstvu (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – odl. US, 17/08);
- drugi do šesti odstavek 27. člena in tretji odstavek 34. člena Zakona o Regijskem parku Škocjanske jame (Uradni list RS, št. 57/96, 7/99 – ZVKD in 110/02 – ZGO-1);
- prvi odstavek 33. člena Zakona o varstvu podzemnih jam (Uradni list RS, št. 2/04 in 61/06-ZDru-1);
- tretji odstavek 53. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/10).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati:

- drugi odstavek 1. člena, 8. člen in Priloga II Odredbe o bivalnih razmerah in oskrbi živali prostoživečih vrst v ujetništvu (Uradni list RS, št. 20/01);
- četrti odstavek 16. člena Uredbe o Naravnem rezervatu Škocjanski zatok (Uradni list RS, št. 75/13);
- tretji odstavek 26. člena Uredbe o Krajinskem parku Ljubljansko barje (Uradni list RS, št. 112/08);
- prvi in četrti odstavek 25. člena Uredbe o Krajinskem parku Kolpa (Uradni list RS, št. 85/06);
- tretji odstavek 22. člena Uredbe o Krajinskem parku Strunjan (Uradni list RS, št. 107/04, 114/04 - popr., 83/06, 71/08 in 77/10);
- prvi in tretji odstavek 17. člena Uredbe o Krajinskem parku Goričko (Uradni list RS, št. 101/03);
- prvi in četrti odstavek 21. člena Uredbe o Krajinskem parku Sečoveljske soline (Uradni list RS, št. 29/01);
- šesta alineja prvega odstavka 8. člena ter tretji in četrti odstavek 12. člena Sklepa o ustanovitvi javnega zavoda Park Škocjanske jame, Slovenija (Uradni list RS, št. 68/96).

49. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1 in 8/10 – ZSKZ-B, v nadaljnjem besedilu: zakon) je začel veljati julija 1999, še pred pristopom Republike Slovenije k Evropski uniji. Zakon je bil nekajkrat spremenjen zaradi določenih dejavnikov, zadnja sistemska sprememba pa je bila uveljavljena leta 2004 (poznejši spremembi sta bili izvedeni z Zakonom o društvih (Uradni list RS, št. 61/06) in Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 8/10).

Direktive Evropske skupnosti kot del sekundarne zakonodaje zavezujejo države članice glede končnega cilja, ki ga opredeljujejo, pri čemer imajo države članice praviloma proste roke pri izbiri načinov in instrumentov, kako bodo direktive vključile v domačo zakonodajo. Da bi pri izvajanju in prenosu direktiv dosegli skladnost, zakonitost in izvršljivost predpisov, je treba, med drugim, predpis primerno hierarhično umestiti v domači pravni sistem.

Vsebinske rešitve zakona so glede direktiv Evropske skupnosti, ki urejajo področje ohranjanja narave, tj. Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic, Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, nazadnje spremenjene z Direktivo Sveta 2013/17/EU z dne 13. maja 2013 o prilagoditvi nekaterih direktiv na področju okolja zaradi pristopa Republike Hrvaške, Direktive Sveta 83/129/EGS z dne 28. marca 1983 o uvozu kož nekaterih tjulenjih mladičev in izdelkov iz njih v države članice (UL L št. 91 z dne 9. 4. 1983), nazadnje spremenjene z Direktivo Sveta 89/370/EGS z dne 8. junija 1989 o spremembi Direktive 83/129/EGS o uvozu kož nekaterih tjulenjih mladičev in izdelkov iz njih v države članice (UL L št. 163 z dne 16. 6. 1989), in Direktive Sveta 99/22/EGS z dne 29. marca 1999 o zadrževanju prostoživečih živali v živalskih vrtovih (UL L št. 94 z dne 9. aprila 1999) ustrezne in zahtevajo le manjše popravke zaradi sistemske celovitosti. Ne glede na to je treba vse zadevne direktive v domači pravni red, kakor že navedeno, tudi ustrezno umestiti, kar je namen predlagane dopolnitve zakona.

K 2. členu

V 19. členu veljavnega zakona se črta odstavek, s katerim je predpisana obvezna prigrasitev pridobitve velikih sesalcev, ptičev in plazilcev ter živali vrst, ki so določene v ratificiranih mednarodnih pogodbah, za zadrževanje v ujetništvu. Določilo se prekriva z določilom Uredbe o ravnanju in načinih varstva pri trgovini z živalskimi in rastlinskimi vrstami (Uradni list RS, št. 39/08, s spremembami), s katero se izvajata Uredba Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi in Uredbe Komisije (ES) št. 865/2006 z dne 4. maja 2006 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 338/97 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi. Zaradi podvajanja se določilo ukinja, s čimer se število postopkov zmanjšuje za približno 10 prigrasitev na leto.

Konvencija o mednarodni trgovini z ogroženimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (Washingtonska konvencija, v nadaljnjem besedilu: konvencija CITES) je začela veljati leta 1975. Njen cilj je doseči, da trgovina z živalskimi in rastlinskimi vrstami ne ogroža njihovega preživetja. Konvencija CITES zagotavlja različne režime varstva za več kakor 30 000 vrst živali in rastlin ne glede na to, ali gre za žive osebe, njihove dele ali izdelke iz njih. Države, ki so pristopile k sporazumu, so pogodbenice konvencije CITES. Pogodbenice delujejo vzajemno in tako urejajo mednarodno trgovino z vrstami, ki so navedene v dodatkih h konvenciji. Do konca leta 2010 je h konvenciji CITES pristopilo 175 držav. Obveznost vsake pogodbenice je med

drugim določiti upravni organ, ki je odgovoren za izvajanje konvencije, strokovni organ, ter zagotoviti odvzem nezakonito pridobljenih osebkov in kaznovati nedovoljeno trgovanje. Konvencija CITES dovoljuje mednarodno trgovanje z vrstami, navedenimi v dodatkih h konvenciji le, če trgovanje poteka v obsegu, ki ne škoduje preživetju vrste v naravi. Konvencija ureja mednarodno trgovino z živalskimi in rastlinskimi vrstami, to je uvoz, izvoz in ponovni izvoz na podlagi dovoljenj in potrdil, ki se izdajo, če so izpolnjeni predpisani pogoji.

Evropska unija še ni podpisnica konvencije CITES (Gaboronske spremembe), so pa to vse njene države članice. Ne glede na to izvajanje konvencije CITES in usklajeno ukrepanje vseh držav članic Evropske skupnosti zagotavljata temeljni uredbi Uredba Sveta (ES) št. 338/97, Uredba Komisije (ES) št. 865/2006 (ter še nekatere druge uredbe), ki se neposredno uporabljata, ne da bi bila za to potrebna kakršnakoli zakonska ali prilagoditvena sprememba domače zakonodaje (mogoče pa so določene izvedbene obveze).

Potrdilo o osebni lastništvu, katerega namen in vsebino podrobneje določajo 37. in nadaljnji členi Uredbe Komisije (ES) št. 865/2006, se tako lahko izda zakonitemu lastniku zakonito pridobljenih živih živali, ki jih ima za osebne, nepridobitne namene, so bile rojene in gojene v ujetništvu v skladu z določbami zakonodaje EU ali so bile pridobljene v Skupnosti ali vanjo vnesene, še preden so se zanje uporabljale določbe, ki se nanašajo na vrste iz dodatkov I, II ali III h konvenciji ali iz priloge C k Uredbi (EGS) št. 3626/82 ali iz prilog A, B in C k Uredbi (ES) št. 338/97.

Glede na to, da mora Republika Slovenija ne le kot članica konvencije CITES (Zakon o ratifikaciji Konvencije o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami, spremembe konvencije ter dodatkov I, II, III in IV h konvenciji (Uradni list RS – MP, št. 31/99)), ampak tudi kot polnopravna članica Evropske unije določbe zadevnih uredb neposredno izvajati, določbe drugega odstavka 19. člena zakona tako (od pristopa Republike Slovenije k Evropski uniji dalje) ni več smiselno podvajati z obveznostmi upravnega organa, ki se zaradi hierarhije tovrstnega prava Evropske skupnosti dejansko ne uporablja (več). Zato se s tem členom predlaga njeno črtanje (pri čemer sta dosedanji tretji in novi drugi odstavek redakcijska uskladitev).

K 3. členu

V 24. členu zakona je urejena formalna in materialna podlaga za primere, ko lahko Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) predpiše podrobnejši načina varstva rastlinskih in živalskih vrst ter varstva drugih vrst živih organizmov. Ker materialna podlaga ne vključuje vseh možnih primerov ogrožanja rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih habitatov ter obveznih pravil ravnanja v primeru invazivnih vrst, je ta pravna podlaga vključena v dopolnitev zakona. Primeri ogrožanja rastlinskih in živalskih vrst, na katere se nanaša možnost omejitve in prepovedi posegov, dejavnosti in ravnanj, so zlasti rekreacijske dejavnosti v naravi, vključno z vožnjo z vozili v naravnem okolju. Podzakonski predpis se sprejme v primeru ogrožanja.

K 4. členu

Temeljni cilj predloga zakona v delu, ki se nanaša na ureditev vožnje z vozili na motorni in drug lasten pogon (v nadaljnjem besedilu: vozila na motorni pogon), je urediti vožnjo z vsemi vozili na motorni pogon v naravnem okolju. Namen zakona je, da se tudi v naravnem okolju vožnja omeji le na prometno infrastrukturo, vožnja izven cest pa v celoti prepove in ustrezno kaznuje, pri čemer je glavni cilj, da se preprečijo škodljive posledice vožnje z vozili na motorni pogon na neutrjenih površinah. Namen predlagane rešitve je, da se tovrstna vozila preusmerijo iz naravnega okolja v urejena območja za rekreacijo in šport (poligoni) oziroma da se to področje uredi tako, da se lahko vozila na motorni ali drug lasten pogon uporabljajo samo na območjih, določenih za ta namen. Predlagana rešitev zaradi tega predvideva, da se bo v

okviru občinskih prostorskih načrtov določilo posebna območja za rekreacijo in šport, ki bodo izrecno vključevala tudi vožnjo z vozili na motorni pogon, kar pomeni, da bodo ta območja v postopkih okoljskih presoj tudi ocenjena kot primerna za namene vožnje z vozili na motorni pogon. Na ta način bo odpravljena pravna praznina na tem področju.

S tem členom se dodajajo novi 28.a, 28.b, 28.c in 28.č člen.

Medtem, ko novi 28.a člen pomeni načelno usmeritev za človekove aktivnosti v naravi, ki imajo vpliv na habitate rastlinskih in živalskih vrst ter naravne procese, novi 28.b do 28.č člen urejajo vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju.

Človekove aktivnosti v naravi, kot to ureja novi 28.a člen, se morajo izvajati v takšnem času in na takšen način, da je njihov vpliv na živalske vrste in ohranitev naravnih procesov čim manjši. Poleg tega je temeljna usmeritev, da se te aktivnosti izvajajo na območjih, kjer je človekov vpliv že prisoten (praviloma gre za območja v bližini naselij in pa za objekte, ki so namenjeni določeni, npr. rekreativni rabi). Ta člen se torej nanaša na človekove aktivnosti, ne pa tudi na določene dejavnosti kot delo, vezano na določeno področje (lovstvo, ribištvo, kmetijstvo, gozdarstvo...), pri katerih so izjeme že določene v petem odstavku 14. člena Zakona.

V novem 28.b členu se kot naravno okolje določajo območja izven naselij in cestnega omrežja ter gozdnih cest in območja, ki so z občinskimi prostorskimi akti določena kot površine za rekreacijo in šport, in ki vključujejo tudi rabo za vožnjo z vozili na motorni pogon, objekte in omrežja gospodarske javne infrastrukture, ter območja rudarskih operacij. V naravnem okolju se določa prepoved voziti, ustaviti, parkirati ali organizirati vožnje z vozili na motorni pogon. Glede na sedanje pravno stanje se ohranjajo obstoječe prepovedi s tem, da se izrecno določa, da so iz naravnega okolja izvzeta območja, ki so z občinskimi prostorskimi akti določena kot površine za rekreacijo in šport in ki vključujejo tudi rabo za vožnjo z vozili na motorni pogon.

Predlog dopolnitve zakona enako kakor zdaj dopušča ustavitve ali parkiranje vozil na motorni pogon v pasu 5 m izven vozišča, če je ustavljanje ali parkiranje v skladu s predpisi o varnosti cestnega prometa in če temu ne nasprotuje lastnik zemljišča. Dodana pa je nova izjema glede na dejanske razmere, in sicer je dopuščeno začasno parkiranje ob prireditvah.

V naslovnem členu so urejene tudi izključitve veljavnosti zakona za določene dejavnosti in vožnje v naravnem okolju. Izjeme veljajo za opravljanje javnih služb, izvajanje inšpekcijskih nadzorov, policijo in druge organe pregona, obrambo, zaščito in reševanje, Slovensko vojsko, gospodarjenje v gozdu, upravljanje z divjadjo in ribami, kmetijska dela, urejanje vodotokov, infrastrukturnih objektov, smučarskih prog, reševanje ob naravnih in drugih nesrečah ter za dostop do objektov izven naselji in druge tem podobne vožnje.

Izjeme za službene in podobne vožnje veljajo le, če dostop ni mogoč po javnih cestah. Če je dostop mogoč po obstoječih nekategoriziranih cestah ali drugih prometnih površinah, se tudi službene in podobne vožnje opravljajo izven naravnega okolja – ni torej dovoljeno, da bi vozili v naravnem okolju po bližnjicah. Izjema velja tudi za dostop do objektov, ki niso neposredno povezani z javnimi cestami in nekategoriziranimi cestami, ki se uporabljajo za javni cestni promet. Do takih objektov je seveda dovoljeno dostopati tudi po nekategoriziranih cestah (npr. kolovoz), ki po tem zakonu spada v naravno okolje.

Novi 28.c člen predstavlja izjemo od prepovedi vožnje z vozili na motorni pogon, ki se nanaša na organiziranje javnih prireditev. Predlog ureditve se umešča v veljavno ureditev, ki je sicer urejena z zakonom, ki ureja javna zbiranja. Predlagana rešitev v tem delu izrecno določa, da gre za izjemo od določb zakona, ki ureja gozdove in določb zakona, ki ureja kmetijska

zemljišča, in se s tem dopušča organiziranje javnih prireditev z vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju. Tako je mogoče pod zakonsko določenimi pogoji (časovne in prostorske omejitve) organizirati javne prireditve z vozili na motorni pogon v naravnem okolju, pri čemer je ob tem predvideno predhodno soglasje organizacije, pristojne za ohranjanje narave, v okviru katerega bosta morala pozitivno mnenje podati tudi zavod za gozdove Slovenije in kmetijsko svetovalna služba, vsaka organizacija za svoje področje. Soglasje se bo lahko podalo s pogoji, ti pogoji pa bodo del dovoljenja za javno prireditev.

Organizator je dolžan po končani prireditvi prireditveni prostor sanirati oziroma ga v kar največji možni meri približati predhodnemu stanju.

Z novim 28.č členom se uvaja obveznost evidentiranja in označevanja za vozila na motorni pogon, ki niso namenjena za vožnjo po cesti, in zaradi tega niso označena in jih ni mogoče identificirati. Za izvajanje zadevnih določb zakona bo treba vzpostaviti in upravljati ustrezno evidenco, ki za vozila na motorni pogon še ne obstaja. Ta člen določa, kateri podatki se obdelujejo v evidenci namene te evidence, način obdelovanja podatkov v evidenci ter organe, ki evidenco upravljajo, podatke vanjo vpisujejo ter imajo pravico do dostopa podatkov v njej.

Predlagani člen določa tudi rok hrambe podatkov v evidenci. Dvoletna hramba podatkov po izbrisu iz evidence je namenjena morebitnemu pregonu zaradi storjenega prekrška na podlagi Zakona, in sicer z vozilom na motorni pogon. Rok hrambe teh podatkov se ujema z zastaralnim rokom za pregon tovrstnih prekrškov v skladu z zakonom, ki ureja prekrške. Po poteku tega roka pa se ti podatki zaradi pravne varnosti lastnikov vozil v skladu z zakonom, ki ureja varstvo dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhive, hranijo kot arhivsko gradivo.

Predlagana ureditev obveznega evidentiranja in označevanja vozil na motorni pogon, ki niso namenjena vožnji po cestah, je nova in jo je treba umestiti v ustrezni resor. Ustrezna umestitev mora izhajati iz vsebinskih utemeljitev, izpolnjevati pa mora tudi zahteve po čim večji učinkovitosti, ki pomeni, da se bo nova naloga izvajala z najmanjšimi finančnimi in drugimi sredstvi. Ocenjeno je, da je najprimernejši resor za izvajanje te naloge ministrstvo, pristojno za promet, ker sodijo v njegovo pristojnost vsa motorna in druga vozila, ki so sicer namenjena vožnji po cesti, a so to vendarle vozila na motorni pogon. Poleg tega pa je to ministrstvo že pristojno za registracijo motornih vozil in ima za to vzpostavljeno ustrezno bazo podatkov oziroma ustrezno evidenco motornih vozil. Zaradi tega je predlagana rešitev, da je za vzpostavitev in upravljanje nove evidence, pri čemer je to lahko nova samostojna evidenca ali pa lahko postane del že obstoječe evidence, odvisno od tega, kaj bi bilo bolj učinkovito in izvedljivo, pristojno Ministrstvo za infrastrukturo in prostor.

Naslovna določba bo omogočila ustrezen nadzor tega področja in zagotovila izvajanje zakonskih določb, pri čemer je za podrobnejšo ureditev vpisovanja in način upravljanja te evidence predviden sprejem podzakonskega predpisa ministra, pristojnega za promet.

Naslovna določba tudi predvideva izdajo posebnega pravilnika o evidenci, katerega izdaja pa se zaradi strokovne zahtevnosti vsebin, katere je treba urediti zamika za eno leto, kar je urejeno v 47. členu predloga zakona

K 5. členu

39. člen zakona opredeljuje register naravnih vrednot kot javno zbirko podatkov o naravnih vrednotah. Izkazalo se je, da je pri naravnih vrednotah, ki so vpisane v register (več kakor 16 000 enot), pogosto treba podatke o naravnih vrednotah, ki se obvezno vodijo v registru, dopolniti oziroma popraviti, pri čemer gre pogosto za odpravo očitnih napak. Ker je po veljavnem zakonu treba za odpravo teh napak in za dopolnitve spremeniti predpis, s katerim

se naravne vrednote določajo, je utemeljeno in gospodarno, da se z dopolnitvijo zakonske ureditve pooblasti organizacijo, ki vodi to zbirko podatkov, da lahko te podatke popravi, če gre za odpravo napak. Naravne vrednote se vpišejo v register po njihovi določitvi s pravilnikom ministra, ne glede na to pa se podatki o njih dnevno preverjajo in dopolnjujejo. Zaradi te okoliščine in tehničnih napak je neprestano izkazana potreba po spreminjanju pravilnika, kar je veliko in zaradi obilice podatkov skoraj neobvladljivo administrativno breme. S predlagano dopolnitvijo navedenega člena zadevnega pravilnika zaradi odprave očitnih napak ne bo treba spreminjati. Primeri in pogoji, pod katerimi je odprava očitnih napak podatkov o naravnih vrednotah dopustne neposredno v registru, bo določal pravilnik ministra. Osnutek pravilnika je priložen k temu gradivu, pri čemer je obravnavana vsebina vključena v njegov 6. člen.

K 6. členu

S tem členom se v zakon dodaja nov 46. a člen, ki bo uredil primere, ko želi lokalna skupnost zagotavljati varstvo naravne vrednote državnega pomena, česar ji veljavna ureditev ne dopušča, ker je varstvo naravnih vrednot državnega pomena v pristojnosti države. Predlagana ureditev ne posega v sistem varstva naravnih vrednot, ureja pa način in pogoje, pod katerimi lahko lokalna skupnost izvaja ukrepe varstva narave. To izrecno vključuje tudi zavarovanje naravne vrednote, pri čemer je glede pravnih posledic, na primer predkupne pravice, določeno, da se tako zavarovano območje obravnava kot zavarovano območje, ki ga je ustanovila država.

Predlagana rešitev omogoča lokalnim skupnostim izvajanje ukrepov, če to želijo, s čimer se razbremeni država, hkrati pa se upoštevajo pobude in želje lokalnih skupnosti. Učinkovitost varstva, ki je povezano z lokalnim okoljem, je bistveno večje, omogočata pa se tudi razvoj in s tem povezan turizem. Podlaga za ustrezno ravnanje je poseben dogovor o izvajanju ukrepov varstva naravnih vrednot državnega pomena. Pomembno vlogo pri tem ima organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ki je zadolžena za spremljanje izvajanja ukrepa in ki mora v primeru, da se ukrep ne izvaja ali se ne izvaja ustrezno, predlagati lokalni skupnosti dopolnilne ukrepe. Če se ti ne izvedejo ali če lokalna skupnost sploh ne izvede dogovorjenega ukrepa, mora organizacija, pristojna za ohranjanje narave, predlagati državi sprejem ustreznih ukrepov varstva.

K 7. členu

Predlagana sprememba 48. člena zakona poenostavlja postopek sklenitve skrbniške pogodbe za zagotavljanje varstva naravnih vrednot, saj naj bi bila vsebina skrbniške pogodbe izvedba posameznih varstvenih dejavnosti manjših finančnih vrednosti. Javni razpis za izbiro skrbnika po veljavnem zakonu se s spremembo nadomesti z javno objavo o nameri sklenitve skrbništva ter pogojih o usposobljenosti za opravljanje skrbništva. Območje skrbništva je vezano na območje naravne vrednote. S tem se bo zmanjšal obseg administrativnega dela pri vodenju postopkov javnih razpisov, ukrep skrbništva pa bo postal bolj operativen in učinkovit.

K. 8. členu

S predlagano dopolnitvijo 50. člena zakona se ukrep začasnega zavarovanja dopolni, in sicer tako, da je dana možnost začasnega zavarovanja tako za dele narave, za katere se domneva, da imajo lastnosti naravne vrednote, kakor tudi za naravne vrednote. Dopolnitev je pomembna zaradi zagotavljanja varstva neposredno ogroženih naravnih vrednot, s čimer se odpravlja pomanjkljivost, saj ni utemeljeno, da se interventni ukrep varstva v primeru ogroženosti ne bi mogel zagotoviti za naravne vrednote, katerih varstvo je sicer obvezujoče. Administrativno breme se s predlagano spremembo ne povečuje.

K 9. členu

S predlagano spremembo 52. člena zakona se poenostavlja ukrep obnovitve naravne

vrednote. Uvede se možnost, da o izvedbi manjšega ukrepa obnovitve naravne vrednote državnega pomena, odloči ministrstvo namesto vlade, pri čemer ministrstvo obveznost izvedbe ukrepa obnovitve uredi z izvajalcem javne službe na področju ohranjanja narave v letnem programu dela. S predlagano rešitvijo se zmanjšuje število postopkov potrjevanja ukrepov obnovitve na vladi, hkrati pa tudi na ministrstvu, saj zaradi vključitve ukrepov obnovitve v letne programe dela ni več posebnih postopkov potrjevanja. Določi se tudi, da se čiščenje onesnaženih podzemnih jam in drugih naravnih vrednot ne izvaja po postopku obnovitve, s čimer se poseže v 33. člen Zakona o varstvu podzemnih jam. S tem se dodatno zmanjšuje število postopkov na vladi.

K 10. členu

Z novim 58. b členom zakona se pooblašča ministrstvo, da določi besedilo osnutka akta o zavarovanju naravne vrednote državnega pomena in da seznanj javnost z osnutkom akta, s čimer se glede na veljavno ureditev za polovico zmanjša število postopkov na vladi, povezanih z ustanavljanjem zavarovanega območja, postopek ustanavljanja zavarovanega območja pa se skrajša. Postopek sprejemanja akta o zavarovanju na vladi poteka po običajnem postopku s predhodnim medresorskim usklajevanjem predloga akta o zavarovanju

K 11. členu

Predlagani spremembi 72. člena sta nomotehnični in uskladitveni, in sicer se beseda »okameneli« nadomesti z besedo »okamneli«, ki ima drugačen strokovni pomen; druga sprememba pa pomeni uskladitev s spremenjenim 73. členom.

K 12., 13. in 14. členu

Varstvo mineralov in fosilov se s predlagano spremembo ureja tako, da se določila nanašajo predvsem na varstvo mineralov in fosilov na nahajališčih v naravi. Veljavna določila zakona v zvezi z odvzemom, hranjenjem, trgovino, izvozom in nekaterimi drugimi ravnanji s premičnimi minerali in fosili, ki so odvzeti z nahajališča, predvidevajo sprejem treh podzakonskih aktov, uvedbo štirih upravnih postopkov ter vzpostavitev in vodenje dveh evidenc, kar pa doslej ni bilo izvedeno, s predlagano spremembo zakona pa se ukinja. Ob upoštevanju dejanskih kadrovskih in finančnih možnosti je zato varstveni poudarek v okviru ohranjanja narave preusmerjen na varovanje mineralov in fosilov na nahajališčih

S spremenjenim 73. členom (12. člen) se določajo pravila in omejitve odvzema minerala in fosila iz narave, posebej, če je mineral ali fosil del nahajališča, ki je določeno za naravno vrednoto, ali del nahajališča, ki je zavarovano.

S spremenjenim 74. členom (13. člen) se določajo pravila ravnanj ob najdbah mineralov in fosilov pri izvajanju posega ali dejavnosti z namenom, da se morebitne izjemne najdbe mineralov in fosilov ne poškodujejo ali uničijo. Predpisane so varstvene usmeritve, s katerimi se zagotavljajo ravnanja, potrebna za ohranitev mineralov in fosilov na nahajališču, ali njihov morebitni strokovni odvzem z nahajališča, če nahajališča ni mogoče ohraniti. V tem primeru se strokovno usposobljenim organizacijam ponudijo odvzeti minerali ali fosili v hrambo. Določeno je tudi, katere organizacije se štejejo za strokovno usposobljene, pri čemer je odkazano na tiste, ki so registrirane za opravljanje muzejske dejavnosti oziroma za varstvo premične kulturne dediščine. Zaradi zagotovitve, da bodo odvzeti minerali ali fosili najprej ponujeni ustrezni strokovni organizaciji, je določeno, da bo minister, pristojen za varstvo kulturne dediščine, določil te strokovne organizacije.

S spremenjenim 75. členom (14. člen) se ureja varstvo izjemnih ali redkih mineralov ali fosilov, ki so določeni za naravno vrednoto, pri čemer se določa, da je treba o najdbi takega minerala ali fosila obvestiti organizacijo, pristojno za ohranjanje narave, tak mineral ali fosil hraniti na

ustrezen način, da se ne uniči oziroma če najditelj take hrambe ne more zagotoviti, ga mora ponuditi v hrambo strokovno usposobljeni organizaciji. Prepovedano je tudi dajanje takega minerala ali fosila v promet, njegov izvoz ali iznos, razen v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo kulturne dediščine, če je tak mineral ali fosil del zbirke;

K 15. členu

76. do 79. člen se črtajo, ker je zadevna problematika urejena drugače.

K 16. členu

Ta člen posega v 84. člen zakona tako, da rok za uveljavitev predkupne pravice Republike Slovenije za zemljišča, ki se nahajajo na območjih, za katera je sprejela akt o zavarovanju, skrajšuje s 60 na 30 dni. To pomeni bistveno pospešitev pravnega prometa s temi zemljišči.

K 17. členu

Z novim 85. a členom zakona se izjeme od omejitve prometa z državno lastnino na nepremičninah na zavarovanih območjih določijo tudi za promet z nepremičninami na naravnih vrednotah, in sicer na enak način, kakor to določa veljavni zakon o prometu z nepremičninami na zavarovanih območjih. Tako je možno zemljišče, ki je v lasti države na območju naravne vrednote, bodisi zamenjati za drugo zemljišče na območju te ali druge naravne vrednote ali drugo zemljišče v zavarovanem območju v lasti fizične ali pravne osebe, ki je za varstvo naravnih vrednot pomembnejše (gl. obrazložitev k noveli 85.b člena), bodisi prodati objekt s pripadajočim zemljiščem, ki se nahaja na takem zemljišču in ne služi za namene varstva naravne vrednote. Odločitev, ali objekt s pripadajočim zemljiščem služi namenom varstva naravne vrednote, bo sprejelo ministrstvo po izvedenem ugotovitvenem postopku v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek (zato tega postopka Zakon ne ureja), pri čemer bo lahko pridobilo mnenje upravljavca oziroma organizacije, pristojne za ohranjanje narave oziroma se na drug ustrezen način prepričalo o pomenu tega objekta z zemljiščem za pomen varstva naravne vrednote.

Zaradi izkazanih potreb in spoštovanja načela gospodarnosti pa je v primeru, da ne služi za namene varstva oziroma ga noben upravljavec trajno ne potrebuje za opravljanje svojih nalog, mogoče na podlagi izvedenega ugotovitvenega postopka (gl. smiselno prejšnji odstavek) prodati tudi zemljišče v lasti države, ki se nahaja na območju naravne vrednote oziroma zavarovanega območja. Kot upravljavec zemljišča pa ni mišljen le tisti, ki je vpisan kot upravljavec v uradnih evidencah nepremičnin, ampak vedno vsaj tudi upravljavec zavarovanega območja, če se to zemljišče v takšnem območju nahaja. Mnenje o tem, ali zemljišče služi za opravljanje nalog upravljanja, pa v primeru, da gre za zemljišče v lasti države na zavarovanem območju, ki nima posebnega upravljavca (gl. obrazložitev k 29. členu, ki spreminja 130. člen zakona), poda organ, ki v skladu z aktom o ustanovitvi zavarovanega območja izvaja posamezne naloge varstva oziroma upravljanja.

S tem členom se odpravijo omejitve, ki na ohranitev naravnih vrednot ne vplivajo, in se sprošča promet z državno lastnino, ki je noben upravljavec za opravljanje svojih nalog trajno ne potrebuje (načelo gospodarnosti).

Z novim 85. b členom zakona se določa pristojnost ministrstva, da odloči o tem, katero zemljišče je za varstvo narave pomembnejše, in s tem odloči tudi o tem, katero zemljišče bo predmet menjave. Ministrstvo o menjavi odloči glede na določbe zakona, ki urejajo naravne vrednote in biotsko raznovrstnost. Ne glede na ugotovljen manjši pomen za doseganje namenov zavarovanja oziroma varstvo naravnih vrednot v primerjavi z drugim zemljiščem pa zemljišča ni dovoljeno menjati, če gre za zemljišča na zavarovanih območjih, ki se uporabljajo izključno za potrebe zaščite in reševanja in obrambne potrebe Republike Slovenije.

K 18. členu

Predlagana sprememba 87. člena predstavlja po eni strani skrajšanje postopkov v primeru izdaje soglasja upravne enote za pridobitev lastninske pravice s pravnimi posli na nepremičninah na zavarovanih območjih, saj bo na podlagi te ureditve stranka v postopku le še pridobitelj nepremičnine in ne več vsak zmed predkupnih upravičencev. Med drugim se namreč zadevno soglasje ne izda, če niso bile upoštevane določbe o predkupni pravici iz 84. člena zakona. Upravni organ mora torej ta dejstva predhodno preveriti, ker so pogoj za izdajo odločbe. Zato ni potrebe, da bi v postopku izdaje soglasja po že izvedenem postopku seznanitve javnosti z nameravano prodajo oziroma pridobljeno pisno izjavo predkupnega upravičenca o odpovedi predkupni pravici, ponovno in po že izvedenih aktivnostih v upravni postopek pritegoval vse te upravičence.

S predlagano spremembo se tudi ukinja obveznost upravne enote, da izda potrdilo o tem, da soglasja za pridobitev lastninske pravice s pravnimi posli na nepremičninah na zavarovanih območjih ni potrebno pridobiti, saj overitev podpisov na pogodbi o odtujitvi nepremičnin (oziroma vpis v zemljiško knjigo) ne bo mogoča, če bi šlo za pravne posle, za katere bi soglasje moralo biti izdano, pa ni bilo. S to spremembo se torej odpravlja dvojno preverjanje in s tem dodatno administrativno breme za stranko, kot tudi za upravne enote,

K 19. členu

V zakon se doda 93.a člen, s katerim se v zvezi z odškodninami za škodo, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst, predpiše vodenje evidence o oškodovancih, izvedenih zaščitah in ukrepih ter o izplačanih odškodninah. S predlaganim členom se določa namen upravljanja te evidence, organ upravljanja, podatke, ki se v evidenci upravlja in način njihove obdelave ter hramba podatkov iz evidence.

Z vzpostavitvijo in upravljanjem te evidence, ki bo omogočila večjo preglednost nad oškodovanci, ter izpolnitvijo njihovih obveznosti za zaščito premoženja, bo omejena možnost zlorab, s čimer se bodo posledično zmanjšala administrativna in finančna bremena za državo.

Podrobnejšo vsebino in način upravljanja te evidence bo predpisal minister - osnutek tega predpisa je priloga k temu gradivu.

K 20. členu

Predlagane spremembe in dopolnitve 105. člena zakona se delno nanašajo na uskladitev z zahtevami Direktive o habitatih, kar se nanaša na obvezno pravnomočnost naravovarstvenega soglasja, ki je potrebna za izdajo gradbenega dovoljenja.. Sprememb je nujna zaradi zahteve Evropske komisije v zadevi EU PILOT 1308/2010 – Presoja vplivov na okolje za izgradnjo biatlonskega centra na Pokljuki, ko je Evropska komisija izrecno zahtevala vključitev pravnomočnosti naravovarstvenega soglasja v Zakon na enak način, kot je to urejena za okoljevarstveno soglasje v Zakonu o varstvu okolja. Republika Slovenija se je v svojih stališčih zavezala, da bo to spremembo izvedla ob prvi spremembi zakona.

Določa se tudi časovna veljavnost naravovarstvenih pogojev in naravovarstvenega soglasja, ker je le to spodbuda investitorja za pospešitev dejavnosti, poleg tega pa je daljši časovni odmik danih pogojev in danega naravovarstvenega soglasja od začetka gradnje neprimeren zaradi možnih sprememb v naravi.

V drugem delu se te spremembe nanašajo na možnost izdaje naravovarstvenega soglasja s pogoji, kar bo zmanjšalo število postopkov, in na možnost, da soglasje ni potrebno, če je tako določeno v predpisih s področja ohranjanja narave, kar bo prav tako prispevalo k zmanjšanju

števila postopkov. Urejajo so tudi primeri, ko se v primeru izdaje okoljevarstvenega soglasja naravovarstveno soglasje ne izda.

K 21. členu

S predlagano spremembo 105.a člena zakona se besedilo uskladi s predlagano spremembo 105. člena in uredi možnost izdaje naravovarstvenega soglasja s pogoji v posebnih primerih presoje sprejemljivosti, ko je treba izvesti omilitvene ukrepe.

K 22. členu

S spremembo 117. člena zakona se podrobneje določa naloge organizacije, pristojne za ohranjanje narave, ki se nanašajo na njeno sodelovanje pri pripravi načrtov upravljanja zavarovanih območij in na izvajanje strokovnega nadzora. Priprava načrtov upravljanja zavarovanih območij je naloga upravljavcev zavarovanih območij, organizacija, pristojna za ohranjanje narave pa pri tem sodeluje tako, da spremlja pripravo načrtov upravljanja, preverja njihovo skladnost s cilji in nameni zavarovanja in poda končno strokovno mnenje o sprejemljivosti načrta upravljanja zavarovanih območij. Podrobnejše naloge strokovnega nadzora, ki ga izvaja organizacija, pristojna za ohranjanje narave, so zlasti sodelovanje njenih predstavnikov v strokovnih svetih upravljavcev zavarovanih območij, če upravlja z zavarovanim območjem javni zavod, oziroma na drugačen način, ki mora biti določen v aktu o zavarovanju, če je za upravljanje zavarovanega območja podeljena koncesija ali če z zavarovanim območjem neposredno upravlja ustanovitelj; izvajanje strokovnega nadzora pri izvajanju posegov v naravo, potrditev ustreznosti izvedenega omilitvenega ali izravnalnega ukrepa oziroma vmesnih faz izvajanja teh ukrepov, če je tako določeno v predpisu ali konkretnem pravnem aktu, izvajanje strokovnega nadzora pri upravljanju zavarovanih območij glede doseganja varstvenih ciljev ter nadzor nad uporabo strokovnih metod in postopkov pri izvajanju naravovarstvenih nalog.

K 23. členu

S predlagano spremembo 120. člena zakona se določa, da ima zavod (Zavod RS za varstvo narave) kot svoje organe svet zavoda, direktorja in strokovni svet. Nima pa več strokovnega vodje. Zavod ima organizacijske enote, s katerimi prek območne organiziranosti pokriva celotno območje države, pri čemer zakon že določa, da vodje organizacijskih enot strokovno vodijo delo organizacijskih enot (125. člen zakona). S tem je delno že zagotovljena skrb in odgovornost za strokovnost dela zavoda. Zavod je poleg tega organizacija z manj kot 100 zaposlenimi uslužbenci, zato se je v enajstletnem delovanju zavoda izkazalo za utemeljeno in racionalno, da direktor zavoda neposredno koordinira delo strokovnih vodij organizacijskih enot ter da izvaja tudi druge naloge strokovnega vodje zavoda.

K 24. členu

S spremembo 121. člena zakona se odpravi določilo o objavi statuta zavoda (Zavoda RS za varstvo narave) v Uradnem listu Republike Slovenije, ker predstavlja to nepotrební strošek za zavod.

K 25. členu

S spremembo 122. člena zakona se določi, da direktor zavoda poleg organiziranja in vodenja dela ter poslovanja zavoda, predstavljanja in zastopanja zavoda in odgovornosti za zakonitost dela zavoda vodi tudi strokovno delo zavoda in je odgovoren za strokovnost dela zavoda.

K 26. členu

S spremembo 123. člena zakona se v povezavi s spremembo 124. člena določi, da strokovni svet zavoda vodi predsednik strokovnega sveta, ki ga člani sveta izvolijo izmed sebe.

K 27. členu

S črtanjem 124. člena zakona se posledično glede na spremembo 121. in 122. člena zakona ukinja strokovni vodja zavoda.

K 28. členu

S spremembo 128. člena zakona se upošteva Sklep Vlade RS št. 47603-15/2010/6 z dne 14. 10. 2010, s katerim je določila, da se letni programi dela izvajalcev javnih služb potrjujejo na pristojnih ministrstvih, in ne več na vladi. Ob upoštevanju mnenja Ministrstva za finance št. 4101-21/2012/367 z dne 23. 7. 2013 je enak tudi način potrjevanja poročil o izvajanju programov dela javnih služb. Določa se, da zavod letni program dela in poročilo o izvajanju letnega programa dela, ki ga pripravi vsako leto za tekoče oziroma za preteklo leto, predloži ministrstvu v soglasje, kar pomeni, da se bo postopek pridobitve soglasja izvedel in tudi zaključil v okviru (pristojnih služb in sektorjev) ministrstva, kar predstavlja zmanjšanje bremen in zvezi z medresorskim usklajevanjem in sprejemanjem sklepa vlade.

K 29. členu

S spremembo 130. člena zakona se poenostavlja upravljanje zavarovanih območij, in sicer tako, da se določi nabor možnih načinov upravljanja, kakor so: upravljanje z javnim zavodom, podelitev koncesije ali z režijski obrat ustanovitelja, brez razločevanja glede na način upravljanja ožjih oziroma širših območij, kakor to določa zakon. Izbira načina upravljanja se tako prepušča posameznemu aktu o ustanovitvi zavarovanega območja. Poleg tega se določa možnost, da se z aktom o zavarovanju določi, da ožje zavarovano območje nima posebnega upravljavca, pri čemer doseganje varstvenih ciljev in namenov zavarovanja zagotavlja organizacija, pristojna za ohranjanje narave, ali ministrstvo prek skrbnika ali lastnika nepremičnine na zavarovanem območju. Omogočena je tudi možnost, da en javni zavod upravlja več zavarovanih območij.

K 30. členu

Sprememba 131. člena zakona je povezana s spremembo 130. člena, s katero je dopuščena možnost, da en javni zavod upravlja več zavarovanih območij. Določata se sestava in delovanje sveta javnega zavoda glede zastopanosti predstavnikov lokalnih skupnosti v svetu javnega zavoda, ki upravlja več zavarovanih območij na območju več lokalnih skupnosti, in sicer tako, da lahko svet javnega zavoda zaseda v različnih sestavah glede na zavarovano območje, o katerem odloča, in da imajo lokalne skupnosti lahko največ eno tretjino svojih predstavnikov v svetu javnega zavoda, pri čemer soodločajo predstavniki lokalnih skupnosti samo o stvareh, ki so povezane z upravljanjem zavarovanega območja, ki je na njihovem območju.

K 31. členu

S spremembo 133. člena zakona letne programe dela izvajalcev javnih služb potrjujejo pristojna ministrstva, in ne več vlada. Enak je tudi način potrjevanja poročil o izvajanju programov dela javnih služb.. S spremembo 133. člena zakona se upošteva Sklep Vlade RS št. 47603-15/2010/6 z dne 14. 10. 2010, s katerim je določila, da se letni programi dela izvajalcev javnih služb potrjujejo na pristojnih ministrstvih, in ne več na vladi. Ob upoštevanju mnenja Ministrstva za finance št. 4101-21/2012/367 z dne 23. 7. 2013 je enak tudi način potrjevanja poročil o izvajanju programov dela javnih služb. Določa se, da zavod letni program dela in poročilo o izvajanju letnega programa dela, ki ga pripravi vsako leto za tekoče oziroma za preteklo leto, predloži ministrstvu v soglasje, kar pomeni, da se bo postopek pridobitve soglasja izvedel in tudi zaključil v okviru (pristojnih služb in sektorjev) ministrstva, kar predstavlja zmanjšanje bremen v zvezi z medresorskimi usklajevanji in sprejemanjem sklepov vlade.

Predlagana sprememba tudi podrobneje določa naloge upravljavcev zavarovanih območij v delu, ki se nanaša na ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstva posebnih varstvenih območij – območij Natura 2000 ter odpravlja nekatere nedoslednosti v določitvi nalog.

K 32. členu

Predlagana sprememba 151. člena, ki ureja pristojnosti inšpekcij, ureja inšpekcijski nadzor nad določbami Zakona in predpisov, konkretnih upravnih aktov oziroma ukrepov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju. Izvajajo ga poleg inšpektorjev, pristojnih za ohranjanje narave, tudi gozdarski, lovski, ribiški in kmetijski inšpektorji.

K 33. členu

Predlagana sprememba 152. člena zakona, ki se nanaša na delo carinskih organov, bi tem omogočila uvedbo postopka zaradi prekrška (in ne več le predlagati uvedbo tega postopka), ki ima za to vse ustrezne pristojnosti.

K 34. členu

Predlagana sprememba 153. člena zakona na podlagi ugotovitev iz prakse podrobneje opredeljuje inšpekcijske ukrepe:

- pri odreditvi prepovedi izvajanja posega ali opravljanja dejavnosti, ki se izvaja v nasprotju določbami zakona in na njegovih podlagi izdanimi predpisi, se je pokazala potreba, da se uredi možnosti odreditve te prepovedi tudi v primeru, ko je treba za izvedbo posega določiti omilitvene pogoje. Do sedaj možnosti nadzora teh pogojev ni bilo, sedaj, pa bo nadzorni organ lahko nadziral tudi te pogoje (ki se nanašajo npr. na izvajanje gradnje objekta in opravljanje dejavnosti, zaradi katere je objekt zgrajen);
- pri odreditvi prepovedi izvajanja posega, ki se opravlja brez naravovarstvenega soglasja oziroma v nasprotju z njim se je pokazala potreba, da se inšpekcijski ukrep veže na pravnomočno naravovarstveno soglasje (gl. obrazložitev k 20. členu) kakor tudi na pravnomočno dovoljenje za poseg v naravo. Poleg tega se je pokazala potreba, da se uredi možnosti odreditve te prepovedi tudi v primeru, ko je treba za pridobitev naravovarstvenega soglasja pridobiti naravovarstvene pogoje. Do sedaj možnosti nadzora teh pogojev ni bilo, v skladu s predlaganimi spremembami 105.a člena, ko bo upravni organ lahko izdal tudi naravovarstveno soglasje s pogoji, pa bo nadzorni organ lahko nadziral tudi te pogoje (g.l. obrazložitev k prejšnji alineji);
- dodaja se možnost ustavitve vozila na motorni pogon, ki v naravnem okolju vozi v nasprotju z določbami tega zakona kot nov inšpekcijski ukrep, pri čemer mora smiselno uporabljati znake, določeni s predpisi, ki urejajo znake, ki jih dajejo policisti in druge pooblaščen osebe pri urejanju in nadzoru prometa (znaki s položajem telesa in z rokami, svetlobni in zvočni znaki).

K 35. členu

S tem členom se dodajata nova 153.a in 153.b člen.

Novi 153.a člen ureja pooblastilo prekrškovnim organom za izvedbo zasega vozila na motorni pogon, s katerim je bil storjen prekršek vožnje, ustavljanja ali parkiranja v naravnem okolju, in sicer v primeru kvalificirane oblike tega prekrška (vožnja nad gozdno mejo oziroma na zavarovanem območju, če je to v skladu s prepovedmi iz akta o zavarovanju, ter v primeru povratništva. Zaseženo vozilo prekrškovni organ odda pristojnemu sodišču, pri čemer mora odvzeti registrske tablice, če je vozilo registrirano.

Z novim 153.b členom pa se v tem zakonu kot materialnem predpisu ureja pristojnost policije

za nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona, ki se nanašajo na vožnjo z vozili na motorni pogon v naravnem okolju in v zavarovanih območjih.

K 36. členu

Ta člen spreminja in dopolnjuje pooblastila in pravice naravovarstvenih nadzornikov v zvezi z izvajanjem naravovarstvenega nadzora.

V skladu s predlagano novelo zakona imajo naravovarstveni nadzorniki pri opravljanju nalog neposrednega nadzora pooblastilo samostojno voditi postopek in odločati o prekrških iz tega zakona. Pri svojem delu lahko naravovarstveni nadzorniki zahtevajo pomoč policije, njihove izjave in zbrani dokazi pa se v postopku inšpekcijskega nadzora lahko štejejo kot dokaz v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek.

Posebej je urejena pristojnost naravovarstvenih nadzornikov v zvezi z nadzorom vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju, in sicer da pri izvajanju nadzora vožnje v naravnem okolju in v zavarovanih območjih ustavijo voznika vozila na motorni pogon, ki vozi v nasprotju z določbami tega zakona ali akta o zavarovanju ter zahtevajo od voznika vozila na motorni pogon vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje oziroma listino, izdano v skladu s petim odstavkom 28.č člena tega zakona, oziroma listino, s katero ugotovi istovetnost voznika. Voznik mora izročiti naravovarstvenemu nadzorniku zahtevane listine na vpogled.

Ta pooblastila bodo bistveno okrepila izvajanje zakona na področju kazenskih sankcij, saj do sedaj v zakonu niso bila urejena na tak način.

K 37. členu

Z dopolnitvijo 156. člena zakona se izvede uskladitev z drugimi sistemskimi predpisi in sicer z zakonom o prekrških. Tako se določa, da so javni zavodi in ministrstvo, ki so zavezani izvajati neposredni nadzor na podlagi zakona, tudi prekrškovni organ. Če pri izvajanju svojih nalog te osebe naletijo na kršitve tega zakona, ki presegajo njihove pristojnosti, morajo predlagati pristojnemu inšpektorju ukrepanje.

K 38., 39. in 40. členu

Z naslovnimi členi se izvaja uskladitev z drugimi sistemskimi predpisi in sicer se spreminjajo členi, ki v zakonu urejajo prekrške. Predlagane spremembe globe za prekrške, ki so v zakonu določeni v tolarjih, se določajo v eurih in se zvišujejo ter strukturirajo ob upoštevanju stopnje ogrožanja ter se jih ustrezno umešča v sistem glede na pooblastila in pristojnosti prekrškovnih organov, da kaznujejo osebo, ki je prekršek storila oziroma je zanj odgovorna. Ob oblikovanju višine glob je bilo upoštevano že veljavno sankcioniranje in višina glob za zadevnim prekrškom podobne kršitve na področju varstva in upravljanja naravnih virov.

Predlagane spremembe posegajo v obstoječo ureditev tako, da se uvaja hujše prekrške, prekrške in lažje prekrške, in sicer v spremenjenem 160. členu (hujši prekrški – 38. člen), novem 160.a členu (prekrški – 39. člen) in spremenjenem 161. členu (lažji prekrški – 40. člen).

Spremenjeni 160. člen (38. člen) določa globo za najhujše prekrške zoper naravne vrednote in biotsko raznovrstnost. Globe so v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, določene v do trikratni višini dopustne predpisane globe, saj gre za praviloma ireverzibilna ravnanja, ki pomenijo poseg v naravo z najhujšimi posledicami, ter najbolj zavržna naklepna ravnanja, ki pomenijo poseg v življenje ali zdravje živega bitja.

Novi 160.a člen (39. člen) ureja prekrške, ki niso najhujši ali lažji, kar pomeni, da se med te

prekrške uvrščajo prekrški s srednjo stopnjo ogrožanja biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot.

Spremenjeni 161. člen (40. člen) ureja lažje prekrške, ki imajo za naravo najmanj nevarne posledice. Ta člen uvaja tudi možnost, da se za storitev prekrška vožnje z vozilom na motorni pogon, ko ni mogoče ugotoviti, kdo je storilec, uvede prekrškovni postopek proti lastniku ali imetniku pravice uporabe tega vozila. V takem primeru hitrega postopka ter izdaje plačilnega naloga ne bo mogoče izvesti, marveč bo moral prekrškovni organ prijavitelja zaslišati kot prič, lastniku vozila dati možnost, da se o navedbah priče izjavi, ter izdati pisno odločbo, v kolikor bo ocenil, da so izpolnjeni vsi znaki prekrška.

K 41. členu

S tem členom se dodajata nova 161.a in 161.b člen.

Novi 161.a člen predstavlja temelj, na podlagi katerega se lahko globa za prekršek v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, izreče v hitrem postopku tudi v znesku, ki je višji od najnižjega predpisanega. Naslovni člen ureja izjemo od splošnega pravila o izrekanju najnižje predpisane mere globe, kadar je ta predpisana v razponu, kot to izhaja iz tretjega odstavka 52. člena Zakona o prekrških (Ur. l. RS, št. 29/11-UPB, 21/13 in 111/13; v nadaljevanju ZP-1), ki tudi omogoča, da (drug) zakon lahko določi drugače. Predlagana ureditev izrekanja globe v hitrem postopku je predvidena le kršitve, določene kot prekrški, katerih posledice so lahko v konkretnih primerih takšne, da pomenijo ogrožitev ali znatno poškodovanje naravnih vrednot, ogrožitev ali poslabšanje ugodnega stanja rastlinskih ali živalskih vrst, njihovih habitatov ter habitatnih tipov ter nespoštovanje predpisanih pravil ravnanja in varstvenih režimov za ohranitev javnega interesa ohranjanja narave.

Zato je po oceni predlagatelja utemeljena strožja obravnava oziroma sankcioniranje takih prekrškov, s čemer se v večji meri kot sicer uveljavlja načelo sorazmernosti sankcije za prekršek glede na storjeno kršitev ter načelo individualizacije sankcij za prekrške. V konkretnem primeru bo tako možna dodatna odmera sankcije za storjeni prekršek, kar je posebej urejeno v 26. členu ZP-1, ki med drugim določa, da se storilcu prekrška odmeri sankcijo v mejah, ki so predpisane, glede na težo prekrška in storilčevo malomarnost in naklep (prvi odstavek 26. člena ZP-1). V drugem odstavku 26. člena ZP-1 so nadalje kot merila za odmero sankcije za prekršek navedene tako subjektivne in objektivne okoliščine na strani storilca kot tudi okoliščine, ki kažejo na težo prekrška ter zavarovano dobrino. Poleg tega je na ravni zakona težko predvideti in prilagoditi sankcije teži kršitve v naprej, saj so dejanske situacije lahko zelo raznolike ter imajo lahko zelo različno težo in posledico za okolje. Podobno ravnanje lahko povzroči neznatno škodo za okolje, lahko pa ima dolgotrajne posledice ali celo uničenje vodnega vira. Po drugi strani pa je prav zaradi možnih različnih primerov konkretnih kršitev predpisana sankcija na svoji spodnji meji določena relativno nizko, kar pa v primeru, da posebnega pooblastila za izrekanje višje globe v hitrem postopku ne bi bilo, tako predpisana sankcija ne bi odgovarjala potencialnim oblikam posledic in teži prekrška.

Z novim 161.b členom pa je določen zaseg predmetov, ki so uporabljeni za prekršek ali namenjeni za prekršek ali so nastali s prekrškom. Poleg tega je za te predmete v prekrškovnem postopku urejena stranska sankcija odvzema. Predlog novega člena ureja tudi obveznost odvzema premoženjske koristi, nastale s prekrškom.

PREHODNE IN KONČNI DOLOČBI

K 42. členu

Ta določba je prehodna in pomeni ustavitev vseh postopkov v zvezi z obveščanjem o

zadrževanju živali v ujetništvu, ki se s tem zakonom črta.

K 43. členu

S to prehodno določbo je določen rok za vzpostavitev evidence vozil na motorni pogon ter evidence o oškodovancih, izvedenih zaščitah in ukrepih ter sklenjenih sporazumih o odškodninah za škodo, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst.

Končni rok za vzpostavitev evidence vozil na motorni pogon je 31. december 2016, kar predstavlja razumen rok za izvedbo vseh potrebnih aktivnosti v zvezi s to vzpostavitvijo. Na ta rok je vezan tudi (odložni) rok za uporabo določb tega zakona, ki se nanašajo na obveznosti v zvezi z vpisovanjem vozil na motorni pogon v to evidenco (vpisovanje bo seveda mogoče šele na podlagi vzpostavljene evidence).

Končni rok za vzpostavitev evidence o oškodovancih, izvedenih zaščitah in ukrepih ter sklenjenih sporazumih o odškodninah za škodo, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst je 31. december 2015, kar predstavlja razumen rok za izvedbo vseh potrebnih aktivnosti v zvezi s to vzpostavitvijo.

K 44. členu

Ta člen je prehodna določba in ureja vprašanja glede upravnih postopkov po 105. in 105.a členu zakona, ki potekajo, in njihovih pravnih posledic. Ta določba je nujna zaradi zahteve Evropske komisije v zadevi EU PILOT 1308/2010 – Presoja vplivov na okolje za izgradnjo biatlonskega centra na Pokljuki, ko je Evropska komisija izrecno zahtevala vključitev pravnomočnega naravovarstvenega soglasja v Zakon na enak način, kot je to urejena za okoljevarstveno soglasje v Zakonu o varstvu okolja. Republika Slovenija se je v svojih stališčih zavezala, da bo to spremembo izvedla ob prvi spremembi zakona.

K 45. členu

S to določbo je urejena obveznost Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in upravljavcev zavarovanih območij, da ne glede na spremembe tega zakona poročila o delu za leto 2013 predložijo v soglasje ustanovitelju, to je Vladi Republike Slovenije. Ta zavod ter tisti upravljavci zavarovanih območij, za katere tako določajo ustanovitveni akti, so morali do uveljavitve tega zakona svoje programe dela za leto 2013 predložiti v soglasje ustanovitelju (vladi). Zato je ustrezno, da organ, ki je te programe sprejel, sprejme tudi poročila o delu za isto obdobje, saj je tako najbolj zagotovljen pregled ter pravilnost in pravočasnost izvedbe programiranih nalog.

K 46. členu

Prehodna določba določa roke za uskladitev izvršilnih predpisov in drugih dokumentov na podlagi tega zakona.

K 47. členu

Ta prehodna določba določa prenehanje uporabe Uredbe o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95, 56/99 – ZON in 35/01) v delu, ki se nanaša na vožnjo z vozili na motorni pogon, saj se ta vprašanja urejajo s tem zakonom. Da ne bi nastala pravna praznina, se ta uredba do drugačne ureditve uporablja le še v delu, ki ureja vožnjo s kolesi.

K 48. členu

S to določbo se razveljavljajo določbe zakonov in podzakonskih predpisov zaradi sistemske uskladitve z zakonom:

- Zakon o divjadi in lovstvu, ki ureja odgovornost Republike Slovenije za škodo, ki jo povzročijo

vrste prostoživečih sesalcev in ptic, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja ohranjanje narave. Odškodninska odgovornost Republike Slovenije za škodo, ki jo lahko povzročijo živali prosto živečih zavarovanih vrst, je kot posebna oblika odškodninske odgovornosti urejena v zakonu. Zakon določa, v katerih primerih je odškodninska odgovornost Republike Slovenije podana, pri čemer pa je treba posebej poudariti, da živali prosto živečih zavarovanih vrst niso v lasti Republike Slovenije, temveč je država te vrste kot ustavno kategorijo naravne dediščine obvezana varovati. Pravila varstva pa obvezujejo vsakogar. Prav tako zavarovane vrste sodijo v sistem ohranjanja narave in ne v sistem, ki ureja divjad in lovstvo, zato je tudi iz tega razloga ta umestitev napačna in jo je treba uskladiti, skladno s tem predlogom zakona;

- Zakon o Regijskem parku Škocjanske jame, ki pristojnosti in pravila ravnanja (naloge) naravovarstvene (nadzorne) službe ureja na način, ki ni skladen s (kasnejšimi) določbami zakona (pravila ravnanja) kot tudi ne s predlaganim zakonom (pooblastila) oziroma drugačne ureditve, kot je predlagana s tem zakonom (tu gre zlasti za razveljavitev določb predpisov, ki urejajo ustanovitev zavarovanih območij in ustanovitev javnih zavodov, ki s temi območji upravljajo, zaradi uskladitve s predlagano spremembo zakona v delu, ki se nanaša na uskladitev programov dela in poročil o delu z ministrstvom (in ne več z vlado).

- Razveljavitev določbe Zakona o varstvu podzemnih jam se nanaša na predlagano dopolnitev zakona, ki navaja, da se določbe o obnovitvi naravne vrednote ne uporabljajo za čiščenje podzemnih jam. Trenutno veljavni Zakon o varstvu podzemnih jam namreč čiščenje obravnava kot obnovev podzemne jame, kar se je v praksi izkazalo za neživiljenjsko in bi se tudi za vsako odnašanje odpadkov iz jame, za katere ni predpisan poseben način odstranjevanja, moralo sprejeti odločitev o obnovitvi na predpisani ravni ter obnovev (čiščenje) izvesti v skladu z določbami Zakona o varstvu okolja, ki urejajo sanacijo okoljske škode.

- razveljavitev določbe Zakona o Triglavskem narodnem parku se nanaša na sistemsko ureditev neposrednega nadzora in pristojnosti naravovarstvenih nadzornikov.

Tako Zakon o Regijskem parku Škocjanske jame kot Zakon o Triglavskem narodnem parku sta po naravi stvari akta o ustanovitvi zavarovanega območja in sodita v sistem ohranjanja narave. Zakon o varstvu podzemnih jam pa je zakon, ki na poseben način glede na zakon o ohranjanju narave ureja varstvo in rabo podzemnih jam, kot posebne zvrsti naravnih vrednot in ravno tako sodi v sistem ohranjanja narave.

Zaradi tega je s sistemskim splošnejšim zakonom utemeljeno poseči v določbe prejšnjih specialnejših zakonov z namenom njihove uskladitve s sistemskim zakonom. Skladno z uveljavljenimi pravili poseganja v druge zakone se zadevne določbe teh zakonov razveljavljajo in veljajo v vseh obravnavanih primerih splošne – sistemske določbe zakona o ohranjanju narave.

K 49. členu

Ta določba določa čas uveljavitve tega zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. ZAKON O OHRANJANJU NARAVE (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1 in 8/10 – ZSKZ-B)

1. člen (namen zakona)

(1) Ta zakon določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot z namenom prispevati k ohranjanju narave.

(2) Ukrepi ohranjanja biotske raznovrstnosti so ukrepi, s katerimi se ureja varstvo prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst (v nadaljnjem besedilu: rastlinske in živalske vrste), vključno z njihovim genskim materialom in habitati ter ekosistemi, in omogoča trajnostno rabo sestavin biotske raznovrstnosti ter zagotavlja ohranjanje naravnega ravnovesja.

(3) Sistem varstva naravnih vrednot je sistem, ki določa postopke in načine podeljevanja statusa naravnih vrednot ter izvajanje njihovega varstva.

19. člen (zadrževanje v ujetništvu)

(1) Živali domorodnih in tujerodnih vrst je prepovedano zadrževati v ujetništvu v neustreznih bivalnih razmerah in brez ustrezne oskrbe.

(2) Fizične ali pravne osebe, ki pridobijo velike sesalce, ptiče in plazilce ter živali vrst, ki so določene v ratificiranih mednarodnih pogodbah, z namenom zadrževanja v ujetništvu, so dolžne o tem obvestiti ministrstvo v 30 dneh po pridobitvi živali.

(3) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za veterinarstvo, predpiše bivalne razmere in oskrbo iz prvega odstavka tega člena ter živalske vrste, za katere velja obveznost iz prejšnjega odstavka.

24. člen (pravila varstva)

Vlada predpiše podrobnejši način varstva rastlinskih ali živalskih vrst ter varstvo drugih vrst živih organizmov in pri tem uredi zlasti:

1. ravnanje v zvezi z odvzemom živali iz narave, gojenjem, prenašanjem, naseljevanjem, ponovnim naseljevanjem in doseljevanjem, zadrževanjem živali v ujetništvu, trgovino, raziskovanjem živali, ravnanjem z mrtvimi živalmi ter preparatorstvom;
2. ravnanje v zvezi z odvzemom rastlin iz narave, gojenjem, naseljevanjem, ponovnim naseljevanjem in doseljevanjem, trgovino, raziskovanjem in načinom nabiranja rastlin ter dovoljenimi količinami nabiranja;
3. ravnanje v zvezi s trgovino, uvozom, izvozom ali tranzitom rastlin ali živali, njihovih delov, izdelkov iz njih ali izdelkov, v katerih so ti vsebovani;
4. postopek odvzema rastlin ali živali tujerodnih vrst, ki ogrožajo domorodne vrste.

39. člen (register naravnih vrednot)

(1) Register naravnih vrednot (v nadaljnjem besedilu: register) je zbirka podatkov o naravnih vrednotah.

(2) Poleg podatkov o naravnih vrednotah se v register vpisujejo tudi podatki o zavarovanju naravnih vrednot in podatki o lastnikih zemljišč na zavarovanih območjih.

(3) Podatki o lastniku iz prejšnjega odstavka vsebujejo: ime in priimek lastnika, rojstne podatke ter podatke o njegovem stalnem prebivališču.

(4) Register vodi ministrstvo.

(5) Podatki iz registra so dostopni javnosti, razen če se v predpisu iz šestega odstavka 37. člena tega zakona, določi, da podatki o legi naravne vrednote zaradi njenega varovanja niso dostopni javnosti.

(6) Minister predpiše podrobnejše podatke, ki se vodijo o naravnih vrednotah, in način vodenja registra.

48. člen (pogodba o skrbništvu)

(1) Na podlagi opravljenega javnega razpisa se sklene pogodba o skrbništvu naravne vrednote z osebo, ki ni lastnik naravne vrednote ali nepremičnine na zavarovanem območju. Skrbništvo naravne vrednote je izvajanje posameznih nalog varstva naravne vrednote.

(2) Fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje razpisne pogoje in sklene pogodbo iz prejšnjega odstavka, je skrbnik naravne vrednote.

(3) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena lahko ministrstvo ali pristojni organ lokalne skupnosti sklene pogodbo brez javnega razpisa z osebo javnega prava, ki je ustanovljena z namenom varstva naravnih dobrin.

50. člen (začasno zavarovanje)

(1) Za dele narave, za katere se upravičeno domneva, da imajo lastnosti, zaradi katerih bodo določeni za naravne vrednote, lahko vsakdo predlaga začasno zavarovanje.

(2) Akt o začasnem zavarovanju se sprejme zlasti takrat, ko obstaja nevarnost, da bo del narave, ki ima lastnosti iz prejšnjega odstavka, poškodovan ali uničen.

(3) Z aktom iz prejšnjega odstavka se ob smiselni uporabi določb 49. in 53. člena tega zakona poleg obsega, pogojev in ukrepov zavarovanja določi tudi obdobje, v katerem velja začasno zavarovanje, ki ne sme biti daljše od dveh let.

(4) Predlog iz prvega odstavka tega člena se vloži pri ministru, ki začasno zavaruje dele narave, za katere se upravičeno domneva, da imajo lastnosti, zaradi katerih bodo določeni za naravne vrednote državnega pomena, ko pridobi strokovno mnenje organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

(5) Če je iz strokovnega mnenja razvidno, da ima del narave lastnosti iz prvega odstavka tega člena in da gre za naravne vrednote lokalnega pomena, sprejme akt o začasnem zavarovanju

pristojni organ lokalne skupnosti.

(6) Če se akt o začasnem zavarovanju nanaša na kulturno krajino ali spomenike oblikovane narave, zavarovane na podlagi zakona, ki ureja varstvo kulturne dediščine, se varstvene in razvojne usmeritve ter varstveni režimi določijo v soglasju z ministrom, pristojnim za kulturno dediščino.

52. člen (obnovitev)

(1) Poškodovane ali uničene naravne vrednote se lahko obnovijo.

(2) Vlada sprejme odločitev o obnovitvi naravne vrednote državnega pomena, določi potrebne ukrepe in vire financiranja.

(3) Pristojni organ lokalne skupnosti sprejme odločitev iz prejšnjega odstavka za obnovitev naravne vrednote lokalnega pomena.

(4) Za izvedbo obnovitve se smiselno uporabijo določbe o sanaciji iz zakona, ki ureja varstvo okolja.

72. člen (pojem in lastnina)

(1) Fosili so okameneli ostanki živali ali rastlin ali njihovi sledovi, ki so stvarni dokaz življenja iz geološke preteklosti.

(2) Minerali so elementi ali spojine, ki sestavljajo kamnine. Če imajo prostor za rast, se razvijejo kristali z značilno zunanjo obliko. Minerali po tem zakonu niso mineralna surovina.

(3) Minerali in fosili v naravi so v lasti države.

(4) Mineral ali fosil, ki je odvzet iz narave za namene in pod pogoji, ki jih določa ta zakon, postane last tistega, ki ga odvzame.

73. člen (varstvo)

(1) Minerali ali fosili, ki so na podlagi predpisa iz šestega odstavka 37. člena tega zakona določeni za naravno vrednoto (v nadaljnjem besedilu: minerali ali fosili), se ohranjajo na mestu nahajališča, razen če s tem zakonom ni določeno drugače.

(2) Če na nahajališču ni mogoče zagotoviti učinkovitega varstva mineralov ali fosilov, se minerali ali fosili oddajo v varstvo pravni ali fizični osebi, ki bo zagotovila strokovno varstvo mineralov ali fosilov ter omogočila njihovo uporabo v izobraževalne, znanstvene in naravovarstvene namene.

(3) Fizična ali pravna oseba mora biti za varstvo mineralov ali fosilov strokovno usposobljena.

(4) Strokovna usposobljenost iz prejšnjega odstavka se izkazuje s pooblastilom ministra.

(5) Minerali in fosili iz drugega odstavka tega člena se oddajo v varstvo pravni ali fizični osebi, ki je izbrana na podlagi javnega razpisa.

(6) Vlada določi pravila ravnanja v zvezi z raziskovanjem nahajališč, načinom varstva mineralov ali fosilov na mestu nahajališča ter vsebino, način in pogoje strokovnega varstva mineralov ali fosilov, ki se varujejo zunaj nahajališča.

(7) Minister podrobneje predpiše merila za strokovno usposobljenost, postopek ugotavljanja ter podeljevanja pooblastila.

(8) Ministrstvo vodi seznam fizičnih ali pravnih oseb, ki so pooblaščenec za varovanje mineralov ali fosilov ter raziskovanje nahajališč.

74. člen (najdbe mineralov ali fosilov)

(1) Najdbe mineralov ali fosilov mora najditelj prijaviti ministrstvu. Hkrati mora najdbo zaščititi pred uničenjem, poškodbo ali krajo.

(2) Ministrstvo odloči o raziskavi nahajališča mineralov ali fosilov iz prejšnjega odstavka v desetih dneh.

(3) Če ministrstvo ne odloči v roku iz prejšnjega odstavka, se šteje, da raziskava ni potrebna.

(4) V obdobju iz drugega odstavka tega člena, razen če se ministrstvo in najditelj ne dogovorita drugače, ne sme najditelj na mestu najdbe opravljati nobenih dejavnosti, ki bi lahko privedle do uničenja ali poškodovanja najdbe.

(5) Lastnik zemljišča, na katerem je bil najden mineral ali fosil, ali fizična ali pravna oseba, ki izvaja dejavnost, med katero je prišlo do najdbe, mora omogočiti raziskavo nahajališča v skladu z odločbo iz drugega odstavka tega člena.

(6) Pritožba zoper odločbo iz drugega odstavka tega člena ne zadrži izvršitve.

(7) Raziskavo nahajališča iz drugega odstavka tega člena opravi strokovno usposobljena fizična ali pravna oseba, ki jo s seznama iz osmega odstavka prejšnjega člena izbere ministrstvo.

(8) Če obstaja verjetnost nadaljnjih najdb mineralov in fosilov, mora oseba iz petega odstavka tega člena po dokončanju raziskovalnih del omogočiti organizaciji, pristojni za ohranjanje narave, nadzor nad nadaljevanjem del, med katerimi je prišlo do najdbe.

75. člen (prepovedan odvzem iz narave)

(1) Prepovedano je jemati iz narave minerale ali fosile, ki so zavarovani na podlagi 49. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo izjemoma dovoli odvzem iz narave za minerale ali fosile, ki so zavarovani na podlagi 49. člena tega zakona, zaradi raziskovanih, izobraževalnih ali razstavnih namenov.

76. člen
(dovoljen odvzem iz narave)

- (1) Fizična oseba lahko odvzame minerale ali fosile iz narave zaradi uporabe v lastne zbirateljske namene.
- (2) Pravna oseba lahko odvzame minerale ali fosile iz narave zaradi opravljanja raziskovalne, izobraževalne ali muzejske dejavnosti.
- (3) Ministrstvo dovoli odvzem mineralov ali fosilov iz narave zaradi dajanja v promet.
- (4) Fizična ali pravna oseba, ki daje minerala ali fosile v promet, mora imeti za vsak mineral ali fosil, ki ga ima v posesti, dokazilo o izvoru oziroma dovoljenje o odvzemu. Dokumentacijo je dolžna hraniti in jo ob prodaji izročiti kupcu.
- (5) Oseba iz prejšnjega odstavka je dolžna voditi evidenco o trgovanju z minerali ali fosili, ki vsebuje zlasti ime in priimek fizične osebe oziroma firmo pravne osebe, od katere je mineral ali fosil pridobila, njegov izvor, čas nakupa in prodaje ter ime in naslov kupca.
- (6) Minister predpiše obliko in podrobnejšo vsebino evidence o trgovanju z minerali ali fosili.

77. člen
(prepovedani načini odvzema iz narave)

- (1) Pri odvzemu mineralov ali fosilov iz narave je prepovedano uporabljati stroje, razstreliva, potisne pline ali druga kemična sredstva.
- (2) Ministrstvo lahko izjemoma dovoli uporabo sredstev iz prejšnjega odstavka zaradi znanstvenoraziskovalnih ali izobraževalnih namenov.

78. člen
(prijava raziskovanja)

- (1) Fizična ali pravna oseba mora raziskovanje nahajališč mineralov ali fosilov prijaviti ministrstvu trideset dni pred nameranim začetkom raziskovanja.
- (2) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za raziskave, ki se izvajajo na podlagi 74. člena tega zakona.
- (3) Če se raziskava nanaša na nahajališča mineralov ali fosilov, ki so zavarovani na podlagi tretjega odstavka 49. člena tega zakona, ministrstvo raziskovanje z odločbo prepove ali določi posebna pravila ravnanja pri raziskovanju.
- (4) Če ministrstvo v tridesetih dneh od prejema popolne prijave raziskovanja ne izda odločbe iz prejšnjega odstavka, se šteje, da z raziskovanjem soglaša.
- (5) Oseba iz prvega odstavka tega člena mora po opravljenem raziskovanju oziroma najkasneje v 30 dneh predložiti ministrstvu poročilo o opravljenem raziskovanju, ki mora v primeru iz tretjega odstavka tega člena vsebovati podatke, zahtevane v dovoljenju.

79. člen
(izvoz)

(1) Fizična ali pravna oseba, ki želi izvoziti mineral ali fosil, mora pridobiti dovoljenje ministrstva.

(2) Izvoz mineralov ali fosilov, ki so zavarovani na podlagi 49. člena tega zakona, je prepovedan.

(3) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko ministrstvo dovoli začasen izvoz mineralov ali fosilov iz prejšnjega odstavka zaradi razstavnih ali izobraževalnih namenov.

84. člen **(zakonita predkupna pravica)**

(1) Država je predkupni upravičenec pri nakupu zemljišč na zavarovanih območjih, za katere je sprejela akt o zavarovanju, ne glede na določbe drugih zakonov, ki urejajo predkupno pravico na kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljiščih.

(2) Lastnik zemljišča iz prejšnjega odstavka mora o nameravani prodaji obvestiti upravljavca zavarovanega območja in ministrstvo. Ponudba mora vsebovati podatke o zemljišču, ceno in druge prodajne pogoje.

(3) Če država ne uveljavi prednostne predkupne pravice tako, da v 60 dneh od prejema obvestila iz prejšnjega odstavka pisno sporoči lastniku zemljišča, da ponudbo sprejema, jo lahko uveljavljajo prednostni upravičenci po vrstnem redu, ki je določen v zakonih iz prvega odstavka tega člena tako, da ima v isti kategoriji prednostnih upravičencev prednost tisti, ki je že lastnik istovrstnega zemljišča na zavarovanem območju.

(4) Če nihče od predkupnih upravičencev ne uveljavlja predkupne pravice, lahko prodajalec proda zemljišče iz tega člena drugemu kupcu, ki je njegovo ponudbo sprejel pravočasno, in na način, določen s predpisi o kmetijskih zemljiščih, in če s pogodbo soglaša upravna enota. Za postopke in roke uveljavljanja predkupne pravice po tem členu se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja postopek uveljavljanja zakonite predkupne pravice na kmetijskih zemljiščih, če ta zakon ne določa drugače.

(5) Določbe tega člena se uporabljajo tudi, če je prodajalec zemljišča na zavarovanem območju lokalna skupnost.

(6) Lokalna skupnost je predkupni upravičenec pri nakupu zemljišč, razen vodnih zemljišč, na zavarovanih območjih, za katere je sprejela akt o zavarovanju. Predkupno pravico uveljavlja na način iz tega zakona.

(7) Prvi predkupni upravičenec glede zemljišč, ki sta jih zavarovali skupaj država in lokalna skupnost, je država. Če država v roku iz tretjega odstavka tega člena ne uveljavi predkupne pravice, jo lahko uveljavi lokalna skupnost, na katere območju se zemljišče nahaja, v roku 30 dni od dne poteka roka države za uveljavitev predkupne pravice. Kadar država lokalno skupnost pred potekom roka iz tretjega odstavka tega člena obvesti, da predkupne pravice ne bo uveljavljala, začne teči rok iz prejšnjega stavka od dneva, ko lokalna skupnost prejme obvestilo.

87. člen **(vloga za soglasje)**

(1) Vlogo za izdajo soglasja iz prvega odstavka prejšnjega člena vložijo pridobitelj nepremičnine pri upravni enoti, na območju katere leži nepremičnina oziroma njen pretežni del. Vlogi je treba priložiti dokazilo o pravnem poslu.

(2) Stranke v postopku izdaje odobritve so pogodbene stranke razen v delu, ki se nanaša na izvajanje določb tega zakona o predkupni pravici, kjer je stranka v postopku vsak izmed predkupnih upravičencev.

(3) Če za pravni posel soglasje ni potrebno v primerih iz drugega odstavka prejšnjega člena, to upravna enota v pisno potrdi.

(4) Upravna enota izda odločbo o soglasju ali soglasje zavrne v upravnem postopku v 30 dneh od prejema popolne vloge.

(5) Če odločba oziroma potrdilo ni izdano v 30 dneh, se šteje, da odobritev oziroma potrdilo ni dano.

(6) Overitev podpisov na pogodbi o odtujitvi nepremičnine na zavarovanem območju ter zemljiškoknjižni prenos lastninske pravice sta mogoča le na podlagi soglasja oziroma potrdila iz tega člena.

(7) Pravni posli, sklenjeni brez soglasja ali potrdila ali v nasprotju z njim, so nični.

105. člen (naravovarstveno soglasje)

(1) Za gradnjo objekta na območju, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, je treba pridobiti naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje na način in po postopku, kakor je za pridobitev projektnih pogojev in soglasij določeno s predpisi s področja graditve objektov.

(2) Naravovarstveno soglasje je treba pridobiti tudi, če za gradnjo enostavnega objekta v skladu s predpisi s področja graditve objektov gradbeno dovoljenje ni potrebno, če je tako določeno v predpisih s področja ohranjanja narave iz prejšnjega odstavka, pri čemer je treba vlogi za izdajo naravovarstvenega soglasja priložiti idejno zasnovo nameravane gradnje objekta ali če za gradnjo objekta v skladu s predpisi s področja graditve objektov ni treba pridobiti projektnih pogojev in soglasja, če gre za posege v naravo, za katere je treba skladno s predpisi s področja ohranjanja narave izvesti presojo sprejemljivosti ali določiti pogoje izvedbe.

(3) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov naravovarstvenega soglasja ni treba pridobiti, če je tako določeno v predpisih s področja ohranjanja narave iz prvega odstavka tega člena, in sicer glede na vrsto ali obseg objekta v povezavi z delom obravnavanega območja.

(4) Naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje daje ministrstvo.

105.a člen (presoja sprejemljivosti posegov v okviru naravovarstvenega soglasja)

(1) Če se vloga za izdajo naravovarstvenih pogojev za gradnjo objekta nanaša na poseg v naravo, za katerega je treba izvesti presojo sprejemljivosti, se ta izvede v postopku izdaje naravovarstvenega soglasja.

(2) Ministrstvo odloči o sprejemljivosti posega v naravo na podlagi mnenja organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

(3) Mnenje iz prejšnjega odstavka mora vsebovati oceno o vplivih oziroma posledicah nameravane gradnje objekta na varstvene cilje območij iz prvega odstavka 101. člena tega zakona, in navedbo morebitnih omilitvenih ukrepov za izvedbo posega. Za enostavne in manj zahtevne objekte mora biti mnenje dano v 15 dneh, za zahtevne objekte pa v 30 dneh po prejemu poziva, razen če strokovna priprava zaradi obsežnosti preverjanj, ki so potrebna za izdelavo mnenja, ni možna v predpisanem roku, vendar najkasneje v roku 30 dni za manj zahtevne objekte in 60 dni za zahtevne objekte o čemer se nemudoma obvesti ministrstvo.

(4) Naravovarstveno soglasje je treba izdati oziroma njegovo izdajo z odločbo zavrniti v roku osmih dni od izdaje mnenja iz drugega odstavka tega člena.

(5) Pri izdelavi ocene o vplivih gradnje objekta iz tretjega odstavka tega člena se smiselno upoštevajo določbe predpisa izdanega na podlagi petega odstavka 33.a člena tega zakona.

(6) Ocena vplivov gradnje objekta je ugodna, če se ugotovi, da gradnja objekta ne bo škodljivo vplivala na varstvene cilje posameznih območij, njihovo celovitost ter povezanost. Pri ugodni oceni se lahko upoštevajo tudi sprejemljivi omilitveni ukrepi.

(7) Če je gradnja objekta ugodno ocenjena in omilitveni ukrepi niso potrebni, se vloga za izdajo naravovarstvenih pogojev šteje kot vloga za izdajo naravovarstvenega soglasja in se nemudoma izda naravovarstveno soglasje.

(8) Če je gradnja objekta pogojena z izvedbo omilitvenih ukrepov, se način izvedbe omilitvenih ukrepov in drugi pogoji za gradnjo objekta določijo v naravovarstvenih pogojih.

(9) Če je gradnja objekta neugodno ocenjena, se vloga za izdajo naravovarstvenih pogojev šteje kot vloga za izdajo naravovarstvenega soglasja in se izdaja naravovarstvenega soglasja zavrne.

117. člen (naloge)

(1) Zavod opravlja kot javno službo naslednje naloge:

1. spremlja stanje ohranjenosti narave,
2. zbira podatke o rastlinskih in živalskih vrstah, njihovih življenjskih prostorih in ekosistemih v sodelovanju z izvajalci javnih služb na področju usmerjanja gospodarjenja z naravnimi viri,
3. spremlja stanje biotske raznovrstnosti,
4. pripravlja strokovne predloge ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti,
5. evidentira in vrednoti dele narave,
6. pripravlja strokovne predloge za določitev statusa naravnih vrednot in razvrstitve naravnih vrednot v naravne vrednote državnega in naravne vrednote lokalnega pomena,
7. spremlja stanje naravnih vrednot,
8. pripravlja strokovne predloge za ukrepe varstva naravnih vrednot lokalnega in državnega pomena,
9. pripravlja strokovne predloge za zavarovanje,
10. sodeluje pri izvajanju in izvaja ukrepe varstva naravnih vrednot državnega pomena,
11. sodeluje pri pripravi načrtov upravljanja zavarovanih območij,
12. upravlja z zavarovanimi območji, ki jih je ustanovila država, če je v aktu o zavarovanju tako

določeno,

13. sodeluje v postopku izbire koncesionarja iz 43. člena tega zakona,
14. pripravlja strokovne predloge rdečih seznamov,
15. izvaja strokovne naloge na področju ohranjanja narave v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi,
16. daje strokovna mnenja in soglasja s področja ohranjanja narave,
17. sodeluje pri izvajanju in izvaja ukrepe varstva sestavin biotske raznovrstnosti na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih.

(2) Zavod opravlja na podlagi javnega pooblastila te naloge:

1. pripravlja naravovarstvene smernice,
2. upravlja baze podatkov o naravnih vrednotah in sestavinah biotske raznovrstnosti,
3. daje mnenje iz 97., 104. in 153. člena tega zakona,
4. skrbi za enotnost strokovnih metod in postopkov na področju ohranjanja narave,
5. izvaja strokovni nadzor nad izvajanjem naravovarstvenih nalog.

(3) Poleg nalog iz prejšnjih odstavkov opravlja zavod tudi te naloge:

1. strokovno pomaga lastnikom naravnih vrednot in lastnikom zemljišč na zavarovanih območjih,
2. sodeluje pri pripravi izobraževalnih programov o ohranjanju narave na vseh ravneh izobraževanja,
3. skrbi za ozaveščanje javnosti o pomenu ohranjanja narave.

(4) S soglasjem ustanovitelja lahko opravlja zavod tudi druge naloge.

120. člen (organi)

Organi zavoda so svet zavoda, direktor zavoda, strokovni svet zavoda in strokovni vodja zavoda.

121. člen (svet zavoda)

(1) Svet zavoda sestavljajo predstavniki ustanovitelja, delavcev zavoda in uporabnikov.

(2) Svet zavoda sprejema statut zavoda, programe dela, finančni načrt in zaključni račun ter splošne akte, za katere je tako določeno v statutu, in opravlja nadzor nad upravljanjem in poslovanjem zavoda.

(3) Statut zavoda se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(4) Podrobnejše naloge in sestava sveta zavoda se določijo s statutom.

122. člen (direktor zavoda)

(1) Direktor zavoda organizira in vodi delo ter poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost dela zavoda.

(2) Direktorja zavoda imenuje in razrešuje vlada.

123. člen

(strokovni svet)

(1) Strokovni svet zavoda je kolegijski strokovni organ zavoda, ki obravnava strokovna vprašanja in predlaga rešitve in priporočila.

(2) Strokovni svet vodi strokovni vodja.

(3) Število članov, podrobnejša sestava sveta, način oblikovanja in naloge se določijo s statutom zavoda v skladu s tem zakonom.

124. člen (strokovni vodja)

(1) Strokovni vodja vodi strokovno delo zavoda in odgovarja za strokovnost dela zavoda.

(2) Strokovnega vodjo imenuje svet zavoda na podlagi javnega razpisa in po predhodno pridobljenem mnenju ministrstva.

128. člen (odgovornosti ustanovitelja za obveznosti zavoda)

(1) Ustanovitelj odgovarja za obveznosti zavoda, ki jih zavod prevzema v skladu z letnim programom dela in finančnim načrtom, do višine vrednosti nepremičnega premoženja, ki ga upravlja zavod.

(2) Zavod vsako leto pripravi program dela, finančni načrt in zaključni račun zavoda ter jih predloži ustanovitelju v soglasje.

130. člen (upravljavci)

(1) Zavarovano območje upravlja upravljavci zavarovanega območja v skladu s tem zakonom in z aktom o zavarovanju.

(2) S širšim zavarovanim območjem lahko upravlja javni zavod ali se za upravljanje podeli koncesija.

(3) Za upravljanje ožjega zavarovanega območja se lahko podeli koncesija ali ga upravlja ustanovitelj neposredno.

(4) Koncesija se podeli fizični ali pravni osebi na podlagi določb o podeljevanju koncesij iz zakona, ki ureja gospodarske javne službe.

(5) Za ustanovitev in delovanje javnega zavoda se uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavode, če ni s tem zakonom določeno drugače.

131. člen (sodelovanje lokalnih skupnosti pri upravljanju)

(1) Lokalne skupnosti, ki so na zavarovanem območju, ki ga je ustanovila država, sodelujejo pri upravljanju zavarovanega območja in dajejo mnenje k izboru koncesionarja za upravljanje zavarovanega območja.

(2) Če upravlja zavarovano območje javni zavod, imajo lokalne skupnosti v svetu javnega zavoda svoje predstavnike.

(3) Število predstavnikov lokalnih skupnosti se določi v aktu o ustanovitvi javnega zavoda.

(4) Če upravlja zavarovano območje koncesionar, se sodelovanje lokalnih skupnosti pri upravljanju zavarovanega območja zagotovi z ustanovitvijo posebnega odbora za zavarovano območje.

(5) Odbor iz prejšnjega odstavka ustanovi minister, ki določi število članov odbora, ki mora biti liho, in imenuje predsednika odbora ter polovico članov odbora. Polovico članov odbora imenujejo lokalne skupnosti, ki so na zavarovanem območju.

(6) Odbor spremlja upravljanje zavarovanega območja, obravnava upravljavski načrt in letne načrte uravljavca ter daje mnenja in predloge v zvezi z upravljanjem zavarovanega območja.

(7) Koncesionar zagotavlja administrativne in druge pogoje za delo odbora.

133. člen **(naloge upravljanja zavarovanih območij)**

(1) Upravljavec zavarovanega območja opravlja varstvene, strokovne, nadzorne in upravljalne naloge na zavarovanem območju.

(2) Upravljavec opravlja kot javno službo te naloge:

1. pripravlja predlog načrta upravljanja;
2. sprejema letni program dela na podlagi načrta upravljanja in opravlja oziroma skrbi za opravljanje v načrtu določenih nalog;
3. sodeluje z lokalnimi skupnostmi pri doseganju namena zavarovanja in zastavljenih ciljev varstva in razvoja zavarovanih območij;
4. stalno spremlja in analizira stanje narave in naravnih vrednot na zavarovanem območju;
5. upravlja nepremičnine, ki so v lasti ustanovitelja na zavarovanem območju, za potrebe upravljanja, če je v aktu o zavarovanju tako določeno;
6. sodeluje z zavodom pri pripravi naravovarstvenih smernic za del, ki se nanaša na zavarovano območje;
7. izvaja varstvene ukrepe na zavarovanem območju;
8. sklepa pogodbe za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju iz 47. člena tega zakona;
9. sklepa pogodbe o skrbništvu nad naravnimi vrednotami na zavarovanem območju iz 48. člena tega zakona;
10. usklajuje in spremlja izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem;
11. skrbi za vzdrževanje, obnavljanje in varovanje naravnih vrednot na zavarovanem območju;
12. skrbi za predstavljanje zavarovanega območja;
13. sodeluje z lastniki zemljišč na zavarovanem območju, jim strokovno pomaga in svetuje;
14. pripravlja in vzdržuje poti in označbe ter drugo infrastrukturo, ki je namenjena obisku zavarovanega območja;
15. vodi obiskovalce po zavarovanem območju;
16. zagotavlja dostop do informacij o zavarovanem območju.

(3) Na podlagi javnega pooblastila izvaja upravljavec neposredni nadzor na zavarovanem območju in upravlja z bazami podatkov, ki se nanašajo na zavarovano območje, v skladu s

tem zakonom.

(4) Ne glede na določbi drugega in tretjega odstavka tega člena se lahko v aktu o zavarovanju določi, da opravlja upravljavec samo nekatere naloge iz drugega in tretjega odstavka tega člena, če je s tem izpolnjen namen, zaradi katerega je bilo območje zavarovano.

151. člen (inšpekcijski nadzor)

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov oziroma ukrepov, izdanih na njegovi podlagi, izvajajo inšpektorji, pristojni za ohranjanje narave in lovski inšpektorji, če se določbe nanašajo na živalske vrste.

(2) Uresničevanje določb tega zakona in predpisov ter ukrepov, izdanih na njegovi podlagi, ki se nanašajo na delovna področja drugih ministrstev, nadzorujejo tudi inšpektorji, pristojni za nadzor teh delovnih področij, v skladu z zakonom.

(3) Za inšpektorja iz prvega odstavka tega člena je lahko imenovana oseba, ki poleg splošnih pogojev za delo v državni upravi izpolnjuje še naslednje pogoje: da ima ustrezno visokošolsko izobrazbo in najmanj pet let delovnih izkušenj na področju varstva naravnih dobrin ali varstva naravnih vrednot ter opravljen izpit za inšpektorja.

152. člen (nadzor carinskih organov)

(1) Carinski organi imajo pri nadzoru izvajanja določb tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov in ukrepov v zvezi z uvozom, izvozom in tranzitom rastlin in živali ter drugega blaga na podlagi tega zakona naslednja pooblastila:

1. odrediti zaseg ali odvzem živali, če se z njimi ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, in njihovo izročitev zatočišču,
2. odrediti zaseg ali odvzem rastlin, če se z njimi ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi,
3. odrediti zaseg ali odvzem drugega blaga, če se z njim ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi,
4. predlagati uvedbo postopka zaradi prekrška oziroma v skladu s 161. členom tega zakona izreči mandatno kazen.

(2) Pritožba zoper odločbo, ki jo izda pristojni carinski organ v primerih iz prejšnjega odstavka, ne zadrži njene izvršitve.

(3) Zasežene oziroma odvzete stvari iz prvega odstavka tega člena so carinsko blago in se z njimi ravna v skladu s carinskimi predpisi.

153. člen (ukrepi)

(1) Inšpektor iz 151. člena tega zakona ima poleg pooblastil, ki jih ima po splošnih predpisih, če ugotovi, da so kršene določbe tega zakona, predpisov oziroma aktov, izdanih na njihovi podlagi, še pooblastilo nadzirati izkoriščanje ali rabo naravnih vrednot in sestavin biotske raznovrstnosti glede njihove usklajenosti z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi in pristojnosti:

1. določiti vzpostavitev naravnih vrednot ali sestavin biotske raznovrstnosti v prejšnje stanje, odpravo škode oziroma sanacijo na stroške povzročitelja, v skladu s predhodno pridobljenim strokovnim mnenjem zavoda;
2. določiti prepoved izvajanja posega ali opravljanja dejavnosti, ki se izvaja v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi;
3. določiti prepoved izvajanja posega, če se poseg izvaja brez naravovarstvenega soglasja oziroma v nasprotju z naravovarstvenim soglasjem;
4. določiti zaseg predmetov, s katerimi je bil povzročen prekršek po tem zakonu;
5. določiti zaseg predmetov, ki so nastali s storitvijo prekrška po tem zakonu;
6. določiti zaseg ali odvzem živali, če se z njimi ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, in njihovo izročitev zatočišču;
7. določiti zaseg ali odvzem rastlin, če se z njimi ravna v nasprotju z določbami tega zakona in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, in njihovo uničenje, izročitev ali prodajo;
8. določiti druge ukrepe v skladu s tem zakonom ali na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

(2) Pritožba zoper odločbo, ki jo izda pristojni inšpektor v primerih iz prejšnjega odstavka, ne zadrži njene izvršitve.

(3) Če inšpektor pri izvajanju inšpekcijskega nadzora po tem zakonu naleti na fizični odpor ali če tak odpor lahko utemeljeno pričakuje, lahko zahteva pomoč policije.

(4) Minister določi pogoje in način ravnanja s stvarmi iz 4. do vključno 6. točke prvega odstavka tega člena.

155. člen **(neposredni nadzor)**

(1) Neposredni nadzor v naravi nad spoštovanjem prepovedi tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov izvajajo poleg inšpektorjev tudi naravovarstveni nadzorniki.

(2) Naloge neposrednega nadzora so:

1. neposredno spremljanje stanja;
2. nadzor nad izvajanjem varstvenih režimov;
3. ugotavljanje dejanskega stanja pri kršitvah prepovedi iz tega zakona in na njegovi podlagi sprejetih predpisov ter obveščanje pristojnih inšpekcijskih organov;
4. opozarjanje oseb na varstvene režime zaradi preprečevanja kaznivih ravnanj.

(3) Naloge iz 2., 3. in 4. točke prejšnjega odstavka se opravljajo na podlagi javnega pooblastila.

(4) Naloge iz drugega odstavka tega člena opravljajo naravovarstveni nadzorniki, ki so za to delo posebej usposobljeni in imajo pooblastilo po tem zakonu.

(5) Naravovarstveni nadzornik ima službeni znak in izkaznico ter predpisano uniformo.

(6) Naravovarstveni nadzornik ima pravico od osebe, ki ne spoštuje določb tega zakona, zahtevati in dobiti na vpogled osebno izkaznico ali javno listino, s katero se dokazuje istovetnost te osebe. Naravovarstveni nadzornik lahko tudi fotodokumentira potek kršitve in kršilca pri storitvi kaznivega ravnanja.

(7) O sumu kaznivega dejanja mora naravovarstveni nadzornik takoj obvestiti policijo, navesti vsa znana dejstva in dokaze ter izročiti dokaze, ki jih je pridobil.

(8) Naravovarstveni nadzornik ima pravico takoj na kraju samem izreči, izterjati ali izdati plačilni nalog za denarno kazen od tistih, ki jih zaloti pri prekršku iz 1., 4., 5., 6. in 7. točke prvega odstavka 161. člena tega zakona.

156. člen **(izvajalci neposrednega nadzora)**

(1) Neposredni nadzor na zavarovanih območjih zagotavljajo upravljavci zavarovanih območij.

(2) Neposredni nadzor zunaj zavarovanih območij zagotavlja ministrstvo.

(3) Osebe javnega prava, ki so ustanovljene z namenom usmerjanja trajnostnega gospodarjenja naravnih dobrin, zagotavljajo neposredni nadzor na območjih teh dobrin.

(4) Osebe iz prejšnjih treh odstavkov zagotavljajo izvajanje naravovarstvenega nadzora s sklenitvijo delovnih ali drugih ustreznih pogodb z naravovarstvenimi nadzorniki v skladu z zakonom.

(5) Ministrstvo predpiše načine in pogoje za organizacijsko, vsebinsko ter teritorialno usklajeno izvajanje naravovarstvenega nadzora.

160. člen **(prekrški)**

(1) Z denarno kaznijo od 1.000.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če iztrebi rastlinsko ali živalsko vrsto (prvi odstavek 14. člena);
2. če zniža število rastlin ali živali posameznih populacij, zoža njihove habitate ali poslabša življenjske razmere do take mere, da postane vrsta ogrožena (drugi odstavek 14. člena);
3. če namerno, brez opravičljivega razloga uniči ali poškoduje habitate populacij rastlinskih ali živalskih vrst (četrti odstavek 14. člena);
4. če posega v naravo v nasprotju s predpisanim načinom in pogoji (drugi odstavek 15. člena);
5. če ne rabi rastlin ali živali v skladu s predpisanimi pogoji (drugi odstavek 16. člena);
6. če rabi rastline ali živali, ki jih je prepovedano rabiti, ali jih rabi v nasprotju s predpisano omejitvijo rabe (tretji odstavek 16. člena);
7. če naseli rastline ali živali tujerodnih vrst brez dovoljenja (drugi in tretji odstavek 17. člena);
8. če goji živali domorodnih ali tujerodnih vrst brez dovoljenja (prvi odstavek 21. člena);
9. če ravna v nasprotju z varstvenim režimom, ki ga za rastlinske ali živalske vrste, ki so varovane na podlagi ratificiranih mednarodnih pogodb, predpiše vlada (prvi odstavek 26. člena);
10. če ravna v nasprotju s predpisanimi smernicami za ohranitev ugodnega stanja vrste (tretji odstavek 26. člena);
11. če upravlja gensko banko brez pooblastila ministra (tretji odstavek 29. člena);
12. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja pri odvzemu biološkega materiala iz narave ali z biološkim materialom v genskih bankah (šesti odstavek 29. člena);
13. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja pri odvzemu genskega materiala iz narave (četrti odstavek 30. člena);
14. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja, varstvenimi režimi ali razvojnimi usmeritvami za ohranitev ekološko pomembnih območij (peti odstavek 32. člena);
15. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja, varstvenimi režimi ali razvojnimi usmeritvami za ohranitev posebnih varstvenih območij (tretji odstavek 33. člena);

16. če ravna z naravno vrednoto v nasprotju s predpisanimi varstvenimi ali razvojnimi usmeritvami (tretji odstavek 37. člena);
17. če ravna z naravno vrednoto tako, da ogrozi njen obstoj (drugi odstavek 40. člena);
18. če uredi naravno vrednoto za ogledovanje in obiskovanje brez dovoljenja (prvi odstavek 42. člena);
19. če brez koncesije rabi naravno vrednoto (prvi odstavek 43. člena);
20. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja, varstvenimi režimi ali razvojnimi usmeritvami zavarovane naravne vrednote (drugi odstavek 49. člena);
21. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja ali varstvenimi režimi začasno zavarovane naravne vrednote (tretji odstavek 50. člena);
22. če ravna v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja in varstvenimi režimi na zavarovanem območju (prvi odstavek 53. člena);
23. če izvaja posege in dejavnosti v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja ali z načrtom upravljanja (prvi odstavek 54. člena);
24. če ravna z minerali ali fosili v nasprotju s predpisanimi pravili ravnanja (73. člen);
25. če odvzame iz narave minerale ali fosile, ki so zavarovani, brez dovoljenja (drugi odstavek 75. člena);
26. če brez dovoljenja odvzame iz narave minerale ali fosile zaradi dajanja v promet (tretji odstavek 76. člena);
27. če uporablja pri odvzemu mineralov ali fosilov iz narave prepovedane načine ali sredstva (prvi odstavek 77. člena);
28. če uporabi prepovedane načine ali sredstva v nasprotju z dovoljenjem (drugi odstavek 77. člena);
29. če ne prijavi raziskovanja (prvi odstavek 78. člena);
30. če raziskuje nahajališča mineralov in fosilov v nasprotju z dovoljenjem (tretji odstavek 78. člena);
31. če ravna v nasprotju s predpisanim varstvenim režimom za ogrožene rastlinske ali živalske vrste (prvi odstavek 81. člena);
32. če izvaja poseg v naravo brez predpisanega dovoljenja (tretji odstavek 104. člena);
33. če izvaja poseg v naravo v nasprotju z dovoljenjem za poseg v naravo (prvi odstavek 104. člena);
34. če izvaja poseg v prostor v nasprotju z naravovarstvenim soglasjem (tretji odstavek 105. člena);
35. če izvaja poseg v prostor za katerega ni pridobil naravovarstvenega soglasja (prvi odstavek 105. člena).

(2) Z denarno kaznijo od 250.000 do 5.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi posameznik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

(3) Z denarno kaznijo od 50.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z denarno kaznijo od 30.000 do 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Policist lahko takoj na kraju samem izreče, izterja ali izda plačilni nalog za denarno kazen 50.000 tolarjev posamezniku, ki ga zaloti pri dejanju samem, zaradi prekrška iz 3. in 29. točke prvega odstavka tega člena.

(6) Naravovarstveni nadzornik, pristojni inšpektor, carinik ali policist lahko v okviru pristojnosti za nadzor tega zakona pred podajo predloga za uvedbo postopka o prekršku zasežejo

oziroma odvzamejo predmete, ki so uporabljeni za prekršek ali namenjeni za prekršek ali so nastali s prekrškom.

(7) Naravne vrednote, ki jih posameznik pridobi s storitvijo prekrška, se zasežejo in vrnejo lastniku ali upravljavcu zavarovanega območja.

161. člen (prekrški)

(1) Z denarno kaznijo od 600.000 do 8.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba:

1. če namerno, brez opravičljivega razloga ubije, poškoduje ali vznemiri rastline ali živali (tretji odstavek 14. člena);
2. če ne obvesti ministrstva o nameravani doselitvi rastlin ali živali tujerodnih vrst (drugi odstavek 18. člena);
3. če doseli rastline ali živali tujerodnih vrst, ki jih je prepovedano doseliti (četrti odstavek 18. člena);
4. če zadržuje živali domorodnih ali tujerodnih vrst v ujetništvu v neustreznih bivalnih razmerah in brez ustrezne oskrbe (prvi odstavek 19. člena);
5. če ne obvesti ministrstva o pridobitvi živali v predpisanem roku (drugi odstavek 19. člena);
6. če zadržuje živali domorodnih ali tujerodnih v ujetništvu z namenom prikazovanja javnosti brez dovoljenja (prvi odstavek 20. člena);
7. če trgovec z živalmi ne zagotovi predpisanih bivalnih razmer in ustrezne oskrbe ali ne vodi predpisanih evidenc (prvi odstavek 23. člena);
8. če ravna v nasprotju s pravili varstva rastlinskih in živalskih vrst, ki jih predpiše vlada (24. člen);
9. če izvozi, uvozi ali poskuša uvoziti ali izvoziti rastline ali živali, njihove dele ali izdelke iz njih brez dovoljenja ministra (prvi odstavek 25. člena);
10. če izvaja ali poskuša izvajati tranzit rastlin ali živali, njihovih delov ali izdelkov iz njih brez dovoljenja ministra, če je dovoljenje predpisano (prvi odstavek 25. člena);
11. če ravna v nasprotju s predpisanimi smernicami za ohranitev ugodnega stanja habitatnih tipov (četrti odstavek 31. člena);
12. če ravna v nasprotju s predpisanimi smernicami za ohranitev biotske raznovrstnosti (peti odstavek 35. člena);
13. če ravna v nasprotju s predpisanimi načini in pogoji poseganja v naravo (drugi odstavek 36. člena);
14. če ne prijavi najdbe minerala ali fosila (prvi odstavek 74. člena);
15. če v zvezi z najdbo minerala ali fosila ne ravna na predpisan način (74. člen);
16. če ne vodi predpisanih evidenc ali jih ne vodi na predpisan način (četrti in peti odstavek 76. člena);
17. če oseba, ki je raziskovala, ne izroči zahtevane dokumentacije po končanem raziskovanju (peti odstavek 78. člena);
18. če izvozi ali poskuša izvoziti mineral ali fosil brez dovoljenja ministra (prvi odstavek 79. člen);
19. če izvozi ali poskuša izvoziti mineral ali fosil, ki ga je prepovedano izvoziti (drugi odstavek 79. člena);
20. če ravna v nasprotju s predpisanim varstvenim režimom za varstvo izjemnega osebk, populacije ali njihovega habitata (82. člen).

(2) Z denarno kaznijo od 150.000 do 4.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi posameznik, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti.

(3) Z denarno kaznijo od 40.000 do 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z denarno kaznijo od 20.000 do 140.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi posameznik, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(5) Pristojni inšpektor ali naravovarstveni nadzornik lahko takoj na kraju samem izreče, izterja ali izda plačilni nalog za denarno kazen 30.000 tolarjev posamezniku, ki ga zaloti pri dejanju samem, zaradi prekrška iz 1., 4., 5., 6. in 7. točke prvega odstavka tega člena.

(6) Policist lahko takoj na kraju samem izreče, izterja ali izda plačilni nalog za denarno kazen 30.000 tolarjev posamezniku, ki ga zaloti pri dejanju samem, zaradi prekrška iz 1. točke prvega odstavka tega člena.

(7) Carinik lahko takoj na kraju samem izreče, izterja ali izda plačilni nalog za denarno kazen 30.000 tolarjev posamezniku, ki ga zaloti pri dejanju samem, zaradi prekrška iz 9., 10., 18. in 19. točke prvega odstavka tega člena.

(8) Naravovarstveni nadzornik, pristojni inšpektor, carinik ali policist lahko v okviru pristojnosti za nadzor tega zakona pred podajo predloga za uvedbo postopka o prekršku zasežejo oziroma odvzamejo predmete, ki so uporabljeni za prekršek ali namenjeni za prekršek ali so nastali s prekrškom.

(9) Naravne vrednote, ki jih posameznik pridobi s storitvijo prekrška, se zasežejo in vrnejo lastniku ali upravljavcu zavarovanega območja.

2. ZAKON O REGIJSKEM PARKU ŠKOCJANSKE JAME (Uradni list RS, št. 57/96, 7/99 – ZVKD in 110/02 – ZGO-1)

27. člen

Izvajanje prepovedi, ki so določene na območju parka, neposredno nadzoruje nadzorna služba, ki je organizirana v javnem zavodu.

Naloge nadzorne službe so:

- neposredno spremljanje stanja v parku in v vplivnem območju parka;
- stalen nadzor nad izvajanjem varstvenih režimov v parku;
- ugotavljanje dejanskega stanja pri kršitvah prepovedi iz tega zakona ter obveščanje pristojnih inšpektoratov;
- izrekanje denarnih kazni v primerih iz 34. člena tega zakona.

Naloge iz prejšnjega odstavka opravljajo naravovarstveni nadzorniki, ki so za opravljanje tega dela posebej usposobljeni.

Naravovarstveni nadzornik ima službeni znak in legitimacijo.

Naravovarstveni nadzornik ima v zvezi z opravljanjem nadzorstva po tem zakonu pravico legitimirati osebe.

Podrobnejše določbe o organizaciji in delu nadzorne službe se opredelijo v statutu javnega zavoda v skladu z aktom o njegovi ustanovitvi in s tem zakonom.

34. člen

Z denarno kaznijo 20.000 tolarjev, ki se izterja na kraju prekrška, se kaznuje za prekršek pravna oseba ali posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, če ravna v nasprotju s prepovedjo iz 14., 16., 22. in 23. točke prvega odstavka 9. člena in v nasprotju s prepovedjo iz 5., 6., 8. in 9. točke prvega odstavka 10. člena tega zakona.

Z denarno kaznijo 10.000 tolarjev, ki se izterja na kraju prekrška, se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe ali posameznik, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

Denarno kazen iz prvega in drugega odstavka tega člena izterjajo takoj na kraju samem pristojni republiški inšpektor, policist ali naravovarstveni nadzornik.

3. ZAKON O VARSTVU PODZEMNIH JAM (Uradni list RS, št. 2/04 in 61/06-ZDru-1)

33. člen (obnovitev)

(1) Jama, ki je onesnažena ali poškodovana, se lahko obnovi na način in pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja ohranjanje narave.

(2) Če povzročitelja ali povzročiteljice (v nadaljnjem besedilu: povzročitelj) onesnaženosti ali poškodovanja ni mogoče ugotoviti, nosi stroške obnovitve jame, za katero je podeljena koncesija, koncesionar.

4. ZAKON O DIVJADI IN LOVSTVU (Uradni list RS, št. 16/04, 120/06 – Odl. US, 17/08)

54. člen (odgovornost za škodo od divjadi in zavarovanih vrst prostoživečih sesalcev in ptic)

(1) Republika Slovenija ni odgovorna za škodo, ki jo povzroči divjad, razen v primerih, določenih s tem zakonom.

(2) Za škodo, ki jo povzroči divjad iz 38. člena tega zakona v lovišču ali v lovišču s posebnim namenom na kmetijskih in gozdnih kulturah, odgovarja upravljavec ne glede na krivdo (objektivna odgovornost).

(3) Za škodo, ki jo povzroči jelenjad ali divji prašiči v obmejnih loviščih ali loviščih s posebnim namenom na kmetijskih in gozdnih kulturah, odgovarja upravljavec. Za škodo, ki presega 50 odstotkov letnega prihodka od prodane divjačine v primeru, da je upravljavec izpolnil letni načrt lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom, odgovarja Republika Slovenija. Potrebna sredstva za plačilo teh škod zagotavlja ministrstvo, pristojno za divjad in lovstvo.

(4) Za škodo, ki je nastala na nelovnih površinah iz 10. člena tega zakona od divjadi ali zaradi lova, je odgovoren upravljavec, če je nastala po njegovi krivdi (krivdna odgovornost), sicer pa Republika Slovenija.

(5) Za škodo, ki jo povzročijo zavarovane vrste prostoživečih sesalcev in ptic, kot jih opredeljuje zakon, ki ureja ohranjanje narave, odgovarja Republika Slovenija, ne glede na krivdo (objektivna odgovornost).

(6) Za škodo na divjadi, povzročeno na način iz šestega odstavka 52. člena tega zakona, je odgovoren tisti, ki je ravnal namenoma ali iz malomarnosti (krivdna odgovornost).

(7) Za škodo na divjadi in na vozilu, ki jo povzroči trk divjadi in premikajočega se vozila odgovarja:

- voznik vozila, v kolikor se ugotovi, da ni vozil v skladu s predpisi,
- upravljavec lovišča, v kolikor se ugotovi, da je škoda nastala zaradi dejanj upravjavca,
- upravljavec za škodo na divjadi in voznik za škodo na vozilu, v kolikor sta oba storila vse potrebno, da do škode ne bi prišlo.

(8) Za škodo, povzročeno z izvrševanjem lova s strelnim orožjem, odgovarja upravljavec, ne glede na krivdo (objektivna odgovornost). Za ostalo škodo nastalo pri izvrševanju lova in upravljanja z loviščem ali loviščem s posebnim namenom, ima oškodovanec pravico neposredno uveljavljati škodo od povzročitelja. Za izplačano odškodnino veljajo določila o odgovornosti delodajalcev po obligacijskem zakonu.

5. ZAKON O TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU (Uradni list RS, št. 52/10)

53. člen

(letni program dela in letni finančni načrt)

(1) Javni zavod na podlagi sprejetega načrta upravljanja sprejme svoj finančno ovrednoteni letni program dela.

(2) S programom dela se podrobneje določijo terminski in finančni načrt izvedbe naravovarstvenih, razvojnih in drugih nalog iz programa izvajanja načrta upravljanja, način sodelovanja s prebivalci narodnega parka ter parkovnimi lokalnimi skupnostmi in načini svetovanja pri opravljanju dejavnosti, ki omogočajo trajnostni razvoj v narodnem parku, ter program odkupa, zakupa, najema ali zamenjave zemljišč, ki so v narodnem parku v zasebni lasti.

(3) Javni zavod pošlje program dela in finančni načrt po sprejemu na svetu zavoda ministrstvu, ki ga predloži Vladi v potrditev.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o ohranjanju narave naj Državni zbor RS obravnava po skrajšanem postopku, ker gre za manj zahtevne spremembe in dopolitve zakona, ki glede na obstoječo ureditev ne pomenijo pomembnega systemskega posega. Temeljni namen predlaganih sprememb zakona o ohranjanju narave je odpraviti administrativne ovire za zagotovitev boljšega zakonodajnega okolja, pri čemer ostaja stopnja varovanja ustavno javnega interesa varstva naravne dediščine na enaki ravni.

Predlagane spremembe in dopolitve zakona uvajajo rešitve, katerih posledica bo razbremenitev več ravni odločanja na različnih ravneh zakona. Uvedba predlaganih rešitev bo pomenila dolgoročno poenostavitev oziroma zmanjšanje števila postopkov, odpravljajo se administrativne ovire, ki so bile zaznane v praksi, ter opravljajo se uskladitve z drugo systemsko zakonodajo ter postopki in ena manjša uskladitev z evropskimi predpisi.

Področje urejanja vožnje z vozili na motorni pogon v naravnem okolju je sicer obsežnejše, vendar gre v tem primeru za že veljavno ureditev na nivoju podzakonskega predpisa, to je Uredbe o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/95, 28/95 in 35/01), ki se samo posodablja in dviguje na zakonski nivo, zaradi česar so tudi v tem primeru podani razlogi za skrajšani postopek.

VI. PRILOGE

Osnutek Pravilnika o vodenju evidence območij, ki so pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti, registra naravnih vrednot in zbirk podatkov, potrebnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot

Na podlagi petega odstavka 34., šestega odstavka 39. in 110. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, [61/06](#) - ZDru-1 in [8/10](#) - ZSKZ-B) ter v zvezi s 4. in 5. členom Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije (Uradni list RS, št. [8/10](#)) izdaja minister za kmetijstvo in okolje

P R A V I L N I K

o vodenju evidence območij, ki so pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti, registra naravnih vrednot in zbirk podatkov, potrebnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina pravilnika)

(1) Ta pravilnik podrobneje določa vsebino in način vodenja evidence območij, ki so pomembna za ohranjanje biotske raznovrstnosti, vsebino in način vodenja registra naravnih vrednot ter vsebino in način vodenja zbirk podatkov, potrebnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot.

(2) S tem pravilnikom se urejajo:

- a) evidenca območij, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti:
 - evidenca posebnih varstvenih območij (območja Natura 2000) (v nadaljnjem besedilu: območja Natura),
 - evidenca ekološko pomembnih območij,
- b) register naravnih vrednot in
- c) zbirka podatkov o:
 - sestavinah biotske raznovrstnosti in
 - naravnih vrednotah.

(3) Evidence iz točke a drugega odstavka prejšnjega člena se v tem pravilniku vodijo kot registri, zbirka iz točke b drugega odstavka prejšnjega člena pa kot zbirka. Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, se uporabijo za potrebe upravljanja osrednjega portala za dostop do infrastrukture za prostorske informacije.

2. člen (pomen izrazov)

V tem pravilniku uporabljeni izrazi pomenijo:

- 1. strokovna podlaga je del strokovnega predloga oziroma izhodišč, ki ima podatkovno oziroma prostorsko komponento za:

- določitev statusa naravnih vrednot in razvrstitve naravnih vrednot v naravne vrednote državnega in naravne vrednote lokalnega pomena ter za ukrepe varstva naravnih vrednot lokalnega in državnega pomena,
 - ustanovitev zavarovanega območja,
 - določitev ekološko pomembnih območij in ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti na njih,
 - določitev območij Natura in ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti na njih,
 - določitev ukrepov varstva sestavin biotske raznovrstnosti in
 - načrt upravljanja zavarovanega območja;
2. razloženi prikaz je prikaz podatkovnih oziroma prostorskih komponent, ki temelji na posamičnih podatkih iz zbirke podatkov o biotski raznovrstnosti ali zbirke podatkov o naravnih vrednotah in je izpeljan s strokovno razlago posamičnih podatkov ter prikazuje tudi vrednosti oziroma ocene, ki so pomembne za vrsto prikaza (npr. velikost populacije, oceno populacijskih nihanj);
3. zbirka prostorskih podatkov je eden ali več določljivih ali imenovanih in urejenih nizov prostorskih podatkov;
4. niz podatkov je skupek urejenih in določljivih skupin podatkov;
5. skupina podatkov je skupek urejenih in določljivih podatkov oziroma objektov (npr. posamezni poligon, ki omejuje območje);
6. upravljanje je izdelovanje, vzdrževanje in vodenje registrov in zbir.

II. REGISTER POSEBNIH VARSTVENIH OBMOČIJ, REGISTER EKOLOŠKO POMEBNIH OBMOČIJ IN REGISTER NARAVNIH VREDNOT

1. SKUPNA DOLOČBA

3. člen

(vodenje in vzdrževanje)

(1) Register območij Natura, register ekološko pomembnih območij in register naravnih vrednot (v nadaljnjem besedilu: registri) vodi Agencija Republike Slovenije za okolje (v nadaljnjem besedilu: agencija). Registri se prikazujejo tudi prek javnega vpogleda v register prostorskih podatkov.

(2) Podatki, ki se vpisujejo v registre, morajo biti v skladu z izvedbenimi pravili, ki določajo tehnične ureditve za medopravilnost zbirke prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki, sprejetimi na podlagi teme 9 priloge 1 Direktive 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE) (UL L št. 108 z dne 24. 5. 2007, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2007/2/ES).

(3) Registri se posodablajo v skladu s spremembami predpisov o določitvi območij in spremembami aktov, ki določajo ukrepe varstva naravnih vrednot. Posodobljeni podatki se v registre privzamejo iz zbirke podatkov, ki jih določa ta pravilnik.

2. VSEBINA

4. člen

(register območij Natura)

(1) Register območij Natura vsebuje za vsako posebno varstveno območje najmanj naslednje skupine podatkov:

- identifikacijsko številko, — ime območja Natura,
- mejo območja, ki je določena z geometrijo v vektorski obliki,
- površino območja v hektarjih,

- rastlinske vrste, živalske vrste oziroma habitatne tipe, zaradi katerih je bilo določeno območje Natura , pri čemer so posebej označene prednostne vrste in prednostni habitatni tipi,
- navedbo akta o določitvi območja in akt o določitvi območja,
- varstvene cilje in pravila ravnanja, ki jih določa akt o določitvi območij,
- ukrepe varstva, določene s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, in
- podatke o zavarovanih območjih, ki so bila ustanovljena zaradi varstva območja Natura, v obsegu, kakor ga določa drugi odstavek 7. člena tega pravilnika, in
- varstvene usmeritve in pravila ravnanja, ki jih določa akt o določitvi območja, vključno z ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

(2) Register iz prejšnjega odstavka vključuje tudi potencialna posebna ohranitvena območja in območja, ki po mnenju Evropske komisije izpolnjujejo pogoje za status posebnega območja varstva, vključno z zavarovanji za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

(3) Pri podatkih iz tega člena se v okviru tega registra vodijo tudi podatki, zaradi katerih je bilo določeno območje Natura.

5. člen **(register ekološko pomembnih območij)**

(1) Register ekološko pomembnih območij vsebuje za vsako ekološko pomembno območje najmanj naslednje skupine podatkov:

- identifikacijsko številko in ime ekološko pomembnega območja,
- mejo območja, ki je določena z geometrijo v vektorski obliki,
- površino območja v hektarjih,
- navedbo akta o določitvi območja in akt o določitvi območja in
- varstvene usmeritve in pravila ravnanja, ki jih določa akt o določitvi območja, vključno z ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

(2) Pri podatkih iz prejšnjega odstavka se v okviru tega registra vodijo tudi podatki, zaradi katerih je bilo določeno ekološko pomembno območje.

6. člen **(register naravnih vrednot)**

(1) Register naravnih vrednot vsebuje za vsako naravno vrednoto najmanj naslednje skupine podatkov:

- identifikacijsko številko, vključno s posebnimi oznakami,
- ime naravne vrednote,
- razvrstitev na naravno vrednoto državnega ali lokalnega pomena,
- kratko oznako naravne vrednote,
- opredelitev zvrsti naravne vrednote,
- geografsko opredelitev lokacije naravne vrednote s koordinatami v državnem koordinatnem sistemu,
- lokacijo oziroma mejo naravne vrednote, ki je določena z geometrijo v vektorski obliki, in površino naravne vrednote v hektarjih,
- navedbo akta o določitvi območja in akt o določitvi območja,
- pravila ravnanja, ki jih določa akt o določitvi naravnih vrednot, ter podatek o zavarovanju in
- pri podzemnih jamah tudi opredelitev režima vstopa.

(2) V register iz prejšnjega odstavka se vpisujejo tudi podatki o zavarovanju naravnih vrednot. Podatki o zavarovanju vsebujejo naslednje skupine podatkov:

- ime zavarovanega območja,
- vrsto zavarovanega območja,
- ustanovitelja zavarovanega območja,
- lokacijo oziroma mejo zavarovanega območja, ki je določena z geometrijo v vektorski obliki,
- status zavarovanega območja,
- varstvena območja v zavarovanih območjih in njihove meje (določeno z geometrijo v vektorski obliki), kadar je to ustrezno,
- vplivno območje zavarovanega območja,
- površino zavarovanega območja in posamičnega varstvenega območja v hektarjih,
- upravljavca zavarovanega območja,
- navedbo akta o določitvi zavarovanega območja in akt o določitvi območja,
- varstvene režime in pravila ravnanja, določena z aktom o določitvi zavarovanega območja, in
- površino vplivnega območja.

(3) V registru naravnih vrednot se ne glede določbe tretjega odstavka 3. člena tega pravilnika podatki o naravnih vrednotah lahko spremenijo neposredno, če se s spremembo odpravi očitna napaka, in sicer v primerih, kadar se:

- odpravi tipkarska ali slovnična napaka;
- v imenu naravne vrednote ali v kratki oznaki naravne vrednote nadomesti napačna navedba vrste, tipa ali števila naravnih pojavov s pravilno;
- nadomesti napačna navedba smeri neba s pravilno;
- nadomesti napačni vrstni red zvrsti ali uporaba oklepaja v navedbah zvrsti s pravilnimi;
- nadomestijo napačne koordinate lege naravne vrednote z natančnimi in pravilnimi, določenimi z novimi tehničnimi pripomočki, ali pri koordinatah centroidov z upoštevanjem poenotenega samodejnega izračuna;

(4) Predlog sprememb podatkov o naravnih vrednotah iz prejšnjega odstavka tega pravilnika izvede agencija na podlagi predloga zavoda.

(5) Agencija javno objavi obvestilo o izvedenih spremembah podatkov in pred vsako spremembo podatkov naredi arhivsko kopijo registra naravnih vrednot.

III. ZBIRKA PODATKOV O SESTAVINAH BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI IN ZBIRKA O NARAVNIH VREDNOTAH

1. SKUPNE DOLOČBE

7. člen (vsebina zbirke)

(1) Zbirka podatkov o sestavinah biotske raznovrstnosti in zbirka o naravnih vrednotah se vodita kot skupna zbirka (v nadaljnjem besedilu: zbirka podatkov).

(2) Zbirka podatkov vsebuje podatke o sestavinah biotske raznovrstnosti, ki so potrebni za ohranjanje biotske raznovrstnosti, in o naravnih vrednotah.

(3) Zbirka podatkov se vodi po nizih podatkov, ki vsebujejo najmanj s tem pravilnikom predpisane skupine podatkov.

8. člen (nizi podatkov)

Zbirka podatkov vsebuje naslednje nize podatkov:

- pojavljanje vrst,
- pojavljanje habitatnih tipov,
- strokovne podlage in razlage prikazov ter
- cone habitatov vrst oziroma habitatnih tipov območij Natura (v nadaljnjem besedilu: cone območij Natura), ki so urejene z uredbo, ki ureja območja Natura.

9. člen (vodenje in vzdrževanje)

(1) Zbirko podatkov o biotski raznovrstnosti in o naravnih vrednotah upravlja Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (v nadaljnjem besedilu: zavod), vanjo pa je v skladu s 13. členom Zakona o infrastrukturi za prostorske informacije (Uradni list RS, št. 8/10) možen javni vpogled.

(2) Osnovni format za podatke za vodenje niza podatkov pojavljanja vrst je določen v prilogi, ki je sestavni del tega pravilnika. Fizične in pravne osebe, ki zbirajo podatke v skladu s tretjim odstavkom tega člena, morajo ob začetku dejavnosti pridobiti od zavoda podrobnejši format.

(3) Fizične in pravne osebe, ki zbirajo podatke, ki so pomembni za vodenje zbirk podatkov, in je zbiranje podatkov in njihova obdelava financirana iz sredstev javne porabe ali sredstev samoupravnih interesnih skupnosti, morajo ob zaključku financiranja oziroma v vmesnih fazah financiranja oddati zbrane podatke oziroma dopustiti elektronski dostop do podatkov v formatu, določenem v skladu s prejšnjim odstavkom.

(4) Zbirka podatkov se vzdržuje na podlagi podatkov, pridobljenih od upravljavcev posameznih zbirk po tem odstavku:

- spremljanja stanja ohranjenosti narave, biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot (spremljanje ohranjenosti narave), ki ga zavod opravlja kot javno službo,
- spremljanja stanja okolja, ki ga zagotavljajo pristojna ministrstva neposredno ali prek javnega pooblastila, podeljenega javnemu zavodu,
- podatkov o rastlinskih in živalskih vrstah, njihovih življenjskih prostorih in ekosistemih, ki jih zbirajo izvajalci javnih služb na področju usmerjanja gospodarjenja z naravnimi viri,
- evidentiranja in vrednotenja delov narave, ki ju zavod opravlja kot javno službo,
- zbranih podatkov, katerih obdelava je financirana iz sredstev javne porabe ali sredstev samoupravnih interesnih skupnosti in so pomembni za vzpostavitev in vodenje v tem pravilniku navedenih zbirk podatkov in registrov,
- podatkov, pridobljenih na podlagi 168. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 - ZDru-1 in 8/10 - ZSKZ-B), in
- spremljanja in analiziranja stanja narave in naravnih vrednot na zavarovanih območjih, ki ju opravljajo njihovi upravljavci na podlagi javnega pooblastila.

10. člen (prenos nizov podatkov v registre)

(1) Za izvajanje določbe tretjega odstavka 3. člena tega pravilnika zavod pošlje podatke agenciji.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka se v skladu z izvedbenimi pravili, ki določajo tehnične ureditve za medopravilnost zbirk prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki, sprejmejo na podlagi 18. teme priloge 3 Direktive 2007/2/ES.

2. VSEBINA

11. člen

(niz podatkov pojavljanja vrst)

Niz podatkov pojavljanja vrst vsebuje za posamezno vrsto najmanj naslednje skupine podatkov:

- lokacije pojavljanja vrste,
- čas opazovanja,
- število opaženih osebkov na posamezni lokaciji,
- velikost in lastnosti habitata na posamezni lokaciji in
- v vire z navedbo o pojavljanju vrst.

12. člen

(niz podatkov pojavljanja habitatnih tipov)

Niz podatkov pojavljanja habitatnih tipov vsebuje za posamezni habitatni tip najmanj naslednje skupine podatkov:

- lokacije prisotnosti habitatnih tipov,
- čas nastanka podatkov in
- posebnosti habitatnih tipov na posameznih lokacijah.

13. člen

(niz podatkov strokovnih podlag in razlag prikazov)

(1) Nizi podatkov strokovnih podlag in razlag prikazov vključujejo najmanj podlage in prikaze za:

- območje Natura,
- ekološko pomembna območja in
- naravne vrednote.

(2) Niza podatkov strokovnih podlag in razlag prikazov za območja Natura vsebujeta najmanj skupine podatkov, ki so določene z Odločbo Komisije z dne 18. decembra 1996 o obliki informacij za predlagana območja Nature 2000 (UL L št. 107 z dne 24. 4. 1997, str. 1). Te skupine podatkov je treba izpolniti z vsebinami tako, kakor to določa ta odločba.

(3) Niza podatkov strokovnih podlag in razlag prikazov za ekološko pomembna območja vsebujeta najmanj naslednje skupine podatkov:

- vse skupine podatkov, ki jih določa 5. člen tega pravilnika,
- podatke o razširjenosti ogroženih in zavarovanih vrst, velikosti njihovih populacij oziroma relativni gostoti ter njihovem naravovarstvenem pomenu na posamičnem območju in
- podatke o razširjenosti habitatnih tipov, njihovi relativni gostoti in njihovem naravovarstvenem pomenu na posamičnem območju.

(4) Niz podatkov strokovnih podlag in razlag prikazov za naravne vrednote vsebuje podrobne podatke o lastnostih varstva naravnih vrednot, in sicer predvsem podatke o njihovem naravovarstvenem pomenu in ukrepih naravnih vrednot.

14. člen (niz podatkov con območij Natura)

(1) Niz podatkov con območij Natura vključuje naslednje skupine podatkov:

- identifikacijsko številko,
- ime cone območja Natura,
- mejo cone območja Natura, ki je določena z geometrijo v vektorski obliki,
- površino cone območja Natura,
- ime rastlinske vrste, živalske vrste oziroma habitatnega tipa.

(2) Za vpis podatkov con območij Natura v zbirko podatkov morata biti izpolnjena naslednja pogoja:

- da so prostorski podatki v obliki, ki omogoča skladnost z izvedbenimi pravili, ki določajo tehnične ureditve za medopravilnost zbirk prostorskih podatkov in storitev v zvezi s prostorskimi podatki, sprejeti na podlagi 9. teme priloge 1 in 18. teme priloge 3 Direktive 2007/2/ES, in
- da so bili predlogi con območij Natura javno razgrnjeni in izkazujejo upoštevanje javno dostopne strokovne dokumentacije in strokovnih pripomb.

(3) Posodabljanje podatkov glede con območij Natura se izvede na podlagi stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov, kakor se ga določi ob oddaji poročila o stanju vrst in habitatnih tipov, navedenega v petem odstavku 13. člena tega pravilnika, ter odločitve o potrditvah načrtov ali sprememb načrtov ali posegov v naravo, ki so bili predmet presoje sprejemljivosti v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave.

IV. UPRAVLJANJE REGISTROV IN ZBIRK

15. člen (upravljanje in vzdrževanje)

(1) Upravljalci zbirke in registrov po tem pravilniku morajo zagotavljati in vzdrževati metapodatkovne opise za posamezno zbirko oziroma register in zagotavljati pogoje za medopravilnost zbirk in dostop do podatkov v skladu z določbami predpisov, ki urejajo področje infrastrukture za prostorske informacije

(2) Upravljalci zbirke in registrov morajo metapodatke o zbirki oziroma registrih poslati v slovenski geo-portal INSPIRE.

V. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

16. člen (vzpostavitev in posodabljanje registrov in zbirk)

(1) Register posebnih varstvenih območij, register ekološko pomembnih območij in register naravnih vrednot, ki jih agencija že vodi v zbirkah podatkov, ki so vzpostavljene v skladu z obstoječimi predpisi s področja ohranjanja narave, postanejo z uveljavitvijo tega pravilnika registri iz 5. do 7. člena tega pravilnika. Agencija na spletni strani, kjer omogoča javni vpogled v uradne registre, po uveljavitvi tega pravilnika označi podatke, ki so del registrov, v skladu s tem pravilnikom.

(2) Podatki iz registra posebnih varstvenih območij, ki določajo varstvene cilje in pravila ravnanja ter ukrepe varstva iz sedme in osme alineje prvega odstavka 5. člena tega pravilnika, se začnejo voditi najpozneje leto dni po uveljavitvi tega pravilnika.

(3) Podatki o zavarovanju naravnih vrednot iz drugega odstavka 7. člena tega pravilnika se za državna zavarovanja začnejo voditi najpozneje eno leto po uveljavitvi tega pravilnika, za lokalna zavarovanja pa najpozneje pet let po uveljavitvi tega pravilnika.

(4) Nizi podatkov razlag prikazov za posebna območja Natura, ki jih zavod že vodi, postanejo z uveljavitvijo tega pravilnika nizi podatkov iz drugega odstavka 14. člena tega pravilnika. Zavod prek spletne strani omogoči javni vpogled v razlage prikazov in strokovne podlage iz drugega odstavka 14. člena tega pravilnika ter dostop do teh nizov podatkov iz zbirke podatkov o sestavinah biotske raznovrstnosti in o naravnih vrednotah.

(5) Cone območij Natura in podatke v zvezi z njimi je treba posodobiti najpozneje eno leto po oddaji poročila o stanju vrst in habitatnih tipov, kakor ga določata 12. člen Direktive Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L št. 103 z dne 25. 4. 1979, str. 1) in 17. člen Direktive Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L št. 206 z dne 22. 7. 1992, str. 7), v primeru novih strokovnih ugotovitev, ki kažejo bistveno spremenjeno stanje ohranjenosti vrst oziroma habitatnih tipov, pa tudi prej.

(6) Nizi podatkov razlag prikazov za naravne vrednote se vzpostavijo najpozneje pet let po uveljavitvi tega pravilnika. Zavod prek spletne strani omogoči javni vpogled v razlage prikazov naravnih vrednot iz 15. člena tega pravilnika.

17. člen **(začetek veljavnosti)**

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0071-3/2010

Ljubljana, dne ... 2014

EVA 2011-2511-0063

Mag. Dejan Židan l.r.
MINISTER

PRILOGA:**Format za podatke, pomembne za vodenje zbirk podatkov****Vrsta**

- latinsko ime taksona
- število osebkov
- spol osebkov
- starost osebkov

Lokaliteta

- kraj
- najbližji kraj
- natančno nahajališče
- koordinata x
- koordinata y
- opis habitata

Datum

- datum dd.mm.llll

Avtor podatka

- ime
- priimek

Osnutek pravilnika o evidenci oškodovancev, izvedenih zaščit in ukrepov ter sklenjenih sporazumov o odškodninah

Na podlagi petega odstavka 93. a člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1 in 8/10 – ZSKZ-B) izdaja minister za kmetijstvo in okolje

P R A V I L N I K **o evidenci oškodovancev, izvedenih zaščit in ukrepov ter sklenjenih sporazumov o odškodninah**

1. člen **(vsebina pravilnika)**

Ta pravilnik določa podrobnejšo vsebino in način vodenja evidence oškodovancev, izvedenih zaščit in ukrepov ter sklenjenih sporazumov o odškodninah v zvezi s škodo, ki jo povzročijo živali zavarovanih vrst.

2. člen **(vsebina evidence)**

(1) Evidenca je enotna računalniška zbirka podatkov, ki so neposredno ali posredno povezani z oškodovancem in škodnim dogodkom.

(2) Evidenca vsebuje podatke:

- opravilna številka, datum prejema zahtevka, datum rešitve zahtevka,
- oškodovanec (ime in priimek, EMŠO, davčna številka, naslov stalnega prebivališča),
- pooblaščenec (ime in priimek, območna enota ZGS),
- škodni dogodek (kraj nastanka škode: krajevno ime/občina, lovišče, Gauss Krugerjeve koordinate, oddaljenost od naselja; čas nastanka škode: datum opažene škode, datum prijave škode, datum ogleda škode),
- objektivna pričakovanost,
- povzročitelj (znanstveno in slovensko ime),
- znaki, ki določajo vrsto povzročitelja,
- premoženje, na katerem je škoda nastala (vrsta premoženja, količina),
- način varovanja premoženja,
- višina izplačane odškodnine,
- ukrep (opravilna številka, datum zahtevka, vrsta ukrepa, višina izplačanih sredstev),
- vložena tožba.

3. člen **(vpis v evidenco)**

(1) Za vpis podatkov o škodnem dogodku v evidenco je odgovorna Agencija Republike Slovenije za okolje.

(2) Podatki v evidenci se hranijo trajno.

4. člen **(objava podatkov o škodah)**

Ministrstvo javno objavi vsebino evidence iz 2. člena tega pravilnika.

5. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št.
Ljubljana, dne
EVA

Mag. Dejan Židan l.r.
MINSTER

